

NUESTRO FESTIVAL ANUAL

El festival artístico anual de la Revista "La Vida Espiritual" se realizará el

30 DE SEPTIEMBRE, A LAS 15 HORAS

en el salón Don Bosco, Solís 252,

según el programa que va en las páginas 194 - 196.

LA PEREGRINACION ESLOVENA A LUJAN

se realizará el 7 de octubre en coches pullman. La salida será a las 7 hs. desde distintos lugares. Los boletos pueden retirarse en Pasco 431 (U. T. 48-3361), Paz Soldán 4924 (U. T. 59-6413), Avda. Fr. Beiró 5388 y en Avellaneda: Dean Funes 254 y Santiago del Estero 1932 (Piñeyro). — Mayores \$, 3.50, Menores \$ 2.50.

SE AUSENTARA de Buenos Aires P. JUAN HLADNIK, para visitar a la Colectividad yugoslava en Río Negro, Neuquén y Bariloche, desde el 8 hasta el 27 de octubre.

El próximo número de "La Vida Espiritual" aparecerá en noviembre.

Se ve aquí la cúspide de Triglav, la punta más alta de Yugoslavia (2864 mts.) Esta cumbre, situada en el centro geográfico de lo que fué Eslovenia de hace mil años, quedó después de Versalles guardian frontera yugoslavo-italiana, distante apenas 50 mts. del límite tan injustamente trazado allí: el límite etnográfico actual se encuentra a 50 kms. al oeste y 40 kms. al norte, que confiamos será el futuro límite yugoslavo con Italia y Austria.

Triglav es la cumbre más alta de los Alpes Julios y la meta más buscada del alpinismo alto. En la subida de 8 horas por caminos distintos, lo más pintorescos, de envidiable competencia a las montañas más famosas de Suiza, brinda Triglav al turista unas vistas inolvidables sobre los lagos, bosques, picos, pueblos, ríos, colinas, campos Todo una poesía.

Hay caminos para turistas menos arriesgados; pero los hay también sumamente peligrosos.

A unos 350 mts antes de la cumbre hay un cómodo refugio con una capilla (Kredarica), que brinda una escena única y hace comprender porque uno puede enamorarse de las montañas; hasta allí llegan los turistas el primer día, para continuar la ascensión a la mañana siguiente antes de la salida del sol.

Penosa es la subida, pero bien recompensa al que vence todas las dificultades . . . Hermoso símbolo es también de la subida hacia las cumbres eternas, pues con todo derecho puede compararse la vida cristiana a la subida por un sendero rocoso, erizado de espinas, penoso, entre precipicios y otros peligros del camino . . .

Pero también es símbolo del esfuerzo milenario del pueblo esloveno que, prendido a las laderas del "patriarca" Triglav, lucha para ver realizado el alto ideal de una patria libre, y poder así proceder en paz a la conquista de la patria eterna en los cielos.

Na Gorenjsko ozirani se skalnato stran Triglava bleste se vrhovi.

Prot jasnemu nebu kipí velikan kaj delajo gleda sinovi.

On videl je zgodbo Slovenje otrok je slišal njih petje, njih vrisk in njih jok. Vse je vihar razdjal, narod pa zmiraj stal, gledal na Triglava neba obok!

Aljažev stolp na Triglavu

Prehod čez snežno polje

Pogled na Ponco (2772 m)

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je mesečnik.

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 48-3361 (48-0095)

Kliči od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefon 59-6413

Reg. Prop. intel. 155424

CERKVENI VESTNIK

30. SEPT.: Maša na Paternalu za + Milko Ferligoj.

Pri sv. Rozi za + Anton Škrt obletna).

Molitve se ne vrše, ker je prireditelj Duhovnega izjavil ob 15 h.

7. OKT.: Gremo na božjo pot v Luján.

Maša ob 10 h. Molitve ob 16 h v baziliki.

14. OKT.: Maša v Villi Regini.

21. OKT.: Maša v Plaza Huincul.

28. OKT.: Maša na Avellanedi za + Martina Nemec.

Pri sv. Rozi za + Familijo Jejčič.

Molitve na Paternalu.

1. NOV.: Maša obl. za + Marijo Jazbec na Paternalu.

Pri sv. Rozi za + Peter Horvat in + Ana Kovač.

Ob 16 uri žalni obred na Čakari.

4. NOV.: Za + Anton Pišot in tovariše padle za domovino v Čavnu 22. in 23. sept. 1943.

Pri sv. Rozi za + Kat. in + Ivan Jermol.

Molitve na Paternalu.

11. NOV.: Maša na Avellanedi za + Peter Horvat in + Ana Kovač.

Pri sv. Rozi za + stariše Sever.

Molitve na Paternalu.

18. NOV.: Maša na Paternalu za + Janez Turk.

Molitve na Avellanedi.

ROMANJE V LUJAN

se vrši 7. okt. Ker so bili vsi posebni vlaki odpovedani, bomo potovali s pulmani z odhodom iz Avellanede, Sv. Roze, Paternala in Ville Devoto, in istih mest kot navadno. Čas in kraj odhoda (6.45 in 7 h) je označen na vozniških listkih, katere si pravočasno poskrbite. Število je omejeno in se bo 30. sept. zaključila prodaja listkov.

Cena: Veliki 3.50 \$; Mali (do 14 leta) 2.50 \$.

Menda je odveč, če povdarjamo dolžnost, da damo z našim obnašanjem dober zgled drugim. Vsak rojak naj smatra za svojo nalogo, da kar najbolj uspešno sodeluje pri vzdržanju reda. Če bi bilo kaj treba, se je obrniti na romarski odbor, čigar člani bodo imeli na roki slovenski trak in, ki so postavljeni tudi kot reditelji.

Izdali smo prav lično knjižico romarskih pesmic in glavnih molitev, ki so lep spomin na romanje. Imeli pa bomo tudi za naprej te knjižice stalno v roki za naše shode.

Sveto mašo v Lujanu in govor bo imel č. g. Prohazka, češki duhovnik, med tem ko bo g. Hladnik spovedoval in imel ob 11 uri mašo pri stranskem oltarju. S seboj bomo imeli obe zastavi.

Ob 14 uri bo obisk muzeja, ob 16 uri slovesne večernice.

Odhod iz Bs. Aires bo točen. Če bi pa kdo zamudil, naj takoj hiti v Liniers. Na Rivadaviji (nasproti postaji) se zberó vsi naši vozovi. Tja naj pridejo do 7.15 tisti, katerim je ugodneje kot na kraj odhoda.

Opozarjamo, da je romanje v Luján možno tudi z vlakom in pulmanom redne linije, toda vsaj naj računa na to, da so s povratkom velike težave. Zato priporočamo, da se poslužite prilike skupne vožnje, da se bo treba komu do 22 ure čakati v Lujanu na prostor.

Listke si preskrbite v predprodaji. Zaključí se prodaja listkov 30. sept. Na Veselici D. Ž. (Solis 252) bo zadnja prilika.

KRŠČENI SO BILI ALBERTO NOVAK in HERMINIA ANA MARIA ČESNIK. Kršćeni je bil pri Sv. Rozi HUGO ALBERT PELJHAN.

POROČILA SE JE Melena Gorza, doma iz Čepincev v Prekmurju in Demetrio Romaniuk, v Lanús Oste v cerkvi S. J. Tadeo.

Poročeni v San Miguelu HIBERIA VIDIČ rojena v Marija Celje in IVAN IVANČIČ iz Drežnice.

NOVA MAŠA č. g. JANA BUREŠA v cerkvi sv. Frančiška je zbrala obilo njegovih sorodnikov, a tudi naših je bilo precej pri svečanosti.

2. sept. pa smo imeli lepo doživetje na Paternalu. Bilo je vse sicer s skromnostjo, tudi vdeležba bi morala biti bolj številna, kot gre za pomembnost dejanja, a vsem bo ostal najlepši spomin na prelepo petje, s katerim so naši mladi pevci ta dan nastopili. Tako med prvo kot med drugo mašo je bilo petje izredno ljubko. Med novo mašo je pel mladi mešani zbor prvič mašo in prav razveselil je ne le nas temveč tudi novomašnika z novomašnim pozdravom in "Povsod Boga", ki sta obe pesmi udomačeni tudi med Čehi.

Pevovodja g. Jekše Ciril je vedno menil: le počasi, bomo videli če bo kaj... Pa je bilo in prav lepo je bilo! Le poguma in stanovitnosti je treba, pa se bo odgojil nov zbor, ki nam bo v ponos.

NOVA MAŠA NA AVELLANEDI

Napovedana je bila za 30. sept., pa je odgodena. Novomašnik MARIO PERKAT še ni izpolnil 24 let in ni mogel priti pravi čas spregled iz Rima, zato bo posvečen šele 25. nov. Nova maša bo na Avellanedi 2. decembra. Bomo pa tisti dan lahko napravili vse z večjo slovesnostjo ker bomo imeli cel dan na razpolago.

V NOVO POMPEJO

bomo pohitili tudi letos. Toda ker gremo v oktobru v Luján, bomo preložili za pozneje kar bo že javljeno, najbrže 9. decembra.

kaj priložite za tiskovni sklad. Saj vsak rojak uvideva, da je D. Ž. vredno mnogo več kot tisto malo naročnino. Saj stane sedaj 320 \$ vsaka številka v tiskarni in na pošti in ima znaten primankljaj.

ZA TISKOVNI SKLAD

so prispevali: Rozina 1.—, Ušaj 1.—, Jasnič 2.—, Oselj 8.—, Fatur 2.—, Rožič 1.—, Humar 2.—, Tinta 1.—, Zobec 2.—, Česnik 1.—, Bensa 1.—, Jerič 1.—, Lipičar 3.—, Neimenovani in v manjših zneskih 12.—.

Č. g. HLADNIK SPOROČA, da je z nogo že bolje. Kot otrok je imel vnetje petne kosti, ki se mu je zopet ponovilo. Operacije ga je rešilo zdravilo "sulfamid", če se stanje ne poslabša.

KRIZA SLOVENSKEGA LISTA je končana. Samopomoč, GPDS, v V. Devoto in Slov. Dom so prevzeli odgovornost za list in je že zbran fond za začetek. Nadaljno delo pa morajo izvršiti naročniki, ki naj poravnajo takoj naročnino, ki so jo zaostali. Vsi, kateri so plačali, bodo list dobivali naprej.

Glavni urednik je obče spoštovani naš rojak Josip Novinc.

Naslov uredništva je: Cardoso 299, U. T. 67-6988).

LA VIDA ESPIRITUAL

Revista mensual.

Dirección: Pasco 431

U. T. 48-3361 y 0095

Director: P. Juan Hladnik

Administración: Paz Soldán 4924

U. T. 59-6413

Suscripción anual \$ 2.—.

PASO UN AÑO MAS

de trabajo de la Revista "La Vida Espiritual". Con el festival del 30. de sept. celebraremos este hecho.

No es fácil la tarea de una revista como la nuestra. Otras publicaciones tienen objeto comercial. Para conseguirlo buscan como agradar a los lectores. Ser interesantes y halagar las pasiones del pueblo son los dos medios con los cuales hacen su conquista.

"La Vida Espiritual" anda por distintos caminos, pues la finalidad suya no es blico.

el lucro ni tampoco el aplauso del público. "La Vida Espiritual" quiere servir a la Verdad e indicar a la gente el camino bueno. Uno y otro no se reciben siempre con agrado. Hay muchísimos que huyen de la verdad. Cuando los hechos les convienen, entonces sí, pero cuando los acontecimientos divergen con los ideales de ellos, cuando los hechos condenan los errores con que ellos se engañan a sí mismos, entonces se tapan los ojos, para adormecerse en sus ilusiones. Pero es un error proceder así, pues la verdad temprano o tarde desgarrará todos los disfraces y disipa las ilusiones colocando a la gente engañada frente a la dolorosa realidad. Para preservar a la gente bienintencionada de penas inútiles y mayores, debemos poner de manifiesto la verdad aún cuando sea desagradable.

Se corre con eso el riesgo de perder las simpatías de algunos. Pero como no se trata de ganancias ni de aplausos, sino de servir para el bien aun con sacrificio, hemos de ser sinceros. La gran mayoría de nuestra gente conserva la sobriedad y el juicio. A ellos, capaces de afrontar los hechos de frente, se dirige "La Vida Espiritual" y de ellos espera también la comprensión de su obra y el apoyo material.

No nos interesa la política. Nuestra Revista es órgano de orientación religiosa. Bajo este aspecto habla a sus lectores. En lo referente a acontecimientos políticos, culturales y sociales de la patria y de acá; no es más que simple cronista, para registrar imparcialmente los acontecimientos tal como se presentan.

Es muy costosa la sustentación de una revista. La suscripción está muy por debajo del costo verdadero, los avisos son insuficientes, de modo que apelamos a la generosidad de nuestros amigos.

También el festival anunciado tiene la finalidad de reunir fondos; para cubrir el deficit. Es pues deber de todo amigo de "La Vida Espiritual" que nos demuestre su simpatía con su generosa concurrencia al festival.

UN REMATE FENOMENO!

Una suscriptora regaló para la rifa 28 discos muy bien conservados, algunos sin usar, una colección de trozos clásicos y populares selectos en grabaciones inglesa y francesa.

Los interesados podrán adquirirlos en el festival.

SPET JE MINILO LETO

Štev. 213 pomeni spet nov mejnik v zgodovini D. Ž. Vemo, da je med našimi ljudmi takih, kateri nimajo besede priznanja za naše delo. Pa saj je jasno da od tistih, kateri za D. Ž. nič ne žrtvujejo, kateri ga le s takim namenom bero, da bi v njem kaj spodtakljivega našli, pač ne moremo pričakovati, da bodo pravično presodili, kaj je D. Ž. vredno. Ni važno, kaj oni sodijo.

Važno pa je to, da D. Ž. pravično ocenijo tisti naši rojaki, kateri kot iskreni Slovenci, kot dobri narodnjaki, kot zavestni svoje dolžnosti tu v tujini, naše delo razumejo in podpirajo.

Pač je ogromna večina našega naroda tukaj, kateri z željo čakajo D. Ž. in kateri ga prebero od začetka do konca. Oni vedno vidijo kaj je D. Ž. vredno, ki je od vseh naših publikacij edino ljubovalo težavam časa in bo kljubovalo tudi naprej.

Glavni naš namen je služiti resnici in ljudem. Oboje! Resnica ni vedno prijetna. Nekateri si pred njo zatiskajo oči, toda možko tako ravnanje ni. Hudujejo se na D. Ž. ki pove včasih kaj takega, kar bi bilo po njihovih željah treba prikriti. Naša želja je, da bi se nobena taka stvar ne zgodila, katera boli, toda D. Ž. ne piše za otroke, pred katerimi je treba včasih stvari prikrivati, marveč za ljudi, kateri imajo pravico in dolžnost vedeti resnico. D. Ž. hoče služiti resnici, ker sicer je bolje da ga ni. Vsi zvesti naročniki D. Ž. prav zato željno čakajo kdaj se spet ogasi naša revija, ker vedo, da bodo kaj zvedeli.

Nihče p nam ne more očitati, da ravnamo pristransko. Objavimo stvari kakor so. In nihče ne bo bolj vesel kot naše uredništvo kadar bomo dobili od doma take novice, ki nas bodo razveselile in bomo takoj in brez pridržka na ves glas pohvalili sedanje vladarje in njihovo delo, kadar nam bodo prišla zanesljiva in nepristranska poročila, dočim pridružujemo v uredništvu v pričakovanju boljših, tista poročila, katera prinašajo bolestne novice.

Nihče se ne more hvaliti sam, zato se seveda tudi naše uredništvo ne, toda to pa gotovo smelo trdimo, da nima nihče pravice, da dvomi o naši iskreni ljubezni do domovine, do našega naroda in do njegove srečne bodočnosti.

Naše vrste so namenjene razsodnim in pametnim ljudem, kateri nočejo slepomišljenja, potvarjanja in prikrivanja dejstev. Ne gre nam za ugajanje javnemu mnenju, kakor to delajo dnevni čsonisi, katerim je resnica postranska stvar, ker jim gre le za simpatije. D. Ž. hoče imeti simpatije pametnih in prevdarnih, kateri umejo, da moramo resnici vedno pogledati v oči.

Pravijo nekateri, da ni treba, da bi se vse tiste stvari zvedele, vedele se bodo prav gotovo! To je eno! Drugo je pa to, da mi, ki živimo daleč od doma, ki pa čutimo z domovino, ki molimo zanjo in smo pripravljeni zanjo tudi trpeti, imamo možnost, da tudi nekoliko uplivamo na razvoj dogodkov doma. Če se dogajajo stvari, katere nas pred svetom postavljajo v nelepo luč, če o nas drugi slabo pišejo, nas obrekujejo in naš ugled spodkopavajo, je rojakom v tujem svetu vedno dana možnost, da uplivajo na zunanje javno mnenje javno mnenje kakor tudi na oblasti v domovini. In kako naj se to zgodi, če ne vemo kaj se tamkaj godi? Živimo v času demokracije, ko je vsakemu dovoljeno, da upliva dobronamerno na razvoj javnih dogodkov, če ima za to potrebno pripravljenost. Ni dvoma, da je tukaj med nami takih rojakov, kateri imajo zveze in možnosti, da kaj store za resnični blagor domovine, zato pa je treba da poznajo položaj! Zato nam bodo gotovo hvaležni za resnicoljubna poročila, katere prinašamo in bodo tudi zastavili svoj upliv v prid dobre stvari.

Da res hočemo delati za dobro ime naše domovine je vsakemu na dlani, kdor hoče stvari prav videti. Boleče vesti iz domovine so objavljene samo v slovenskem jeziku, dočim v kasteljanščini objavljamo le stvari, katere so že splošno znane in vedno v takem tonu, da postavljamo v kar najbolj ugodno luč Jugoslavijo.

Če nas eni kritizirajo radi bolestitih dejstev, katera smo poročali in nas obrekujejo za "fašiste", naj jim bo znano, da ni manj listih, kateri nas štejejo med "komuniste", meneč, da bi takega in onakega članka ne bilo treba objaviti, da ni treba Tita kar nič hvaliti. . . . Ali mar to ni izdaten dokaz, da je očitke pristranosti neupravičen? Resnica je navadno v sredini!

D. Ž. ni politično glasilo, zato prepučamo prepiranje drugim. Nikakor pa ne bi spolnilo svoje naloge v službi pravice in resnice če bi ne podajalo prave slike o dogodbih doma.

S takim programom bo D. Ž. nadaljevalo svoje delo in gotovo smemo zaupati, da bo pri tem uživalo priznanje in podporo vseh resnih naših ljudi in s tem tudi najbolje služilo našim visokim ko-

ROJAKOM NA JUGU.

V oktobru bom obiskal Río Negro. Neuquén in Bariloche po temle redu, seveda če bo moj načrt obveljal.

8. okt. ob 8 uri odidem z vlakom naravnost do Cipoletti. V B. Blanki bom ob 19 h.

9. okt. ob 10 uri maša v CIPOLETTI.

10. okt. maša v CINCO SALTOS.

11. okt. maša v CENTENARIO (če je že kapela).

12. okt. maša v CINCO SALTOS. Odpotujem ob 19 uri in pridem v VILLO REGINO ob 24 uri.

13. okt. obiščem tam rojake.

14. okt. needlja, bo maša v Villi Regini ob 10 uri.

Isti večer odpotujem z vlakom v Zapalo.

15-19 okt. obiščem Junin de los Andes, San Martin in druge kraje.

19. okt. pridem ob 16.47 v Plaza Huincul.

V PLAZA HUINCUL ostanem v soboto in nedeljo, odpotujem 21. okt. ob 16.47 uri do

NEUQUENA, kjer bom imel 22. okt. mašo in nato odpotujem v

BARILOCHE, kjer bom 23., 24. in 25. okt. imel sv. mašo.

Rojaki boste imeli priliko, da prejmete svete zakramente ob priliki svete maše v vsakem kraju.

Če kdo želi, naj mu prinesem kaj iz Buenos Airesa, naj mi takoj sporoči.

ristim tukaj v tujini in tam v domovini, v posvetnih in še prav posebno v duhovnih stvareh.

Tistim bralcem, kateri menijo, da naše ravnanje ni pravično in pošteno, je odprta pot, da nam svoje mnenje sporočijo, toda ne v obliki žaljivih napadov temveč z dejstvi in stvarnimi razlogi.

Uredništvo

VESELICA "DUHOVNEGA ŽIVLJENJA"

Posebno priliko za doprinos v kritje primanjkljaja bo Veselica "Duhovnega življenja" 30. sept. v salonu Solis 252 (ena kvadra od Plaza Congreso proti jugu). Pač bo vsak naš zaveden in hvaležen bralec tisti dan prihitel in pripehljal kaj svojcev. Tudi prelepi spored je vreden da prihitite. Boste videli marsikaj za zabavo in zares in posebno pa naše male v njihovih srčkanih nastopih.

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVE.

Ob priliki svečanosti naše revije je treba dati zahvalo vsem tistim, kateri dokazujete dobro voljo za našo stvar.

Najprej zahvala sodelavcem, posebno č. g. DOKTORIČU, gospodičnima DARINKI in VANDI ČEHOVIN, sestri ILUMINATI in drugim, ki sodelujejo pri uredništvu. Posebna zasluga gre tudi linotipistu STANKO BARETTO, tipografu JOŽERU IVANIČ ter JOSIPU ŠVAGELJU, kot korektorju.

Prosimo rojake, da nam javite pravi čas vse važne vesti in pisma, ki so zanimiva tudi za javnost. Iskrena hvala pa tistim, kateri ste že doslej sodelovali na ta izdatni način.

Upravo vodijo SESTRE na PATERNALU z vso skrbjo in natančnostjo in — brezplačno. Kar je sprememb v naslovih ali novih naročnikov pa tudi naročnine se tam poravnava (Paz Soldán 4924. U. T. 59-6413), ali pa na Pasco 431 (U. T. 48-3361).

Če kdo ne dobiva v redu, naj se pri- toži, kajti kjer ni tožnika, ni sodnika.

Poskrbite da poravnate naročnino in priložite kaj za tiskovni sklad.

En Espíritu y en verdad

El 7 de octubre se realizará la peregrinación eslovena a Luján. Se terminó la guerra. Entre angustias y penurias gimen millones de seres humanos deseosos de poder empezar a reconstruir sus hogares para un porvenir feliz.

Para agradecer el fin de la guerra y para suplicar por el arreglo justo del mundo, se dirigirá la Colectividad eslovena a Luján, a donde peregrinó la última vez en 1939. Con este motivo se nos ofrece la oportunidad para dar algunas aclaraciones acerca de peregrinaciones y otros temas relacionados con el culto externo, ya que actualmente hay mucha confusión en estos asuntos.

Algunos depositan en las peregrinaciones todo el peso de sus prácticas religiosas, como si con alguna visita a algún santuario y con sus respectivas promesas ya quedara cumplido todo el deber de un buen cristiano.

Otros se valen de las peregrinaciones para hacer excursiones y hasta para encubrir así sus aventuras y malas andanzas.

Pero no faltan también aquellos que se burlan de los fieles en los cuales ven esa gran confianza en el valor de las peregrinaciones. Y no solo ellas les estorban, sino que condenan mordazmente también todas las cosas del culto externo, las ceremonias pomposas y el adorno de la casa de Dios y de las vestimentas.

San Pablo compara la vida con una peregrinación. Dice que los justos son "peregrinos y huéspedes sobre la tierra que llegan a morir sin haber recibido los bienes prometidos, contentándose con mirarlos de lejos Es que buscamos la patria de la cual hemos salido y a la cual hemos de volver . . ." (Hebr. 11, 13-15).

En el antiguo testamento hallamos como ley que obligaba a todo varón desde los 13 años a tres peregrinaciones anuales a Jerusalén. De modo que la idea de la peregrinación se presenta al cristiano bajo un doble aspecto: el de visitar un lugar sagrado y como símbolo de la vida que es una peregrinación a través del exilio terrenal hacia la patria celestial.

Desde los principios se introdujo entre los cristianos la costumbre de concurrir a los lugares consagrados con la presencia de Jesucristo. Belén, Nazaret, Jerusalén han sido siempre lugares hacia los que se sentían atraídos los cristianos para poder contemplar allí la vida de Jesús, para documentar así su cariño hacia el Redentor y para pedir allí gracias especiales. Pronto consagró la fe también los lugares honrados con la presencia de los apóstoles. Los milagros que se producían en recompensa por la gran confianza hacia Jesús y los santos, atraía a los lugares sagrados siempre nuevas generaciones. Tan era así en los tiempos de la Edad Media que se consideraba la peregrinación a la Tierra Santa, a Roma, a Santiago de Compostela y a Colonia como la mayor obra de fe, como garantía del perdón de algún gran pecado y de la salvación eterna.

Las peregrinaciones se realizaban a pie, caminando semanas, meses y hasta años, a sólo pan y agua y descalzos. Los sacrificios de cansancio, de penuria, de la sed, del calor, del frío, de mal trato de parte de la gente y los peligros, han sido por cierto obras de gran mérito, si se cumplían con dignas intenciones.

El fin de la Edad Media trajo una devoción especial hacia Nuestra Señora. Como reacción a las ideas protestantes dirigidas contra el culto de la Madre de Jesucristo, se formaron en todos los lugares santuarios dedicados a Nuestra Señora, a donde se dirigían las procesiones de los fieles para documentar su fe, para reformar su vida en una buena confesión y para pedir gracias especiales. En la Argentina halló nuestra Señora su lugar en Luján, donde con preferencia quiere escuchar las súplicas de los fieles.

LOS CATÓLICOS DE MEDALLAS . . .

El espíritu que anima y no el viaje al santuario

de Luján, Lourdes, Nueva Pompeya y otros lugares de devoción, es lo que consagra la peregrinación. Los mahometanos creen que la peregrinación a Mecca asegura la salvación. El Evangelio por el contrario nos enseña, que Dios no toma para nada en cuenta los actos externos si no van animados por el verdadero espíritu de fe, pues "no aquel que diga: Señor, Señor, entra en el reino de Dios sino aquel que cumple la voluntad de mi Padre" a quien hay que "adorar en espíritu y en verdad", pues ni en palabras, ni en las corridas ni hasta en las mismas obras de caridad y apostolado, hechas por ostentación y otro motivo egoísta ajeno al cumplimiento de la voluntad de Dios y bien del prójimo expresados en los mandamientos, no hay valor ninguno para el bien del alma. La gente, que atribuye valor milagroso, o espera la gracia especial solo de la visita a algún santuario vive muy equivocada; solo en cuanto esos actos son animados por la verdadera fe merecen la recompensa de Dios; pues si El no queda debiendo a nadie ni un vaso de agua que se dé a alguien en Su nombre, tendrá más todavía en cuenta lo que se hizo con gran sacrificio para documentar su confianza en la Madre de Jesús, Auxiliadora y Consoladora de los que a Ella acuden.

Hay católicos, y ¡ay de quien se atreve a dudar de su sinceridad!, que reducen toda su vida religiosa a algunas medallas que llevan puestas, a algunas visitas a algún santuario y a prender alguna vela al santo de su predilección. No les importa la obligación de cumplir con la misa, ni con ayunos, ni con los sacramentos, ni con la caridad con el prójimo. Andan como si aquella medalla, recuerdo de su peregrinación, o aquella vela, prendida a San Expedito, aquellos 15 sábados a N. Sra. de N. Pompeya o cualquier otro objeto o devoción pudiera tener un valor milagroso, que obliga a Dios a concederle cuanto pide para la vida y para la eternidad.

Es ese un error grandísimo, fatal para aquel que sucumbe a ese engaño y muy perjudicial para la reputación de nuestra religión de parte de los incrédulos o heterodoxos a quienes se brinda así oportunidad para burlarse de ella, juzgándola mal por lo que ven en aquellos ignorantes, o indignos del nombre de católicos.

DONDE SE RECIBEN LOS DONES

Todo lo contrario resulta la peregrinación de aquella gente que acude al santuario de su confianza con un corazón íntegramente entregado a la voluntad de Dios, dispuestos a corregir su vida, arrepentidos de sus faltas y decididos a seguir fieles en el camino de Dios sin claudicación. Abundan en aquellos templos objetos votivos, pruebas de las gracias recibidas; pero mucho mayor todavía es el número de las curaciones espirituales, producidas en Lourdes, Ars, Pilar, Chenstohova, Monte Santo, Luján, Catamarca, Guadalupe, Loreto No lo largo ni penoso ni costoso del viaje, sino la disposición espiritual del alma determina la cantidad de gracia que se recibe.

Pero bien ha de tenerse en cuenta que, si bien puede ser una peregrinación ocasión de una conversión verdadera, la mayor cantidad de gracias materiales y espirituales tiene preparada Dios para cada fiel en santuario de su propia parroquia. Grandemente se perjudica a sí mismo cualquiera que circula desperdiciando su tiempo en visitas de templos especiales arriesgando así el perder la misa; para nada le sirve correr el sábado a N. Pompeya si el domingo queda sin misa.

LOS EXCURSIONISTAS

no constituyen la menor parte de los visitantes de Luján, de Paray le Monial, de Fátima, de Roma o Tierra Santa. Habrá algunos que en esa forma sólo matan su tiempo y dinero sobrante. Pero entre esa clase de peregrinos suele haber muchos "Nicodemos", muchos de aquellos católicos que carecen de aplomo procedente de su creencia; por eso la encubren con suficiente, para reconocer la íntima intención suya apariencias mundanas.

Dios es quien escruta las intenciones de los peregrinos; El es también quien escucha las oraciones de las madres, hermanas, hijos y otras almas nobles que imploran para sus seres queridos la gracia necesaria. Nuestra Señora, tan poderosa en su intercesión por ser Madre del Salvador, Ella, Refugio de los pecadores y Consoladora de los afligidos, puede intervenir poderosamente por todos los que a Ella acuden. La intervención de Ella en los santuarios de su predilección es un hecho innegable. Cuántos médicos incrédulos y otros intelectuales, nobles de corazón pero carentes de fe, han concurrido a Lourdes en Francia, a veces hasta con intenciones de "descubrir el fraude". Allí les tocó la gracia de Dios, tan confiadamente implorada por alguna persona de su cariño. Testigos de milagros patentes y conmovidos por la fe volvieron a su hogar como aquel del Evangelio que a los pies de Jesús, interrogado si cree en El suplicaba "Creo Señor, pero ayudad vos a mi incredulidad".

En los años 1890 hasta 1932 constató una comisión médica, compuesta de especialistas creyentes e incrédulos de todos los países más de 4000 curaciones milagrosas de los enfermos, desahuciados ya por los médicos. Mayormente son curaciones instantáneas en el momento de la procesión o del baño con el agua de la fuente, que hizo salir la Virgen. Todos los empeños de los enemigos de la religión quedan frustrados frente a los hechos que demuestran visiblemente el poder de la confianza en Dios por intermedio de la Santísima Virgen. Las crónicas de sus famosos santuarios comprueban que no se debe jamás desesperar sobre la salvación de nadie pues las súplicas de los demás pueden, con la intercesión de María, superar la oposición del más rebelde y también la dolencia corporal más incurable, si así resulta conveniente para la salvación del alma.

LOS AVENTUREROS

que van llevados a la peregrinación sin ninguna intención indigna, siempre pueden salir beneficiados. Pero ¿qué diremos de aquellos que las aprovechan para sus intenciones perversas? No pudiendo sujetarse al control de sus mayores en otra forma aprovechan la ingenuidad de ellos. La madrecita, toda contenta por la ocurrencia de su hijo, de ir a la peregrinación, le permite tal salida con mil amores proveyéndole todavía de buenas alforjas.

Dios puede tocar también aquel corazón, si lo merece. Pero si se trata de malicia llana, que a sangre fría busca oportunidades de entregarse a sus vicios impunemente, ha de saber que a Dios nadie podrá engañar y que tamaño malicia cae bajo aquella clase de pecados que son "contra el Espíritu Santo" y que no tienen perdón . . . Tan cierto como aquello, de que nadie acude a María Santísima, sin que su súplica halle aceptación, es también aquello otro de que despreciar a su buena Madre es la raíz de maldiciones durísimas. Además del perjuicio que trae a la persona el abuso de la peregrinación, es también grave

ESCANDALO para los enemigos de la Iglesia, que por eso calumnian cosas santas y

En Formosa tienen las Hermanas Educacionistas Franciscanas un importante Colegio primario y normal "Santa Isabel" que aparece aquí.

salvadoras. Desgraciadamente siempre hay gente que se fija solo en lo malo. No les falta pues la oportunidad de hallar cosas condenables en las peregrinaciones católicas, ya que los peregrinos, con el hecho de dirigirse a un santuario, no se convierten en ángeles; y cuando se fiscalizan a uno todos los pasos siempre puede encontrarse alguno para interpretaciones malévolas, aunque quizás injustamente.

En vista del muchísimo bien espiritual que dan las peregrinaciones, hechos con noble intención, animadas por verdadera fe y esperanza cristianas, ya es evidente que el demonio no dejará de hacer todo lo que esté a su alcance para desacreditarlas. La vida del santo Vianney, cura de Ars, está llena de luchas durísimas que trababa contra los demonios empeñados en impedir la llegada a Ars a los pecadores, dirigidos allí para reconciliarse con Dios y empezar una vida nueva.

Las peregrinaciones son de enorme utilidad espiritual ya por la abundante gracia que Dios por ellas dispensa, ya por una disposición más profunda del penitente, y también por aquella fe especial que dispone a uno a sacrificios en la peregrinación.

Pero donde falta una intención digna, cuando no se piensa nada en el alma sino sólo en las cosas materiales, puede degenerar uno de estos actos en cosas escandalosas, lo que obligó frecuentemente a la Iglesia a intervenir con todo rigor.

Las peregrinaciones han de ser una especie de renovación espiritual, una revisión más profunda de la vida, un arreglo de cuentas atrasadas . . . pero con el propósito de seguir en adelante con las cuentas espirituales "al día". De ninguna manera dispensan del cumplimiento fiel de los mandamientos de Dios y de la Iglesia sino que han de conducir a la fiel práctica de ellos. Si no sucede así, las peregrinaciones no son más que un pasatiempo estéril si no sacrilego y motivo de escándalo para gente mezquina y enemiga de la Iglesia.

Ni medallas, ni estampas, ni velas, ni bendecidas ni sin bendecir, ni besar los dedos de las estatuas vale nada, si no les da vida una conciencia bien formada y una intención noble. Es cierto que la ignorancia disculpa y sustituye mucho, pero jamás puede justificar el formalismo carente de espíritu. Se acusa a la Iglesia por que se ven en muchos católicos formas de devoción muy exteriorizada. Pero la Iglesia nunca deja de repetir, que hay que adorar a Dios en "el espíritu y en la verdad", de modo que los gestos, palabras, prácticas devotas y objetos materiales en sí no valen nada en la mente de la Iglesia sino tan solo

PO ARGENTINI SEM IN TJA

16. nov. je bila ura že 11 zvečer, ko smo slednjič srečno prišli v zavod Santa Isabel, kjer imajo naše šolske sestre svoj največji zavod v Argentini. Še smo sedli in vzeli malo okrepčila, in kar nič se ni mudilo spat. Saj sem našel toliko znanih obrazov, ki jih že več let nisem videl. Sestri Roza in Majda sta imeli nebroj vprašanj, kako je z našimi paternalčki in drugo.

V bližnjem hotelu je bila že pripravljena postelja, kjer sem kar kmalu pozabil na skrbi naslednjega dne. Zbudil me je čuden občutek, da mu sam ne bi verjel... Gledal sem, kje bi se našla še kaka odeja, tako zelo se je shladilo čez noč, toda kaj bi se zavijal, ko je bilo pa treba že vstati...

SLOVENSKA FORMOZA.

Krasno jutro je vstalo nad Formozo. Sestre so bile zbrane že pri jutranji molitvi. Njihov dan se začne, ko drugi še sladko počivajo, ker najprej morajo poskrbeti za svoje lastno posvečenje, urediti svoje lastne zadeve; šele potem, ko znova obnove vsak dan svoj sklep, da hočejo delati za blagor drugih in ne iskati same sebe, se razidejo po svojem delu, ki je v tistem zavodu pač brezkončno. Saj imajo 6 razredno ljudsko šolo razne gospodinjске tečaje in sedaj že tri letnike učiteljšča, dopoldne in popoldne. Saj je njihov zavod najboljša šola v celi Formozi in one imajo tudi edino učiteljšče za celo deželo, ki se šele postopoma spopolnuje. Sestra Lavrencija je prednica zavoda, sestra Majda pa ravnateljica šole. Skupno prizadevanje dobrih sester je pridobilo zavodu tak ugled v 7 letih, da smo lahko ponosni vsi Slovenci. Začele so v skrom-

ni hišici, danes pa so s pomočjo dobrih src postavile že vzorno zgradbo, kateri je pa še marsikaj treba in se delo kar pridno nadaljuje.

Pa je še en vzrok, ki je pripomogel k tako lepemu napredku te šole. Formoza je namreč sprejela naše sestre že s posebnim priporočilom.

Slovenska zgodovina v Formozi sega nazaj v leto 1878. Tistega leta, ko je bila še vojna s Paragvajem, je Argentina prosila v Gorico za 100 družin, katere naj bi se naselile v Formozi, ki so jo Paragvajci hoteli Argentini iztrgati. Res se je zbralo tedaj sto družin iz goriške okolice, največ Slovenci, ki so se odzvali temu pozivu. Vsakemu je bilo obljubljenih 100 ha zemlje za stonj in še pomoč v začetku.

Ko so prišli v Buenos Aires so zvedeli, da je v Formozi vojna. Večina družin se je tedaj ustrašila. Nekateri so se tedaj odločili za Entre Rios, drugi so ostali v Buenos Airesu. Le kakih 10 družin je ostalo zvestih svojemu sklepu. Med temi je bila družina Pavlina, oče in mati in nekaj otrok, med katerimi je bil najstarejši Angel s 6 leti. Doma so bili iz Malna v Mirnu pri Gorici.

SLOVENSKA MATI

Trdi so bili njihovi začetki. Predno so si zgradili lastne domove in odqojili nekaj živine, so prestali premnogo bridkosti. Toda mati Ana Pavlina je bila junaška žena, ki je držala po koncu dom in v njem tudi stare lepe krščanske navade. S svojo neumornostjo in globoko življensko izkušnjo si je pridobila zaupanje vseh okoličanov in ko je začelo pred njenimi očmi rasti mesto Formoza je ona vedno zavzemala odlično mesto v javnosti; bila je steber verskega življenja v kraju. Ko je Formoza dobila cerkev in zvonik, je bila gospa Ana, ki je preskrbela za zvon, katerega je dala pripeljati iz Gorice, tako da še danes poje v Formozi slovenski zvon.

Ko so prišle v Formozo slovenske šolske sestre, so doživele nekaj podobnega kot 55 let preje gospa mama Pavlina. Nihče ni njihovega položaja razumel bolje kot ravno mama in prav ona je bila sestram v tistih težkih početkih opora in tolažba. Kolikokrat se je zgodilo, ko je bil čas kosila, pa sestre niso imele kaj k oanju postaviti. Tedaj se je prikazala s svojim prijaznim nasmehom mamica Pavlina s košarico, iz katere je vzela ducat jajc ali krompirjev ali kokoš ali karkoli... Pač bo za vedno ohranjen nepozaben spomin na mamo v kroniki slovenskih sester v Formozi.

Pred 6 leti jo je Bog poklical v boljše življenje, bogato zaslug ne le za Slovence temveč za celo okoico.

Prav posebno pa živi njen spomin na njenem nekdanjem domu, kjer me je sprejel z vso slovensko gostoljubnostjo še živi sin Angel, ki ima danes 72 let. Možak, da ga je kaj videti! Pa tudi žena mu je še živa.

SLOVENSKI GAUČO.

Težki so bili začetki v Formozi, kjer l. 1878 ni bilo nobene podobe z današnje Formoze, ki je vzorno moderno mesto z lepimi ulicami, ponosnimi zgradbami, s trgi in pomembnim pristaniščem, katero bo v svojem položaju kot mejno pristanišče za rečni promet s Paragvajem, Bolivijo in Brazilom še vse večji pomen dobilo v bodočnosti.

Pred 66 leti je bila to še indijanska zemlja, na kateri ni nihče nič delal. Indijanci so lovili tam divjačino. Od časa do časa so zažgali suho travo, da je pogorelo vse grmičje in drevje, ker niso marali, da jih povsod duši gozd.

en cuanto sirven esas fórmulas como vehículo de la piedad y virtud.

EL LUJO DE LOS TEMPLOS

las ceremonias, vestidos y adornos en el culto también constituyen blanco de los ataques de parte de algunos. Hay quienes no alcanzan a ver la abundancia de la riqueza espiritual condensada en las ceremonias y prácticas del culto. Ellos han de saber, que también la Iglesia condena todo lo que carece de verdadero espíritu. Ella usa aquellos gestos y objetos sagrados porque sirven de apoyo al espíritu. Se vale de ello porque el hombre consta de cuerpo y de alma. Uno y otro deben servir a Dios y además cómo puede el alma poner de manifiesto sus verdaderos sentimientos, si no es por los gestos físicos? Y para eso ha de valerle de las mejores cosas en su alcance, pues ni lo mejor es digno en sí de Dios a quien se debe la devoción.

Las ceremonias, el lujo del culto y templo tienen solo un valor relativo, pero son tan importantes y tan indispensables para la fe verdadera como es importante el vehículo, sea avión o camión, tren o barco, para transportar objetos de un lugar a otro.

Ya sabemos que no es Dios quien reclama templos lujosos y aparato brillante del culto, pero es el hombre que conforme con su naturaleza demuestra precisamente en esa forma visible su verdadera entrega a Dios. Para simbolizarla da también lo más grandioso que tiene tanto de riquezas cuanto de genio, tanto en el arte cuanto en la palabra... Pero jamás ha de descuidarse lo principal que es el espíritu, pues ni las cúpulas, ni los altares, ni los cuadros ni los vasos ni las telas ni los palacios valen nada en sí, sino tan sólo como instrumento del espíritu de la piedad verdadera.

Naseljence je čakala torej poleg naloge, da izrabijo svet, tudi nevarnost pred Indijanci, ki so včasih ogrožali njihovo mirno delo. Začeli so z živinorejo. Govedo je postalo v nekaj letih njihovo bogastvo; tropično podnebje pa je nudilo tudi vsakovrstnega sadja. Težava je bila za vodo, ker tam je zelo suho podnebje. Rečni promet v tistem času ni bil še tako organiziran, da bi nudil zadostne pogoje gospodarskemu napredku. Tako se je zgodilo, da so imeli že lepe črede živine, toda cene niso bile nobene. Pet krav za en groš! Tisti čas je pa že tekla železnica po sredi Argentine skozi Rosario in Tucumán vse do Salte, ki leži 800 km daleč na severozahodu od Formoze. Zvedeli so naši rojaki, da se tam govedo dobro proda, pa so se odločili, da odpeljejo živino v Salto. Angel, ki je imel tedaj 24 let, velik kot gora in močan kot hrast je sprejel odgovornost za čredo, ki je štela več sto glav. 13 oseb je štela četa mož, ki so si utirali pot, znano le napol in le nekaterim. Cel mesec so potovali. Čez dan počivali v senci in pasli živino, ponoči nadaljevali ali taborili, kakor je pač svet kazal.

Nekega dne jih obkoli četa Indijancev. Bili so mnogo bolj številni kot naši poganjaci. Ko pa so videli orjaško postavo vodnika gonjačev, je razbojnikom kar naenkrat srce padlo v hlače. Stvar je bila pa tudi taka, da je nekdo že ovadil načrt Indijancev, tako da jih niso našli nepripravljene. Pa, da bi imeli znanje mir, so jih prav diplomatsko povabili in so jim rekli: vemo, da ste lačni in nočemo vam biti nečloveški. Tu smo že pripravili pečenko, pa vas povabimo, ker smo nekaj pripravili tudi za vas. Tako se je nevarni razbojniški napad spremenil v prijateljsko večerjo. Za poganjace je pa bila naprej varnost zasigurana.

V Salto so napravili prav dobro kupčijo. Angel je menil, da je bolj varna pot iz Salte do Santa Fe in od tam nazaj po reki do Formoze in je tako napravil, med tem ko so gonjaci potovali nazaj po isti poti. Pot v Salto je trajala 1 mesec, pot skozi Tucumán in Santa Fe ter navzgor po reki je pa Angelu vzela 2 meseca.

MED ROJAKI V OKOLICI

Še marsikaj zanimivega ve povedati Angel iz tistih romantičnih dni, ko so prihajali tigri med njihove črede in Indijanci z ognjem ogrožali njihove domove. Bile so slabe letine, viharji, kobilice, suša, da jim je živina žeje in lakote poginila, pa čas je tekal. Sestra Majda, ki je bila vsepovsod kot doma, je pokazala na uro: Gospod, moramo dalje!

Priskrbela je auto, ki je bil za cel dan na razpolago, zato smo kar pognali in Angel je šel z nami, da nam pokaže najkrajšo pot do drugih rojakov, ki živijo tam okrog raztreseni.

Najprej smo se oglasili pri njegovem bratu, ki še tudi uživa dobro zdravje. Nadalje je spet skočil Angel iz voza in hitel odpirati leos.

Kdo živi tamkaj?

"Pernóči" je odgovorila sestra Majda.

Pernóči? ... Le kakšno ime bi to bilo?

Prijazno so nas sprejeli in kar takoj seveda skrbeli za kako okrepčilo. Mene je pa imelo, kakšen priimek bi bil ta "Pernóči". Kmalu mi je mož prinesel svoj "Krstni list", pisan po naši stari šegi, ven dan v Dohberdobu na Krasu. Priimek pa je bil "Pernarčič". Drugi sosed je Kristančič iz Tolmina, tretji, še živi, je Cijan, živi še tudi Kocjančič. Pri ostalih slovenskih družinah iz tistega davnega časa pa je prvi rod že izumrl.

V naglici smo obtekli vse rojake v kolikor je bilo mogoče. Ob 12 uri je bilo treba biti doma, kajti popoldne nas čaka še dolga pot. Oblak prahu je vstajal

Fueron muy difíciles los primeros pasos de las hermanas en Formosa. Pero Dios les puso en el camino a la Señora Luisa Semorille de Castañeda, quien les dono un amplio terreno con algunas construcciones, donde actualmente se levantan los edificios modernos.

La S. de Castañeda fué fundadora y directora del primer Colegio de Formosa (Sarmiento).

za nami, ko smo brzeli po glavni cesti, ki tamkaj ni še tlakana.

Sestra Majda, pravi tip gorenjske Slovenke, je dajala vozniku navodila, kam naj krene. Saj bi najraje kar sama zgrabila za krmilo, in se menda ne motim, če trdim, da bi ne bila v zadregi, če bi morala voziti sama. Pa to pot ni bilo treba, ker je bil tudi šofer dovolj spreten in je pravi čas krenil, kamor treba.

Tukaj le so tudi Slovenci, je povedala sestra in že klicala pred vrati. Bili smo pri Klautu, ki je stavbenik. Doma je družina iz Šenpetra v Gorici. Prišli so pa v Formozo in iz domovine že po vojni. Ravno pravo uro smo bili tam, kajti ravno vsi so se zbrali doma, ker je bila urakosila. Tudi nas so povabili, toda že je čakalo drugje kosilo. Njihova hčerka je bila tudi gojenka naših sester. Le škoda, da je čas tako kratek, ko je vendar toliko vprašanj, na katera bi rojaki radi dobili odgovore. Saj žive vsi njihovi poznanji v Buenosu in mnogo njih poznam.

DELO NAŠIH SESTER

Menda se je v zavodu sestra kuharica že kaj hudovala, da tako dolgo mudimo! Pa nazadnje smo se zbrali okrog mize, da je bila kar velika. Saj imajo sestre tam še eno hišo. One vodijo namreč mestno bolnico in ta dan so prihitele tudi od tam, da smo enkrat imeli priliko, da malo pokramljamo. Že davno sem obetal, da pojdem v Formozo in tudi to je prišlo.

Večino sester sem že od preje poznal, a nekatere sem le mimogrede videl. Sestra Lavrencija in Majda, obe od Kranja doma, nosita težo hiše in šole, zato nista imeli niti za pol ure miru. Sedaj je prišla kaka mamica, sedaj kaka gospa iz mesta, sedaj inženir... Osebe, katere se posvete božji službi, morajo premnogokrat nase pozabiti. Sestro Rozo pozna ves Paternal in tudi Villa Devoto. Saj je tako vžljubila naš mladi slovenski Buenos Aires, da ji je srce krvavelo, ko jo je njena dolžnost klicala na drugo delo. Toda ravno v teh žrtvah osebnih želja je blagoslov in čudoviti uspeh dela tistih duš, katere res delajo za božjo čast. Srečanje z menoj ji je zdramilo lepe spomine na ona leta in na znane obraze iz Buenos. Sestra Evelina Vrhovec je mati bolnikov. Ona je prednica v bolnici.

Tudi sestra Božena Gubac in Henrika Fabjan sta mi bili že poznani. Nekaj sester pa je že tudi tukajšnje krvi, so Argentinke in Paragvajke.

Težki so bili njihovi začetki v Formosi. Plemenita

žena, dobra prijateljica Slovincem, gospa Luisa Castañeda, je darovala sestrām zemljišče s hišo, kjer so začele svoje apostolsko delo. Omenjena gospa je bila dolga leta učiteljica v Formozi in je videla živo potrebo dobrega vzgojnega zavoda. Saj je na dlani, da človek brez vere postane žival; otroci brez verske vzgoje so nesreča za stariše in za narod. Naše sestre, ki so prišle v Ameriko z namenom da kaj store za božjo čast in na zveličanje duš med tistimi, kateri imajo malo priliko, da božjo besedo slišijo, so zvedele za Formozo in se odločile, da tamkaj začno s svojim apostolskim delom, katerega uspeh je danes že lepo viden, ne le v tem, da imajo sedaj že prostorne in lepe zgradbe, ki pa še od daleč ne zadoščajo potrebam kraja, temveč tudi v javnosti v Formozi se že čuti blagodejni uspeh njihovega dela.

Njihove prireditve so najboljše, najbolj umetniške in tudi najbolj obiskane, kar pomeni nemajhno pohvalo, če pomislimo da ima mesto 20.000 prebivalcev in vse polno raznih kulturnih ustanov javnih in zasebnih.

MISIJON V LAISHI.

Na pol pota med Zapallarjem in Formozo na glavni cesti je zanimiv kraj Laishi. Formoza je bila dežela, ki je imela do zadnjega in še ima nekaj ostankov neciviliziranih Indijancev. Bili so potrebni, da jim oblast kaj pomaga v njihovi bedi in nevednosti; bili pa so tudi nevarni javni varnosti, zato je oblast sprejela ponudbo frančiškanov, da se ustanovi za nje ustanova, kakor so jih jezuiti ustanovili pred stoletji v slavnih misijonih, ki so bili pozneje vničeni radi grde sebične politike.

Tako je bilo odkazano frančiškanom 100 km na široko in 50 km na dolgo zemlje, v kateri naj naselijo in kultivirajo Indijance, ki spadajo tamkaj v rod Toba.

Zgradili so v Laishi zavod za vzgojo fantkov. Nekaj stotin Indijančkov so imeli kmalu v svojih šolah, toda kmalu se je izkazalo, da je delo zgubljeno, kajti, ko so se vrnili po končanih šolah spet v svoje življenje, ali če so se poročili z nevesto iz indijanske divjine, je bilo vse delo takoj ob tla. Zato so sprejele naše šolske sestre težavno nalogo, da poskrbe za vzgojo indijanskih deklic. Gospa Veniard Zubiaga, čeprav ne kaka bogata žena, toda zelo zavzeta za dobre stvari, je odločila znatno vsoto denarja v pomoč tega lepega dela in tako se je zgradil precej velik zavod in kapela.

Tako sta bili obe deli dobro zastavljeni in iz mladine, vzgojene v tistih hišah se sedaj že ustanavljajo nove družine. Sestra Evelina, večletna prednica tistega zavoda sedaj prednica v bolnici v Formozi je že doživela ustanovitev nekaterih takih družin. Misijon sam jim postavi hišice, jim odkaže nekaj sveto in moža zaposli v gozdnih delih ali v lesni industriji.

Tja v ta misijon smo se namenili tisto popoldne. 90 km daleč je. Treba bo torej dobro pognati, da bomo kaj videli in da se vrnemo še isti dan. Pognali smo so, da je bilo kaj.

MED INDIJANČKI.

Dve uri smo se zamudili, pa že je zrastel pred nami čuden stvor, podoben tovarni z dimnikom. To je žaga, na kateri obdelujejo Indijanci les, ki ga sekajo v gozdovih, ki so last misijona in indijanske kolonije. Vse je bilo tiho. Žive duše ni bilo videti nikjer.

Najbrže bodo pri šmarnicah je menila sestra Evelina in res smo prišli ravno na blagoslov v cerkvi, kjer je bila zbrana vsa družina iz obeh zavodov in iz tovarne.

Kmalu so se vsuli iz cerkve o drobnih fantkov pa do postavnih možakov, ki so me vsi s prijaznim pozdravom obstopili in z veselim klicom sprejeli moj

Sporočamo žalostno vest, da je padel v letih težkega boja naš dobri brat

† č. g. Ernest Bandelj

na potu iz Brij v Dornberg. Rojen 1914, je pel novo mašo v Vipavskih Šmarjih 4/6 1939. Najprej je bil kaplan v Nem. Rovtu, nato pa v Brjih. Na potu, ko je šel najbrže na obisk k sestri ga je zadela zločinska roka. Dan smrti ni znan.

Doma žalujejo za rajnim mati, če so še živi, brat Lojze in sestri Valerija in Marička, tukaj pa obžalujemo bratje Franc, Emilio in Andrej.

Sveta maša za rajnega bo pozneje javljena.

predlog, da jih fotografiram. Cerkve se drži zavod za deklice, kjer je bil pravi živčav petdeseterih Indijancic, ki so takoj prihiteli, da se slikajo. Tako vesele so bile, da so kar takoj hotele svoje veselje pokazati tudi s pesmico. Bomo videli kaj znajo?...

Sestri Lidija in Marija sta jih takoj postavili na red in že so zakrožile: ptiček prav majhen je, na veji ziblje se, poje lepo.... Malo nerodno so izgovarjale naše besede, pa vendar dovolj jasno, da je bilo podobno slovenski pesmici.

Poleg zavoda je bogat vrt, na katerem je tedaj že zrelo prvo grozdje. V novembru ga Buenos Aires še nima na mizi, a tam ga je bilo že na pretek. Seveda ni kako sortno grozdje, a je prav dobro.

In tale sadež poznate? so me vprašale. Čudno drevo, s pahljatim listjem v velikih šopih izmed katerih visijo navzdol bučam podobni sadovi.... Če bi to čudno sadje videl oni modrijan, ki je pod hrastom počival in modroval, da je Bog svet narobe ustvaril, kajti če bi bilo po njegovo, bi moral roditi buče hrast, želod pa bi pristojal plazeči se bučevini... Povest pravi, da je svoje misli popravil, ko mu je padel z hrasta na nos želod in je modroval potem: "Kaj bi bilo pač, če bi padla name buča? Od želodovega udarca mi teče samo kri, buča bi mi pa glavo razbila"... Tisti čudni sadež, ki je bil pred mano, "buča" ki ie rastla na drevesu, se imenuje mamom in je prav okusna.

Nato sem stopil da obiščem tudi fantovski zavod. Pridno so plozali na svoje inštrumente fantje, ki so imeli godbeno vajo.

Kar hitro so se domenili: gosta je treba spodobno počastiti. Kar naenkrat so bili krog mene in že so jo udarili, da je kar grmelo. Ko so odigrali sem jim seveda ploskal, da je bilo kaj.

Gotovo je bila kaka njihova melodija, tako sem si mislil in na skrivaj povprašal patra kaj so igrali. Skoro nevoljno me je pogledal in menil: "Ali niste spoznali, da je bila argentinska himna?"...

Na to sem jo pa ustrelil! Ali so jo pa onil!

"Evo, tukaj nekaj za godce...". Tako so bili veseli, da so mi jih še nekaj zakrožili in nato napravili posvet, kako bi tistih 5 \$ najboljše porabili. "Será para dos festejos"!

V Laishi je seveda tudi pokopališče, kjer počivata že dve naši sestri: Ana in Frančiška. V cvetu let sta obe morali popustiti sredi dela. V prijaznem in mirnem kotičku v Laishi, kjer je kakor nekako okrevališče radi bol milega zraka, ker kraj leži med mnogimi gozdovi in ima dobro vodo, iščejo izčrpane sestre počitek. Tam sta obe blagi sestri ugasnili in tamkaj sta našli tudi zadnji počitek.

Tudi njima je veljal naš pozdrav in molitev predno smo se poslovili in odbrzeli v gluho noč 90 km daleč nazaj proti Formozi.

Nagla smrt je požela

† **Milko Cej, por. Ferilgoj**

doma iz Gorice, krščena in poročena je bila v stolnici v Gorici.

Pred 18 leti je prišla v Argentino, kjer je boj za obstanek kmalu razrahljal njeno zdravje. Zadnja leta je bila več bolna kot zdrava, a vendar, a vendar, kljubovala. V Merlu, v dvorcu industrijalca Grego, je bila središče veselja in dela ne le v lastni družini temveč tudi za gospodaje, ki so mnogo tam živeli.

Ni čudno, če jo je novica o smrti dobrega gospodarja, tako globoko ganila, da se je kmalu utrjala tudi njej nit življenja. Umrli je na posledici možganske kapi 6 sept. v Merlu.

Bila je zavedna Slovenka in pevka v Vodopivčevem zboru doma. Zato je pa tudi tukaj vsak pohitel v Merlo, kdor je mogel, da jo pokropi. 7. sept., ko je bil njen pogreb, se je napolnila cerkev v Merlu in naši pevci so celokupno žrtvovali svoj dom in pohiteli, da so ji med mašo in na grobu zapeli. Počiva na pokopališču v Libertad.

Zapušča žalostnega moža, vsem znanega zavednega rojaka Jožefa Ferligoja in sina Hermana, ter sestro Štefanijo por. Medvešek in nečakinjo Jožico. Tudi v Evropi ima nekaj svojcev še pri življenju. Maša za rajno bo na Paternalu 30. sept. Zapel bo žalni zbor.

Žalostna obletnica. 1. nov. bo eno leto, ko je zatisnila oči v cvetu let † **Marica Jazbec.** Obletna maša bo na Paternalu 1. nov. ob 10 uri na Av. del Campo.

Žalostno novico je dobila iz Sel pri Črničah Katarina Jekše, da je zgubila brata, ki je padel kot žrtev za svobodo domovine. Bilo je v septembru 1943, ko je bilo poklanih več sto mož in fantov in med njimi tudi † **Anton Pišot.** Zanj in za žrtve istega plemenitega namena bo sveta maša 4. nov. na Paternalu.

Na vsch Svetih in na vsch mrtvih dan hité naše misli za rajnimi. Tako smo zakopani v dnevne skrbi in tako navezani na življenje, da kar nimamo ne časa ne volje, da bi pogledali tja v daljo in v višino, ki je onstran dosega našega pogleda.

In vendar odhajajo tjakaj vsak dan naši dragi. Utrne se solza, zjoka vzdih in bridka žalost zatemni radost . . . Tako stojimo nemi in strti pred mračno zaveso večnosti in na vlažnem robu hladnega groba, ki nam je zakril zemske ostanke ljubljenega bitja.

Pride pismo . . . S tresočo roko ga odpreš . . . Slutiš, da bo kaj bridkega . . . Morda se ti razjasni lice, toda . . .

Kdo ne pričakuje v negotovosti bridkih novic o dragih, katerih ne bomo videli — nikdar več . . . ?

Pred zaveso večnosti in na grobu premisli, verni kristjan, kaj je Tvoje življenje!

Prazno in ničevno je vse! . . . Toliko skrbi, toliko dela, morda shranjenih žuljev, toliko srčnih vezí z dragimi, a vse to se vniči na mah!

O smrt! Edini pridigar, katerega ne more nihče preslišati!

Ona nam pridiga: Kaj pomaga človeku ves svet, če pa svojo dušo pogubi!

Ne lepe hiše, ne bogate službe, ne lepi otroci . . . vse ni nič, če je smrt le padec v — temó! . . . Če je smrt le konec vsega kar ljubiš in nisi nič pomislil nato, da bi se nanjo pripravil tako, kot je naročil Gospod Jezus!

Kdor v me verje bo živel tudi če umrje in kdor v me verje, vekomaj ne bo umrl (Jan 11. 25).

Gorje mu, kdor samega sebe vara! Kdor strahopetno ne upa javno pokazati svoje zveste in dejavne vere! Kdor druge v temo zavaja!

Spomni se človek na grobu in na pragu večnosti, da si na zemlji samo popotnik. Tvoja prava domovina je v večnosti.

V domovini je zatisnila oči

† **Marija Lučovnik**

17. febr. stara 69 let v Šmarjeti v Rožu na Koroškem. Bila je blaga žena, istih solvenskih koroških mater, katera je sredi narodnega boja ohranila vero in jezik v svojem domu iz katerega sta izšli dve hčeri redovnici pri šolskih sestrah. Zapušča v Evropi 2 sinova in 2 hčeri. Tukaj žaluje za ljubljeno materjo Marija Lučovnik.

Že je minulo leto dni odkar so za večno zaspali naša mila, nikoli nepozabljena mati. Mati so umrli ali njihov duh živi in bo živel do konca dni, dokler nas Gospod Bog ne skliče skupaj v srečnih nebesih.

Zatorej draga mati počivajte v miru božjem!

Le križ nam sveti govori da vidmo zopet se nad zvezdami.

Častiti gospod Janez Hladnik bodo darovali svete maše za pokojno našo mater **Marijo Golobič**, Krašnji Vrh, Radovica pri Metliki.

Mi pa žalostni ostajamo njeni sinovi Marko Golobič in Jože Golobič, Loma Negra.

Maša za rajno bo 9. in 10. okt.

V CORDOBI je 4. avg. umrl † **JOŽE KURINČIČ** doma iz Iderskega. Tu žaluje za njim brat Jože, doma pa trije bratje.

USTRELJEN JE BIL NARTE VELIKONJA, doma iz Ollice. Znani goriški pisatelj je bil obsojen kot kolaboracionist. Med njegovimi spisi najbolj znana so "Višarska polena".

1. NOVEMBRA OB 16 URI ŽALNI OBRED NA ČAKARITI V JUGOSLOVANSKI GROBNICI

Poslovil se je od zemeljskega življenja.

Martin Nemec

ki je umrl 12. dec. 1943 v Filovcih v Prekmurju star 78 let. Poročilo je prišlo iz Francije, kjer hči Marija. Doma žaluje za očetom žena in sin Štefan, poročen. V Argentini žaluje za njim hči Terezija Ivanič, njen mož Jožef in sin Jožko.

Maša za rajnega bo na Avellanedi 28. oktobra.

Dragi prijatelji in znanci v širnem svetu!

Vam napišem žalostno novico iz pisma, katerega sem dobil 15/9 1945. od moje žalostne žene **Neže Kraševac**, iz Bušnje vasi v Beli Krajini.

Naznanja mi, da so mi bili ubiti 4 sinovi v tej strašni vojski.

Dragi, mili sinovi!

Gospod Bog Vas je sprejel in Vas vidi med svojimi prijatelji v svetih nebesih. . . . Ne bo dolgo, ko se bomo spet videli.

Saj križ nam sveti govori da vidmo zopet se nad zvezdami!

Pozdravlja žalostni oče iz Gastona, Providencia, Olavarría.

Jože Kraševac.

V PRVACINI objokujejo svojci **LOJZETA SULIČ** (64 let) in sina **BERNARDA**. Doma zapušča ženo, tukaj pa hčer Marijo por. Gregorič in Sina Lojzeta.

V FORTINU MERCEDES je zapustil solzno dolino č. g. † **HIERONIM PRELICH**, salezijanski duhovnik, star 73 let. Bil je v mladih letih lekarnar v Litiji in tam je 1905 vstopil k salezijancem. L. 1914 je bil posvečen za mašnika in nato je odšel v Argentino.

NEKAJ ZA STARIŠE

Najlepši vzor med vsemi svetniki in svetnicami je gotovo preblašena Devica Marija. Med prednostmi Marijinimi ima prvo mesto njena brezmadežnost. Čisto in brez vsake sence greha so jo starši prejeli iz božjih rok. Vsa čista in brez madeža je ostala vse dni življenja. Niti najmanjši greh je ni omadeževal.

Zares, lepšega vzora si v vesoljnem stvarstvu ne more poiskati tudi najbujnejša fantazija, kakor ga imamo v Mariji. Ta vzvišeni vzor so jemali najboljši pesniki in najslavnejši glasbeniki, slikarji, kiparji kot zajemljiv predmet svojim nesmrtnim umotvorom. Tako je tudi posredno, po teh umotvorih, Marija postala vzor, ki blaži mlada srca.

Marija je vzornica v vseh čednostih, posebno pa v onih, ki so najbolj odločilne za srečno vzgojo: v čistosti, ponižnosti, pokorščini in pobožnosti. Naj bo vzgojitelj kakršnekoli vrste, temu mora pač pritrditi, da je pogoj srčne vzgoje v tem, če deca ohrani čistost, nedolžnost. Ta nežna cvetka se pa najlažje ohrani pod varstvom vzornice naše Marije. Da si lažje predočujemo v celotni popolnosti prelepi ideal: vzornico Marijo, naj pomaga sveto pismo. V skrivnem razodenju beremo (12, 1): "Veliko znamenje se je prikazalo na nebu: Gospa, obdana s solncem, luna pod njenimi nogami, okrog glave pa venec 12 zvezd."

Te besede, ki jih razlagalci obračajo na Marijo, služijo tudi umetnikom, ko slikajo in izražajo Marijine popolnosti. Svetlobni žarki okroginokrog pomenjajo notranjo lepoto, ki jo je izrazil angel z besedami: "Češčena, milosti polna!" Marijina duša je bila od prvega trenutka vsa prežeta z lepoto božje milosti.

Ta dušna krasota bodi ideal tudi naši mladini. Ali ni to brez primere višji in plemenitejši cilj, kakor pa če bi se hotel mlad človek ponašati s telesno lepoto, ali pa z umetničeno in izbrano obleko zbujati pozornost sveta ter slepiti sebe in druge? In kako brzo mine zunanja lepota!

Negujmo pri sebi in pri mladini lepoto duše, ki ne

Se ven aquí las hermanas Franciscanas que residen en el Colegio Santa Isabel de Formosa. Otras de ellas dirigen el hospital de Beneficencia de la misma ciudad. Ellas también organizan cursos de economía doméstica y de otros renglones profesionales para la mujer.

vene z leti, marveč raste z vsakim dobrim delom, dokler se ne bo zaiskrila v nebeškem sijaju.

"Luna pod njenimi nogami" ... tako opisuje sv. Janez vzornico našo Marijo. Luna je znak nestanovitnosti, simbol spremenljivosti, pa tudi strasti, ki človeka zavaja zdaj v ta, zdaj v drug greh. — Luna pod nogami Marijinimi pa pomeni, da je presveta Devica vzvišena nad človeške strasti, da se ni nikdar spremenila v svoji notranjosti, marveč je bila vsekdar polna milosti.

Ali ne obstoji samovzgoja, ki jo vedno poudarjamo, vprav v tem, da znamo gospodovati čez vsa slaba nagnjenja? Bolj ko je kdo gospodar samega sebe, bolj se približuje vzornici Mariji. Nespremenljivost Marijino naj bi posnemala zlasti tudi mladina, da se oprosti očitka vehedravosti, nestalnosti, nezanesljivosti, lahkomišljenosti.

"Dvanajst zvezd okrog glave" ... S to zvezdnato krono je označen venec prelepih čednosti, ki so kras nebeške Matere. Število 12 izraža veliko množino, saj je bila Marija ozaljšana z vsemi čednostmi in obdarjena z vsemi darovi Svetega Duha.

Kako lep opomin za mladino! Če hočejo postati krepotni, značajni, naj si izvolijo Marijo za svojo mater, gospo in zavetnico, za svoj vzor v "družbi Marijini".

IMENA ROJAKOV V NEMŠKIH TABORIŠČIH 15. JULIJA.

(Sedaj so že odpotovali)

Vojaški kurat Leonard Bogolin je poslal par seznamov imen slovenskih rojakov in družin, ki se nahajajo v taboriščih Oberkassel in München-Gladbach v zapadni Nemčiji.

Največ jih je od Krškega.

Iz Vipavske doline so sledeči:

Kobal Anton, Podkraj; Kosovel Ivan, Črniče; Zavadlav Stanko, Ajdovščina; Stemberger Jožef, št. Vid; Glešič Alojz, Črniče; Jazbec Stefan, Črniče; Trošt Bogomir, št. Vid; Prezelj Alojz, Vipava; Krapič Franc, Angelska gora; Gerljevič Franc, Col; Kobal Ivan, Col; Bajc Alojz, Col; Benčina Alojz, Col; Koren Ivan, Podkraj; Bajc Ivan, Podkraj; Bajc Anton, Podkraj; Bajc Ivan, Višnje; Kobal Franc, Višnje.

Iz GORENJSKE: Čebašek Vinko, Pole, Predvor; Vreček Vinko in Cerar Janez, št. Vid; Pogačnik Janez, Živalič Friderik, Žagar Vladislav; Golnik; Šober Valentin, Ribnikar Anton.

Kavčič Mirko, Štorje, Ajdovšč.; Krpan Jožef, Sv. Križ Vip. dolina; Vrtovščenik Jo-

žef z družino Dol pri Krškem; Andrejas Jožef z družino, Hrastje pri Brežicah; Otopce Ivan, Litija; Bevc Ivan, Dole, obč. Sv. Križ pri Litiji; Kovač Andrej, Cerklje pri Kranju; Miler Marija, Boršt obč. Cerklje ob Krki; Črnigoj Andrej, Ajdovščina pri Gorici; Vreček Vinko, Predvor; Grašič Vinko, Golnik, Gorenjska; Dvoršek Leopold iz Brežic; Mauher Jernej, Vitanje.

Iz PREKMURJA: Gašpar Franc, Čepinci; Časar Alojz, Čepinci; Krajcar Stefan, Markovci.

Št. Vid: Stemberger Franc, Pižent Ivan, Zlobec Albin, Kosovel, Komen; Švara Gabrijel, Gabrovce; Komen; Kranjc Ivan, Ptuj.

V taborišču München-Gladbach, med drugimi: Bučar Alojz, Krško; Božičnik Josip, Mali kamen Ljubljana; Buršič Bruno Trst; Vitez Stefan, Moravče; Vreček Marija, Raka; Zrin Franc, Murska Sobota; Zvonar Andrej, Vidovec; Jančar Vicef, Rakovce; Jakupila Ivan Raka; Jordan Anton Raka; Jersin Mihailj, Višna gora; Kukanja Jožef, Mali dol; Krejačič družina Brezje; Kodric Angel, Mali dol; Kravas Franc, Sv. Križ; Leban Stanislav, Goriška; Leskovšek Ivan, Pilštajn; Love-

njak Franc Bakovci; Mohor Ivan in družina, Mrzla vas; Mernik Franc, Teharje; Merljak Rihard, Volčja draga; Oštr Janez in družina, Bizeljsko; Pirž Alojz, Sp. Pijavsko; Pirž Franc, Kalce; Puc Franc, Col, Goriška; Pešec Ignac, Bukovci; Pešec Anton, Dobrna; Premelc Andrej in družina, Bizeljsko; Pintarič August, Ivanovci; Plahuta Josip, Kalobje; Podgornik Franc, Goriška; Pelikan Ignac i Franc, Goriška; Roravec Anton, Domžale; Rihard Zdravko, Istra; Rajzar Andrej, Rogoševci; Sinčič Roza i Marija, Istra; Sinožič Ivan i Pavel, Istra; Sancin Karlo, Trst; Topilek Janez, Celje; Toplek Mihajl, Senkovec; Turusek Viktor, Pilštajn; Umek Dragutin, Gorica; Fabijan Franc in družina, Trbovlje; Fili Karlo, Tolmin, Gorica; Ficko August Gor. Črnuše; Flegler Josip, Sotina; Ficko Josip, Večeslavci; Ferlan Anton, Lokve; Hostar Antonija, Raka; Šuka Anton, Škurbina; Štefančič Viktor, Trst; Štok Alojz, Trst; Štefanec Franc, Tropuvce; Lesnikar Johan, Pilštajn; Godnič Ernest, Ljubljana; Balantič Paula, Zagorje; Slovenc Terezija, Šentvid; Slovenc Viktor, Šentvid; Sitar Jožef in žena, Kamnik; Leskošek Anton, Celje; Franc Josip, Buča.

ROMANJE V LUIAN SE VRŠI Z OMNIBUSI IZ ŠTIRIH IZHODIŠČ. PRESKRbite SI PRAVI ČAS VOZNE LISTKE, KER JE ŠTEVILO SEDEŽEV OMEJENO. NAJKASNEJE 30. SEPTembra!

Bajo el Sol Libre

DECIMOCUARTO CAPITULO

Irene y Cirila descansaban bajo el plátano del jardín del prefecto. El cielo luminoso estaba dorado por los rayos del crepúsculo. En la copa del plátano, se mecían suavemente las hojas. La brisa nocturna llegaba desde el mar Egeo, sobre las olas frescas, y acariciaba la tierra recalentada, como si una mano suave pasara por la frente de un cansado jornalero.

Cirila estaba sentada sobre un banco pequeño, junto a los pies de Irene. Sobre sus faldas, doblaba entre los dedos los pergaminos de las Escrituras. La esclava miraba con ojos grandes a Irene, que, apoyada sobre el tronco del platano y con los ojos semicerrados, suspiraba tras los rayos del sol crepuscular. Su derecha descansaba sobre la piedra blanca y bebía la frescura que en la espesa sombra, vencía al calor.

"Preclara, ¿continúo?"

La esclava desenvolvió el rollo entre los dedos, y esperó la respuesta.

Irene le indicó con un gesto que guardara el pergamino. No se atrevía a hablar en voz alta, como si temiera que una palabra pronunciada desbaratará los místicos sueños en los que se había internado su alma.

Desde que había huido de Bizancio y de la corte, desde que el destino le arrancara a los seres más queridos, Iztok y Epafrodit, se hundía con frecuencia en sueños ardientes. La vida en Toper no la sujetaba. Cuando salía o se presentaba en público, se debía, sin embargo, enterrar en el misterioso nimbo de las costumbres cortesanas. La abigarrada, ricamente bordada túnica, adornada de piedras preciosas, le parecía pesada, una cadena, una capa de hipocresía. En la compañía de las mujeres distinguidas, aunque paisanas, debía hablar con un murmullo, con ficción, para guardar el misterio y el carácter divino que la gente atribuía a la corte. Por eso huía de las compañías, buscaba jardines silenciosos, bosquecillos solitarios, donde vivía tranquila su libertad, bajo las telas blancas, y cantaba en voz alta lo que decía su corazón. Cada vez que se volvía de las reuniones, se sacaba con desprecio y nauseas los pesados vestidos como si se librara de unas cadenas. Y repetía las palabras del Obispo Sinesios: "¿Acaso sois Romanos mejores desde que os cubris de púrpura y os hundís en oro? Sois comediantes en túnicas de piedra, sois lagartijas, que no os atrevéis a hablar en alta voz, que no os atrevéis a salir al aire desde el agujero de vuestros adornos, para que la gente no reconozca que a pesar de ellos, sois hombres".

Suspiró por el bárbaro Iztok. Lo veía en su traje de gruesa tela, veía revolotear sus no ungidos cabellos cuando ensilló el caballo en el hipódromo. La enamoró esa vez, sencillito, libre, sin cadenas, sin máscara. Y ahora se había ido, arrojando el escudo, a la otra orilla del Danubio, cabalgaba al frente de los soldados como cierta vez en el hipódromo. ¿Pero pensaba en ella? ¿Vendría a buscarla? Los días huían, se sucedían las semanas y no había noticias del sur ni llegaban del norte.

Y sus pensamientos se fueron por caminos desconocidos y buscaron al amado por los bosques, lo llamaron en los montes, indagaron entre los caminantes de las carreteras, rogaron que lo buscaran, ofrecieron monedas de oro a los comerciantes para que la llevaran con ellos a la tierra eslovén

Cirila conocía a su amita. Se retiró en silencio, para que quedara sola Irene con su dulce tristeza tras Iztok. También esa noche abandonó el jardín y fué a caminar por Toper.

En el estrecho foro, delante de una pequeña basílica,

se reunían las jovencitas de Toper. Exclamaciones de admiración se elevaban del gentío, cuando llegaron literas de seda, en las cuales venían las esposas de los oficiales, ricos comerciantes y de los encargados de los impuestos. No las había muchas en Toper, por eso eran aún mas respetadas y admiradas.

También, Cirila, aunque sierva libre, era muy respetada, debido a la cortesana Irene. Las jovencitas le abrieron paso viéndola venir arrimada a una litera blanca, para llegarse hasta el lugar de venta y ver las hermosuras que hacían exclamar de asombro a las mujeres.

El comerciante colocó sobre la blanca piedra, junto a la que estaba, dos hermosos candelabros de bronce. Los ojos de Cirila se abrieron desmesuradamente, cuando refulgieron delante suyo los adornos expuestos. La mágica luz aumentaba el brillo de las hebillas, los aros de oro, los brazaletes incrustados de gemas, las peinetas de coral y marfil. Cientos de ojos codiciosos bebían las joyas, y la envidia aumentó en las almas, cuando una rica comerciante tomó los preciosos objetos y los entregó a una esclava para que los guardara en un cofre.

"¡Ni en la Santa Corte tienen ornamentos tan hermosos!"

Este juicio se le escapó a Cirila sin querer, a media voz, y ya la captaron las jóvenes a su lado y se lo murmuraron a las vecinas: "En la corte no lo tien más hermoso!"

Cirila se asustó. Por eso, arregló enseguida la opinión, diciendo en voz alta:

"¡Digo en la santa corte! Pero para la Santa Emperatriz, ¡estos son desperdicios! ¡Si vierais sus hermosuras!"

La esclava sintió que los ojos del comerciante se prendían de ella. Se volvió hacia él. Un escalofrío le recorrió la espalda y buscó atemorizada un camino para huir. Pero el comerciante la acogió con simpatía, tomó con los largos, nervudos dedos, un brazaletes de oro, eran dos delfines enroscados, con las escamas cubiertas de rubíes y topacios, de ojos granate, lo levantó hacia la luz.

"¡Sólo la Santa Emperatriz lleva un brazaletes más hermoso! ¡Dices verdad! ¿Lo adivinaste o lo supiste en la corte?"

Cirila reunió fuerzas y trató de no demostrar su pavor. Porque en el comerciante había reconocido al eunuco Espiridón.

Cuando huyó Epafrodit y Numida buscó a Irene en Toper, para narrarle la salvación de Iztok y la huida del griego; no había nombrado al eunuco Espiridón. Por eso, la esclava sospechó en él a un espía de la corte, enviado por la emperatriz para asediar a Irene bajo el traje de comerciante.

Se alegró al oírle preguntar si había estado en la corte, creyendo que no la había reconocido.

"Cirila vivió en la corte", aclaró la esposa del comerciante más rico. "Es la esclava de la cortesana Irene, que vive entre nosotros."

La esclava hubiera querido alargar la mano y tapar la boca de la rica señora. Pero era tarde. Vió el asombro del eunuco, quien juntó las manos sobre el pecho y se inclinó hasta casi tocar con la frente el oro y la pedrería.

"¡Tenéis a una preclara cortesana del santo Bizancio! ¡Oh, Toper, crece con gloria inmarcesible! Esclava, dile a tu preclara amita que se humilla ante ella el comerciante Teófilo, de Salónica, y que le ruega le permita llegar hasta ella, que brilla con la luz de las mejillas de la Santa Emperatriz. El indigno siervo será feliz si puede besar el pie de aquella que caminó junto a la más grande Emperatriz de la tierra!"

Las señoras y jovencitas hacían reverencias cada vez que el comerciante Espiridón - Teófilo decía el nombre de la déspota. Cirila estaba asustada. Siguiendo los usos de la corte, se inclinaba como si estuviera en presencia de la Emperatriz, pero las palabras no atinaban a salir de su boca. Por eso Espiridón repitió:

"Esclava, dime donde habita la excelsa cortesana. ¿Puede el paje llegar hasta ella?"

"Mi amita está sentada en el jardín y medita bajo el plátano".

"Esclava, Cristo, que es bondadoso, te pagará si me conduces hasta ella. Si me llevas a su presencia, le ofrendaré este brazalete, se lo daré por el espíritu de la santa Emperatriz, ¡y lo que damos al Santo Hogar, se lo damos a Cristo, y Cristo, que es bueno, nos premiará!"

"¡Es de noche, Teófilo Mira a la gente. ¡No podrás hoy!"

"¡Que una esclava hable así! ¡No te inspiró Santa Sofía! ¡Nunca! ¿Quién dice: "no podré"? bajo este sol, si lo llama la oportunidad de caer de bruces delante de la emperatriz de la tierra y del mar. Ya sabes que al gusano no crecieron alas para posarse sobre la la cúpula del palacio imperial. Está contento de subir un yuyo y calentarse al sol. ¡Voy contigo!"

El comerciante colocó inmediatamente el brazalete en una cajita de terciopelo, guardó las joyas en un cofre y colocó junto a él a un esclavo como guardián. Atravesó tras Cirila la muchedumbre agolpada junto a la basílica. La gente lo saludaba, mientras él, con la cabeza gacha, iba murmurando:

"¡Bendito seas, Toper! ¡Bendito! ¡Bendito!"

Tras andar por callejas angostas, llegaron a la morada del prefecto: Espiridión se volvió a derecha e izquierda con su acostumbrada prudencia. Nadie los seguía. Apretó el paso tras la rápida Cirila, que murmuraba una oración al apóstol de las naciones para que salvara a Irene, como Dios lo había salvado a él de las profundidades del mar. Porque seguía en la seguridad de que el eunuco era enviado de la corte.

Epafrudit la tomó de la mano.

"¡Cirila! No me temas! ¿Me conoces, verdad?"

"¡Espiridón!", suspiró en un sollozo.

"¡Calla! No pronuncies mi nombre ni en el pensamiento. ¡Me matas!"

Cirila lo miró incrédula y apartó su mano con desagrado.

"¡Si eres un traidor de mi amita, tengas parte con Judás en el saque!"

"¡Cirila, ¿no sabes que huí con Epafrudit? ¿No sabes que estoy a su servicio, que llevo sobre el corazón una carta para Irene? ¡Oh, cielo se abrirá hoy para ella! Y a Iztok lo salvé yo, yo, Cirila. ¡Dios no me pierda! Mucho influirá esta delicada tarea en el juicio póstumo."

La esclava se tranquilizó. Una antorcha del corredor alumbró las mejillas del eunuco y a Cirila le pareció que no había traición en su sojos. Le dijo que esperara, que iba al jardín a hablar con Irene.

Retornó enseguida para decir que ya no estaba bajo el plátano. Fueron hasta el "kubikulum". Cirila abrió la puerta y se acercó silenciosa a Irene, que estaba arrodillada ante el ícono, afligida. Sostenía todavía en las manos un pergamino arrugado, la carta de Azbad, que le había entregado un mensajero cuando Cirila se había ido al foro.

Cuando Cirila se acercó a ella, se arrodilló a su lado. Por un instante se disipó la cerrada niebla que la había rodeado, envolviéndola como fuertes cuerdas que parecían aprisionarla en una cárcel. Cuando miró hacia la puerta, donde se inclinaba Epafrudit, las terribles cuerdas del destino parecieron ligarla estrechando con aún mayor fuerza a su corazón, tanto, que gritó de dolor y se acercó a la sierva para que la auxiliara. La figura del eunuco representó para ella toda la corte bizantina. Vió la mano vengativa de la Emperatriz y se sintió caer por unas escaleras a la celda en la que gemía Iztok; tras ella oía en los corredores una carcajada, y siniestras telarañas y sombras la sujetaron cuando tras ella se cerró la puerta.

Por un segundo, perdió el control, sus fuerzas se resintieron y se asió con desesperación al cuello de Cirila. Pero todo eso duró apenas unos segundos, el eunuco levantó por

tercera vez la cabeza y por tercera vez se inclinó ante la cortesana.

De su desesperación, nació en Irene una fuerza defensora. Apretó la carta de Azbad con fuerza en la mano y la arrojó al suelo, pisoteó la hoja y con voz enérgica se dirigió al eunuco:

"¡Fuera de aquí, Judas! Dile a la Emperatriz que soy libre, que ya no quiero cadenas de oro y plata, pero mis manos tampoco aceptan las de hierro, prefiero morir! ¡Vete, pues no te llamé!"

Extendida, la mano derecha de Irene temblaba. De pie, poderosa y segura, dió la orden, como si fuera la emperatriz, cuyos mandatos eran indiscutibles.

La esclava se abrazó a sus rodillas. Spiridión sintió el terror esclavo: como sin ganas, se arrodilló en el umbral.

Irene dió a la carta un golpe con el pie y apartó a la esclava.

"¡Fuera tú también! ¡Vete con él, traidora, que le has abierto mi "kubikulum"! ¡Quedaré sola y afrontaré al destino! ¡Cristo está conmigo! ¡El, que se preocupa por los lirios del valle, también se preocupará por mí!"

"¡Tranquilízate, excelsa cortesana! ¡Espiridión llega con una buena nueva!"

"¡Una buena nueva! ¡No la puede haber para mí desde la corte, sólo la perdición puede llegar para mí desde ella!"

El eunuco levantó los ojos, sus mejillas brillaron de alegría y de respeto.

"Mereces, preclara, sentarte en un trono. ¡Tan poderosa eres! Y yo te serviría fielmente, como el convertido Saulo al Señor!"

"No nombres al Señor, si estás al servicio de los pecadores. Su mano es terrible. ¡Te herirá!"

"Querida amita. Espiridón no sirve a los pecadores. Es el enviado de Epafrudit."

La mano de Irene seguía levantada, su cabeza se movió un poco y apenas inteligiblemente, pronunció:

"Aclárame, Sabiduría Divina, si son estos tus caminos, o si Satán camina por ellos."

"Estas son las huellas inconfundibles del Señor, preclara cortesana. El levantó su mano para untar con aceites la felicidad de aquella a quien inocentemente martirizaron."

Espiridón levantó la túnica, desató una banda blanca que tenía atada desde el hombro derecho, y sacó de ella una carta sellada.

"Lee, preclara, y tu lengua cantará acciones de gracias hasta la blanca mañana."

El eunuco le entregó la carta de Epafrudit; Irene la recibió con manos trémulas.

Se acercó a la temblorosa luz y miró los sellos.

"¡Suyos! ¡De Epafrudit! En su villa de Bizancio vi estos sellos. Aclárame esta oscuridad, Espiridón. Mi fe vacila."

Irene se sentó, cansada, sobre un cojín de seda y miraba los sellos sobre la carta, sin saber si eran veneno o bálsamo.

Cirila se acercó a la amita, se sentó a sus pies y le explicó el hecho que todavía desconocía de que Espiridón había ayudado a Iztok a huir y salido de la corte junto con Epafrudit.

"¡Lee, preclara! Vi que la aflicción era dueña de tu corazón. Consuélate con las palabras del buen Epafrudit."

"¡Ahora no puedo! ¡Mi alma esta cansada! Me amenazan sombras. ¡Cirila, traeme agua! ¿Y tú, Espiridón, cual es mi deuda?"

El corazón del eunuco saltó, y, quisieron brillar sus ojos, cuando pensó en el premio. Pero acalló su codicia.

"No soy tu servidor; estoy a las órdenes de Epafrudit y el paga mi cansancio. Me atrevo todavía a ofrecerte este brazalete. Por Artemisa, la Emperatriz no tiene uno más hermoso."

El eunuco abrió la cajita y le ofreció los enroscados delfines.

"Comercio ahora en Salónica y vine a Tope con el oro para poder llegar hasta tí. Así lo ordenó Epafrodit."

Irene miró el adorno y agitó la cabeza.

"No puedo aceptarlo, pues no lo podría pagar. Realmente, no vi uno más hermoso junto a la Emperatriz."

"No pido paga, preclara, debes aceptarlo. Este es la apariencia, el engaño por el cual pude llegar hasta tí. ¡Pregúntale a Cirila! La cosa es cara, sumamente cara, pero para Epafrodit, es una basura, que arroja al mar para enriquecer los peces."

"¿Entonces el deberá pagar? ¡Difícil para mí!"

"Es su voluntad, preclara, su santa voluntad. Vino Numida, trajo una carta desde Atenas y dijo estas palabras: Lleva, Espiridón, esta carta a Tope, Irene. Cuidala como te cuidas a tí mismo de la muerte y de la perdición. No temas los gastos. Montones de dinero son polvo, espuma, solo debes cuidar de entregar la carta. Y el brazalete es el engaño, la espuma del camino para llegar a la meta. Dentro de una semana volveré y tal vez reciba alguna respuesta."

"¡Oh, bondadoso Epafrodit! ¡Ven! ¡Pero cuida de los traidores!"

"¡Teófilo nunca fué traidor! Ahora soy Teófilo, un comerciante de Solún — no pronuncies mi verdadero nombre, preclara, ni en sueños — y como cierta vez en la corte, sirvo fielmente a Epafrodit."

Entonces Irene se acordó de la bolsita de monedas de oro, que Azbad le había enviado con la carta.

La fué a recoger de la blanca mesa y la entregó al eunuco.

"No puedo pagarte, pero toma esto, todo lo que tengo."

Arrodillado, aceptó Espiridón la bolsita, besó la mano de Irene y salió de la casa acompañado de Cirila.

Cuando estuvo ya en la calle, palpó preocupado la bolsita.

Su deforme cara se cubrió de dulzura y brillo.

"¡Por Mercurio, este peso huele a oro! ¡Oh! ¡Oh! Teófilo, comercias con sabiduría."

Cuando la esclava volvió hasta Irene, ésta estaba apoyada sobre la mesa y observaba los sellos de la carta.

"¡Amita!"

Cirila se sentó a sus pies y miró con ojos sumisos a Irene.

Traducción de DARINKA CEHOVIN.

CONSULTORIO...

Dr. JULIO A. TORRES, Procurador Nacional, con el patrocinio del Dr. M. VIDAL MOLINA, Abogado.

¡Atención! Se introdujo una falta en la página 177, del No. 212, por haberse extraviado una línea en la contestación al **accidentado**: Rectificamos: Se pierde el derecho después de un año de producido el accidente o aparecida la incapacidad.

y el señor JULIO contesta...

A Kralj Vimarko:

Si el dueño de casa no quiso recibirle el alquiler y Vd. inició juicio de consignación antes de que vencieran las mensualidades y que el locador iniciara el juicio de desalojo fundado en la falta de pago de las mismas, el procedimiento de éste último juicio debe suspenderse y quedar a la s. resultas del juicio de consignación.

A Engañado:

Si le han vendido de mala fé un automóvil, cuyo propietario lo había prendado dejando impaga la deuda, no tendrá Vd. más que pagar la prenda o perder el coche, ya que esa acción que "a prima facie" podría constituir el delito de defraudación no lo es según jurisprudencia de nuestros Tribunales. Pero como al pagar, Vd. se ha subrogado en los derechos del acreedor prendario, puede reclamar del expropietario, la suma pagada para cancelar la prenda.

NEKAJ NOVIC IZ SLOVENIJE

Prišlo nam je v roke privatno pismo, ki nam pove nekaj o dogodkih v zadnjih časih. Podamo izveček:

"Ko so se Nemci umikali, so pobili v Ljubljani kakih 200 ljudi, med njimi je profesor dr. Mesesnel, ravnatelj ljubljanskega muzeja. Porušili so Nemci tobačno tovarno. Drugače je v Ljubljani malo porušenega. Nova vlada, je takoj zasedla nekdanjo Jugoslovansko tiskarno, ki je bila v izrazito katoliških rokah. Tiskarno so proglasili za državno in tiskajo sedaj v njej "Ljudsko pravico", galvno komunistične glasilo. Ta katoliška tiskarna je veljala kot najbolje opremljeno podjetje te vrste v Jugoslaviji. Vse osobje uprav in uredništev je bilo vrženo takoj na cesto. Vodja te kulturne ustanove, duhovnik Jožef Košiček (doma iz Žužemberka), je pobegnil k zaveznikom. Tudi znani pisatelj Mirko Javornik (doma iz Cerknice), urednik "Slovenskega doma", je pobegnil pred komunisti. Tiskarno "Jutra" so komunisti tudi zasedli. Nekaj osobja so pustili. Tam se tiska drugi komunistični dnevnik "Poročevalec".

V vladi je tudi minister Snaj, ki popravlja ceste in železnice po Sloveniji. To so baje v strašnem razdejnanju. Njegov sin se je do zadnjega boril proti komunistom in je bil v bojih proti komunističnim partizanom tudi ranjen.

Pisatelj Lovro Kuhar, znan pod pisateljskim imenom Prežihov Lovrenc se je vrnil iz nemškega koncentracijskega taborišča Dachau sestradan in zelo bolan. Bil je znan komunističen voditelj, ki so ga prijeli Lahi v januarju 1943 in, kot izgleda, kasneje predali Nemcem.

Zbežalo je pred komunisti veliko šte-

vilo ljudi. Nekateri so dosegli angleške in ameriške čete in se tako rešili, druge pa so zajeli komunisti. Največ je zajetih na begu na štajersko-koroški meji.

Katoliških zavodov in šol doslej še niso zaprli. Tudi verouk se še sme poučevati, a ni obvezen.

Tudi v Mariboru so umikajoči se Nemci napravili pokolj slovenskih ljudi. Nič bolje pa se baje potem niso obnašale bolgarske čete, ki so mesto zavzele.

Iz Hrvaškega so se rešili voditelji hrvaške kmetijske stranke: Maček, Torbar in Pernar. Rešili so se k Angležem na Koroško.

Tudi srbskega patrijarha Gavrilu so Angleži rešili. Srbski škof Irenej iz Sibinika, pa je že prej zbežal v Italijo in je že v Zedinjenih državah.

O razmerah v Beogradu govori pismo takole:

V Beogradu ni Rožnato. Mladina je v veliki meri pri komunistih. Stari prodajajo zadnje ostanke svoje imovine, da se preživijo. Škof Ujčić je še v Beogradu, pa se v javnosti ne pokaže. Nekdanji poslanec Smodej je vse prodal, kar je imel in je brez vseh sredstev. Nekdanji primorski poslanec Besednjak je prav tako brez vsega.

Poslanik v Pragi je Darko Černe, star 32 let. Hrane je dovolj in dobre v državnih restavracijah, kjer jedo državni uradniki. Za tiste, ki niso pri državni skledi se nihče ne briga. Gorje mu, če ne najde dela. Dobi pa se delo razven v državnih uradih le v takoiimenovanih delavskih brigadah, ki popravljajo razne ruševine in dobe za to jesti. Državni uradniki, ki so vrženi na cesto, se morejo preživeti

PEVČEVO SRCE

Premnogi takrat se potuhnil so,
le da so ostali doma,
in mnogi takrat že utihnili so,
ker niso imeli srca,
da svoj zapustili bi dom.

A pesnik imel je premlado srce
in drzno, ljubeče to mlado srce,
kako le bi moglo potuhniti se,
trpeče bi moglo utihniti le,
krvavel ko je narod, naš dom?

Prešla, glej, je davno Herodova moč
in slava njegova že davno je proč, —
kaj pevčevo čaka in čaka vse bolno srce?

Ah, zdaj pa le mora potuhniti se,
saj davno je moralo utihniti že
in bridke nestrpnosti mre:

Čez morje globoko, čez morje široko,
povej, še nobena cesta ne gre?

le s tem, da se pridružijo tem delavskim brigadam. Uradniki, ki so bili v inozemstvu in so bili poklicani domov, so se izkrcali v Splitu in bili takoj poslani na tako delo.

Na Francoskem je baje 84.000 Jugoslovancev, ki so jih tja pripeljali Nemci na delo. Ti so sedaj osvobojeni, pa se ne marajo vrniti.

ROJAKOM V SAAVEDRI IN OKOLICI
se priporoča edini slovenski
stavbenik v bližini

ANDREJ BOŽIČ

TEHNIČNI KONSTRUKTOR
NAČRTI - PRORAČUNI - FIRMA

DONADO 4876

U. T. 70 - 6112

Rojakom se priporoča
FABRICA DE MUEBLES
VICENTE ROGELJ

BLANCO ENCALADA 249 VILLA ESCASO

Teléf. 652 (Tablada) 0133

Rojakom se priporoča
TRGOVINA JEVIN IN PIJAČ
"JUGOSLOVANKA ZVEZDA"

(preje Bela Ljubljana)

IVAN DOČNIK

Cardoso 299

U. T. 67 - 6988

FRANC URŠIČ

CONSTRUCCIONES

CEMENTO ARMADO

DR. DAVID PEÑA 4236

U. T. 69 - 1567

FABRICA DE MOSAICOS

ALBERTO GREGORIČ

JOSE PEDRO VARELA 5130 - AV. FR. BEIRO 5671

U. T. 50 - 5383

David Doktorič:

ARTIGAS

Očeta domovine
Uruguayci ga slavé
in zdi se, da le s svetom mine
slava, ki ga z njo časté.
Vsa Amerika ime mu v zvezde kuje,
ga med velikane svoje povzdiguje,
postavljajo mu imenitne spomenike,
v uradih, v šolah vseh njegove vidiš slike,
proslavljajo nešteti ga književniki,
pisatelji, umetniki in pesniki.
Njegovo lice znamke kažejo, denarji,
njegovemu spominu se klanjajo vladarji.
Tako ga zdaj časté, ko je že davno mrtev.
A ko živel je še, postal je žrtev
zaslepljenih politikov,
prtljikavskih nasprotnikov.
Osvoboditelj Uruguaya,
ubežnik v mejah Paraguaya,
umrl je, v božjo voljo vdam,
ubog, iz lastne zemlje izgnan,
iz zemlje, ki se za njo je on boril,
katero je le on osvobodil, —
pregnan!
O ljudstvo!
Kako je tvoja sodba zanesljiva,
kako je tvoja zvestoba omahljiva!

SE PRIPOROČA
TISKARNA
DOLČI ŽIVEC
Vabila, Vizitke, Letake
Patria 300 Santos Lugares

DESPENSA
STANKO MIHELJ
CHARCAS 3120 U. T. 72-4957

CONSERVATORIO MUSICAL
"SCHUBERT"

Directores:
E. GONZALEZ ORTIZ y MANUEL MACEDO
Clases de: Piano, Violín, Guitarra,
Bandoneón, Clarinete, Saxofón,
Acordeón, Pistón, Canto, Solfeo,
Teoría, Armonía, Composición.
Se preparan Alumnos para ingresar
al Conservatorio Nacional.
Facilitamos instrumentos para
estudiar
Mensualidades desde \$ 5.- a 100.-

Avda. SAN MARTIN 2444
U. T. 59-0123

GRAN SURTIDO DE VINOS
STANISLAV STANTIČ

Triumvirato 3984 U. T. 51-5506

PRIPOROČA SE
VINARNA ŠIRCA
Velika zaloga izbranih vin.
Mazzini 1679 Dock Sud

Donación
JUAN ČURČIJA

PROGRAMA - SPORED

- 1.—Variedades cinematográficas
- 2.—Palabras alusivas al acto
por el joven Ricardo Bevcic.
- 3.—Interpretaciones
por el "Coro Juvenil de Avellaneda"
Acompaña al acordeón José Korpica
- 4.—"Jota", nekaj španskega
Baile. — Dirigido por la Srta. Iodalia Kipi; interpretado por las ex-alumnas del Colegio de las Hnas. Franciscanas: Aurora Zavrtnik, Irene Vidmar, Mercedes Stoka, Herminia Bevcic. Acompaña al piano la Srta. Salomé Kipi.
- 5.—El Profesor Manuel Macedo
presenta su Conjunto Orquestal. — Agrado por sus alumnos. — Bandoneones: niños: O. Fedicaro, N. Sandoval, J. Pérez, E. Bruzzo; y jóvenes: J. Borgia, R. Villalba, L. Giacchey, P. Amiratti. — Violines: Srta. V. Amicola, R. E. Stover; A. Leban, E. de Seta, J. Lewchuk y D. Yusit. — Cantor: Sr. Mos Quintana.
- 6.—Alegre atardecer
Diálogo y baile. — Interpretado por los más pequeños alumnos del Colegio de las Hnas. Franciscanas: Liliana Turkic, Norberto Furlan, María H. Jazbec, Eduardo Jazbec, Linka Troha, Emilio Troha. — Acompaña al piano: Silvio Kavcic.
- 7.—Apuros de un Fotógrafo
Acto cómico — presentado por los jóvenes de la Parroquia Santa Inés. (Vea pág. 196).
- 8.—Momentos de alegría
Diálogo y baile. — Interpretado por los ex-alumnos y amigos del Colegio de las Hnas. Franciscanas: Anita Lakner, Mercedes Stoka, Irene Vidmar, Herminia Bevcic, Antonio M. Milost, Walter Calderón Albino, Ricardo E. Bevcic. Al piano: Silvio Kavcic.
- 9.—Coro Juvenil de Avellaneda
- 10.—Ciganski ples
Baile. — Dirigido por la Srta. Iodalia Kipi; interpretado por las alumnas y ex-alumnas del Colegio: Liria S. Calderón, Cecilia Lakner, María Ester Ochuzzi, Olga L. Kosagovsky, Aurora Zavrtnik, Herminia Bevcic, Irene Vidmar. Acompaña al piano la Srta. Salomé Kipi.
- 11.—Los Tres Valientes
Comedia en dos actos — por los jóvenes de Santa Rosa. (Reparto en la pág. 196).

1.—Carlitos Chaplin in Pató Donald

2.—Uvodna baseda

3.—"Čuk se je oženil" . . .

bajo la dirección del Sr. Cirilo Kren.
piano Srta. Elena Bogani.

4.—Jota "Mi Mañica"

Interpretado por las ex-alumnas del Colegio de las Hnas. Franciscanas: Aurora Zavrtnik, Irene Vidmar, Mercedes Stoka, Herminia Bevcic. Acompaña al piano la Srta. Salomé Kipi.

5.—Otroški orkester

Agrado por sus alumnos. — Bandoneones: niños: O. Fedicaro, N. Sandoval, J. Pérez, E. Bruzzo; y jóvenes: J. Borgia, R. Villalba, L. Giacchey, P. Amiratti. — Violines: Srta. V. Amicola, R. E. Stover; A. Leban, E. de Seta, J. Lewchuk y D. Yusit. — Cantor: Sr. Mos Quintana.

6.—Otroci plešejo "kolo"

Los más pequeños alumnos del Colegio de las Hnas. Franciscanas: Liliana Turkic, Norberto Furlan, María H. Jazbec, Eduardo Jazbec, Linka Troha, Emilio Troha. — Acompaña al piano: Silvio Kavcic.

7.—Fotograf v stiski

Acto cómico — presentado por los jóvenes de la Parroquia Santa Inés. (Vea pág. 196).

8.—Mladina raja

Los ex-alumnos y amigos del Colegio de las Hnas. Franciscanas: Anita Lakner, Mercedes Stoka, Irene Vidmar, Herminia Bevcic, Antonio M. Milost, Walter Calderón Albino, Ricardo E. Bevcic. Al piano: Silvio Kavcic.

9.—"Jaz mam pa konjča" . .

10.—Zambra Gitana

Interpretado por las alumnas y ex-alumnas del Colegio: Liria S. Calderón, Cecilia Lakner, María Ester Ochuzzi, Olga L. Kosagovsky, Aurora Zavrtnik, Herminia Bevcic, Irene Vidmar. Acompaña al piano la Srta. Salomé Kipi.

11.—Trije junaki

Comedia en dos actos — por los jóvenes de Santa Rosa. (Reparto en la pág. 196).

Se priporoča rojakom

JOSE DOVŽAK
MERCADO "CIUDAD DE BUENOS AIRES"

(MERCADO SPINETTO)

Puesto 109 y 110 — Matheu 202

MEXICO 2065/3

U. T. 48-3542

ENCUADERNACIONES

TORRES HNOS.

AÑASCO 1303

U. T. 59-7939

Academia de Encuadernación
Venta de toda clase de materiales
del ramo.

Doramos títulos en el lomo.

TIENDA y MERCERIA

MARILITO

de ANGEL PAVŠIČ

Intendente Casares 218

SAN ANDRES

David Doktorič:

KAJ VSE SI TI MENI, MOJ DOM!

Moj dom, ti si meni polnost življenja
in kakor ribi brez vode živeti ni,
največji napor tu ne da zadoščenja,
razviti v tujini ne morem svojih moči.

Saj imam tudi tu svoje delo,
častnejšega ni, da bi sam si želel,
a delo doma bi bilo bolj veselo
in bolj bi sadov še jaz sam bil vesel.

Moj dom! Ti si meni polnost veselja!
Mi v mladostnih spominih žariš
in ti še edina moja si želja,
ki v jeseni življenja srce mi polniš.

Moj dom mi najdražji zaklad si te zemlje!
Te v duši čarobnost skrivnosti objemlje,
če črne ločitve me žalost obhaja,
ti, dom, mi podoba si večnega raja!

"VENECIA JULIA"

Bajo este título apareció el libro de José Defranceski, traducido por Juan Boric, que trata sobre las regiones yugoslavas de Trst, Gorica, Istra y Rijeka (Fiume), anexadas por Italia después de la primera guerra mundial.

En 72 páginas analiza el autor las etapas históricas de aquellas comarcas desde tiempos lejanos hasta nuestros días, arribando certeramente, y con documentos precisos, a la conclusión, que dichas regiones, bautizadas por los imperialistas italianos con el nombre de "Venecia Julia", son partes integrantes de las tierras yugoeslavas.

El libro es ilustrado con varios mapas de la región, y con fotografías de los principales líderes croatas y eslovenos que lucharon por los derechos de su pueblo y contra el avasallaje germano, húngaro e italiano, lo que sirve al lector de guía.

"VENECIA JULIA" es de una importancia extraordinaria en estos momentos, ya que la comarca, cuyo nombre impuesto lleva por título, es motivo de acaloradas discusiones en la conferencia de Londres. El libro puede adquirirse en las librerías, nuestra Dirección, y en Corrientes 3114 - Bs. Aires. — Precio \$ 2.—

Začetek točno ob 15 uri. — Dvorana je na ulici
SOLIS 252. 1 kvadra od Plaza Congreso proti
Constitucionu.

GRANDES ALMACENES
"CIUDAD DE MEXICO"

FLORIDA esq. SARMIENTO

LOS CREDITOS MAS LIBERALES.

SOLICITE SU CREDITO HOY MISMO

V novem domu Vas čaka

FRANC KLAJNŠEK

NAČRTI — STAVBE — FIRMA

HABANA 4321

VILLA DEVOTO

U. T. 50 - 0277

STARJI IN VZGOJITELJI!

Ako ne veste kam se obrniti za vzgojo sinčkov
Na razpolago vam je v Villi Madero

"LIPA"

katero vodi naš priznani vzgojitelj

Benedikt Gomišček
Villa Madero Suc. 128

"LA INTERNATIONAL"

ANDREŠ OMBOC
Dean Funes 28 Avellaneda

DESPENSA

JUSTINA
Vidal 2602 U. T. 76 - 1220

RESTAURANT Y CASA DE COMIDA

"LOS OLIVOS"

CANCHA DE BOCHAS

— de —

PEDRO SPACAPAN

OSVALDO CRUZ 2575

U. T. 21 - 4317

ANGELERI HERMANOS

IMPORTADORES

DE ARTICULOS SANITARIOS

Callao 332 — U. T. 47, Cuyo 9051 — Capital

¡ATENCIÓN! — Cambio de Estudio:

JULIO A. TORRES ASTIGUETA

Procurador Nacional

únicamente de 18 a 19½

DIAGONAL NORTE 1119, Piso 8º, Escrit. 823

Llame a: U. T. 35-6243

TALLER DE BORDADOS ROMERO y COMPAÑIA

Necesita una festoneadora y
vainilladora para máquina
industrial

Tacuari 625

U. T. 38-7933

DESPENSA-TIENDA

de PEDRO CUČIČ

Excelsior 1500

LOURDES

U. T. 757-0301

SAENZ PEÑA

RADIO - ELECTRICIDAD

Reparaciones en general
Aparatos nuevos y repuestos

AUGUSTO COTIČ

Radiotécnico diplomado

Excelsior 1500 — LOURDES

Saenz Peña

U. T. 757-0301

BELLOTTI HNOS.

FABRICA DE TRICICLOS

AV. LA PLATA 1659

U. T. 60-0657

Bs. Aires

ALMACEN Y DESPACHO DE BEBIDAS

Rojakom se priporoča

LUIS KANDUS

VILLA RECONQUISTA

CIUDADELA

Se priporoča

MESNICA

RAVBAR SINOVI

Stojnice 21, 24 in 25

Avda. Fr. Beiró y Lope de Vega
VILLA DEVOTO

SANTERIA PONTIFICIA

LUIS BARRA

Ornamentos de Iglesia, vestidos litúrgicos, estandartes
velas, estampas, cuadros, estatuas, rosarios, medallas
libros en surtido más completo.

en su edificio nuevo

AV. BELGRANO 1728 - 1736

U. T. 38, Mayo 2768

Buenos Aires

"APUROS DE UN FOTOGRAFO"

Sainete en un acto

Interpretado por los jóvenes de la
Parroquia Santa Inés.

REPARTO

Don Tranquilino Juan Di Pascua
Sino, oficial A. Durán
Ruiz, oficial J. A. Sosa
Robustiano H. Massad
Pepito J. Arias
Sulpicio A. Cordero
Anastasio J. Arias
Mariano, capataz José Carlos
Liborio Walter Calderón
Francesco R. Beučič

"LOS TRES VALIENTES"

Comedia cómica en un acto

REPARTO

Wilfredo Atilio Ghio
Loreto Enrique De Martino
Urzo Alfonso Cortese
Caraculiambro Antonio Ianelo
Espantapájaros Antonio Lavalle
Bernardo Calesita Ricardo Merayo
Apuntador: José Cúcaro.

TRŽAŠKA PRAVDA BO DOLGA. UP
podaja v svetovnem časopisju tole sliko:
Prva skupina, z jasno zahtevo so SLO-
VENCIL, ki so trpeli neznošni fašizem. Te
predstavlja Fran Bevk. Oni zahtevajo
Trst in okolico za Jugoslavijo, a sprej-
mejo, naj bo pristanišče internacionalno.
Italija nima prav nobene pravice, ne na-
rodne, ne gospodarske, na Primorsko.

Druga skupina, ITALIJANI, so deljeni
politično in imajo slabo vodstvo. Trdijo,
pa vsi, da oni nimajo nič opravka z
Musolinijevo politiko in da je treba ve-
deti, da njega sedaj — več ni . . . Ita-
lija je pa "tako strašno veliko doprinesla
k zavezniški zmagi"? . . . Tržščani sami,
so zelo brezbržni za okolico (Razume-
mo, ker vedo, da ni italijanska).

KOMUNISTI so tretja sila, katera stavi
svoj ideal nad narodnostni. Ti so začeli
sedaj zavzemati nekako srednjo pot in
se zavzemajo za popolno autonomijo
spornega ozemlja. Pri tem jih menda
podpira tudi ameriška vojaška oblast.
Iz vsega tega je pa jasno, da se trža-
ška pravda ne bo končala s par podpisi
v naglici.

IZ KRASA POROČA PISMO, da Komna.
Mavhinj in Štanjela . . . ni več. Vse poru-
šeno in požgano. Divjali so Nemci in fa-
šisti, ki so večino možkih odpeljali. Se-
daj se že vračajo.

ALMACEN DE COMESTIBLES
y BEBIDAS
de JOSE TINTA
ARIAS esq. CONDE

Se priporoča rojakom

DESPENSA

EMILIO GERMEK

Rodriguez Peña 505

VILLA PROGRESO

SASTRERIA DE MEDIDA FINA

"GORICIA"

de FRANCISCO LEBAN

WARNES 2191

Buenos Aires

Se priporoča rojakom

TRGOVINA

AUGUSTIN BREZOVAR

Carlos Tejedor y Almatuete

MUNRO FCE

FERRETERIA - TRGOVINA Z

ŽELEZOM

BARTOLOME FLOR

Velika izbira železnine, gradbene-
ga materijala, električnih potrebščin

Asunción 4602

U. T. 50-0724

DESPENSA

PEDRO ZAVRTANIK

Avda. los Constituyentes 3731

U. T. 51-0468 (Parque Chas)

DESPENSA y FIAMBRE

DESPENSA y FIAMBRE

"CARLITOS"

de CARLOS BRUMAT

Crisóstomo Alvarez 4901 esq. Corv.

U. T. 68 - 9347

ČEVLIARNICA

po meri za velike in male.

Prav po domače vam bo postregel

ALBERT BELTRAM

Na razpolago je, bogata zaloga vsa-
ke vrste obuvaj in šolskih potrebščin

Dto. Alvarez 2288 vogal Trelles

na Paternalu

HELADERIA MARIO

Plaza Estación Merlo FCO

Pruebe nuestros helados y se
convencerá que no hay
mejor.

Rojaki! Če vas privede pot v
Merlo le oglasite se!

MARIO ZOBEC

DOBRO IN SVEŽE MLEKO

Točna postrežba na dom

JOŽEF BREZAVŠČEK

Lope de Vega 2480

V. Devoto

SV. CIRILU IN METODU

METOD STOPI V OSPREDJE

Doslej smo bili vajeni videti le Cirila v ospredju, on govori, on uči, on razpravlja, z eno besedo, Metod prepušča, vsaj deset let mlajšemu, živahnejšemu bratu, kakor vse kaže, drage volje vodilno vlogo pri tem silnem misijonskem podjetju.

Gotovo je iskati razlago za to v prvi vrsti v različnosti njihovih značajev in v precejšnji razliki njihove starosti. Ciril je bil pa tudi že kakih dvajset let pred Metodom posvečen v mašnika, radi česar je bilo naravno, da je Metod sebe smatral le bolj za njegovega pomočnika. Ali kakšen pomočnik je bil to! Mož, ki je nekdanj zavzemal tako važno mesto kot visok državni uradnik v vzhodnorimskem cesarstvu! Nikakor ne smemo tedaj podcenjevati Metodovega deleža že pri dosežanjem delu obeh bratov.

Sedaj pa je Metod ostal sam. Bratova smrt ga je gotovo težko zadela. Ali ni ga toliko potrla, da bi radi tega svoje misijonsko delo med Slovani opustil. Breme, ki sta ga poprej nosila dva, in ni bilo to lahko delo, je možato on sam vzel na svoje rame in njegova nadaljnja življenjska pot nam pokaže jasno, kakšen mož je bil Metod. Ko je umrl Ciril je imel 53 let. Edina ugodnost, ki mu je bila sedaj v močno oporo, so bili slovanski učenci, ki sta si jih bila že vzgojila. Z njihovo podporo je Metod odločno nadaljeval in izpopolnjeval pred leti pričeto nalogo.

Prav mu pride sedaj njegova izurjenost v posvetnih in državnih zadevah. Govorili smo že o nalogah, radi katerih sta brata bila prišla v Rim. Zadevo slovanskega bogoslužja, to važno točko svojega misijonskega načrta, sta uredila še predno je Ciril zatisnil oči. Ali ostalo je odprto še važno vprašanje ureditve cerkvene neodvisnosti slovanske zemlje in to je hotel izvesti večji diplomat in mož silne volje, Metod. Posredoval je spretno med papežem in prizadetima vladarjema, moravskim Rastislavom in slovenskim Koceljem.

Sled o tem najdemo v Metodovi legendi, ki pripoveduje, da je Kocelj poslal sla k papežu v Rim s prošnjo, naj mu pošlje "blaženega učitelja." Prejel je odgovor: "Ne samo tebi, marveč vsem slovanskim deželam ga pošiljam kot učitelja od Boga in apostola Petra, prvega naslednika in ključarja nebeskega kraljestva."

HADRIJANOVO PISMO

V staroslovenski Metodovi legendi je ohranjeno sledeče papeževo pismo, ki ga tu navedemo po dr. Grivčevi knjigi.

Hadrian, papež in služabnik božji, Rastislavu, Svetopolku in Koclju. Slava Bogu na višavah in na zemlji mir, v ljudeh dobra volja! Ker smo o vas slišali duhovne reči, se sedaj v željah in molitvah za vaše zveličanje veselimo, ko je Gospod zbudil vaša srca, da bi ga iskali, in vam je pokazal, da moramo služiti Bogu, ne samo z vero, temveč tudi z dobrimi deli. Mrtva je namreč vera brez del in motijo se tisti, ki menijo, da poznajo Boga, a se z deli od njega odvrčajo. Niste namreč samo pri tem svetem prestolu prosili učitelja, temveč tudi pri cesarju Mihaelu. Pa vam je poslal blaženega filozofa Konstantina (Cirila) z bratom (Metodom), preden smo mi mogli. Onadva pa, ko sta zvedela, da vaše dežele spadajo k apostolskemu prestolu, nista nič storila proti cerkvenim pravilom, marveč sta k nam prišla in prinesla ostanke svetega Klementa. Mi pa smo, s trojno radostjo navdani, po dobrem premisleku sklenili, poslati Metoda v vaše dežele; posvetili smo njega in učence, sina našega, moža izobraženega in pravovernega, da bi vas, kakor ste prosili, učil in na vaš jezik preložil knjige popolno po vseh cerkvenih opravilih, tudi s sveto mašo in krstom. Kakor je začel Konstantin z božjo milostjo in na priprošnjo svetega Klementa, tako tudi, če bo kdo drugi mogel pristojno in pravoverno razlagati, naj bo sveto in blagoslovljeno po Bogu in po nas in po vsej katališki in apostolski cerkvi, da bi se z lahkoto mogli božjih zapovedi privaditi. Samo to navado ohranite, da se pri maši

apostolsko berilo in evangelij najprej čita po latinsko, potem slovensko, da se izpolni svetopisemska beseda: Naj hvalijo Gospoda vsi narodi (Ps 116) — in na drugem mestu: Vsi naj v raznih jezikih oznanjajo veličja božja, kakor jim daje Sveti Duh izgovarjati (Apd 2, 11 in 4). Ako pa se kdo izmed pri vas zbranih učiteljev in tistih, ki ušesa žgačejo in od resnice odvrčajo v zmote (2 Tim 4-5), predrzne vas zapeljevati, sramoteč knjige vašega jezika, naj bo izobčen od obhajila in iz cerkve, dokler se ne poboljša. Ti so namreč volkovi, a ne ovce; spoznati jih morete po njih sadovih in se jih ogibati. Vi pa, ljubljene sinovi, poslušajte božje nauke in ne prezirajte cerkvenih določil, da boste pravi častilci božji, Očeta našega nebeskega z vsemi svetniki. Amen.

METOD, SREMSKI NADSKOF

Metod se je povrnil po Cirilovi smrti v Panonijo. Dr. Grivec meni, da morebiti že v prvi polovici leta 869. Najbrž je že takrat imel s seboj gornje papeževo pismo, iz katerega sledi, da je bil poslan k trem slovanskim knezom, imenovanim v nagovoru, kot posebni papežev poslanec ali delegat. Gotovo je prejel tudi navodila, da se z vsemi tremi dogovori radi ureditve cerkveno pravnih vprašanj, to je, glede ustanovitve nove cerkvene organizacije v njihovih državah.

Iz kasnejših dogodkov smemo sklepati, da je papež predlagal obnovitev nekdanje stare sremske škofije. Po starem izročilu, ki pa nima zgodovinske zanesljive podlage, je to škofijo ustanovil Andronik, eden izmed dvainsedemdesetih Gospodovih učencev. Bila je v rimskih časih zelo imenitna, ker je bilo mesto Sirmium (Srem, pri sedanji Sremski Mitrovici) važna rimska postojanka in nekaj časa celo prestolnica rimskih cesarjev. Pod to škofijo so spadale nekatere druge stare škofije, tako Emona (naša Ljubljana), Celje (Celeia), Ptuj (Petovium), Sisek (Segestica, kasneje Siscia). V Sirmiju je imel v tistih davnih časih svoj sedež metropolit ali nadškof. Ko so Sirmij razdejali Huni in pozneje še Obri, je nadškofija leta 581 prenehala. V času kneza Kocelja je Sirmij spadal v njegovo Panonijo, zato se je moral Metod dogovoriti z njim o tem važnem vprašanju.

Ni dvoma, da je Kocelj z veseljem pristal na Metodove, oziroma papeževe predloge in ko sta bila tudi glédé izvršitve tega načrta podrobno domenjena, povrnil se je Metod s knezovim odgovorom v Rim. Spremljalo ga je dvajset panonskih Slovencev, ki naj bi v Rimu prejeli mašniško posvečenje. Kakor se vidi, se je bila vzgoja naraščaja nadaljevala tudi po odhodu svetih bratov, najbrž pod vodstvom prvih, že naprednejših in sposobnejših učencev.

V jeseni leta 869 je bil Metod v Rimu posvečen v škofa in papež ga je postavil za panonskega nadškofa metropolita z izrednimi pravicami za širjenje krščanstva med Slovani in za ureditev cerkveno pravnih vprašanj med njimi. Tudi Moravska je spadala pod njegovo jurisdikcijo.

Novi nadškof Metod se je najprej povrnil v Panonijo, kjer se pa ni dolgo pomudil, saj s Koceljem je bilo že vse dogovorjeno. Temu, za sveto vero vnetemu in iskreno požnostnemu knezu je popolnoma zaupal. Pustil je v Panoniji nekaj svojih učencev duhovnikov in hitel naprej na Moravsko, kjer ga je po triletni odsotnosti čakalo mnogo dela in tudi trpljenje z bridkim razočaranjem.

Vrnil se je v to svojo prvo postojanko pod precej različnimi pogoji. Sedaj je prišel med Moravane kot papežev odposlanec in nadškof, ter bi moral izvršiti preureditev vsega pastirovanja med njimi, urediti božjo službo, to je slovansko bogoslužje, po načrtu, ki ga je Hadrianovo pismo odobrilo v dogovorih s knezoma Rastislavom in njegovim nečakom Svetopolkom.

Ne moremo dovolj poudariti veliko važnost, ki jo je imela ustanovitev te nove slovanske cerkvene organizacije, te neodvisne Metodove nadškofije. Z njo so se uresničili načrti, o katerih so sanjali in o katerih so se gotovo mnogo razgovarjali brata Ciril in Metod s slovanskimi knezi, z Rastislavom, Svetopolkom in Koceljem.

FATIMA

.... In rajska Gospa, prijazno se smehljaje še dostavi: "Ste pripravljeni izročiti se Bogu, da nad vami gospoduje po svojem dopadenju? V duhu sprave sprejeti vse telesno in duševno trpljenje, skušnjave in preizkušnje s katerimi vas hoče obiskati božje Srce v spravo za številne žalitve, ki se mu gode, pa tudi za nesrečne grešnike, da najdejo milost v božjih očeh?"

"Hočemo, radi obljubimo!"

"Trpeli boste mnogo mnogo, a milost božja bo opora vaših temnih ur!"

.... Kaj je občutila presrečna trojica ob tem čudežnem doživetju, — prvem srečanju z Marijo? — Rajska sladkost je polnila njih duše ob njenem prvem smehljaju. Veselje in blaženost je prekipevala v njih srcih, ko so čutili bližino nje, ki je Mati božja in kraljica naša. Sveta in neomadeževana podoba je ostala v skritih globinah srca, podoba Marije, pred katero je zagorela svetilka ljubezni in trden sklep — nikdar dati nepoklicani nogi dovoljen vstop v to svetišče. Trdna je bila sicer ta odločitev, mnogo težja nje izvršitev.

Za srečo smo vstvarjeni in ne za trpljenje; za srečo, to nebeško cvetko, ki se kar ne more prilagoditi naši temni — mrzli zemlji. Zato tako tesnobno in sočutno zvené besede: "Trpeli boste mnogo mnogo..."

Sladka skrivnost "Marijo smo videli" je zarisala v poprej tako jasna detinska lica senco resne zamišljenosti. Prehudo je težilo breme pridržane tajnosti, izredno doživetje je prekipevalo v srcu.

Hijacinta se prva razbremenila na materinem srcu.

"Mati moja, rajsko Gospo sem videla v Cova de Iria!"

"Kaj govoriš, otrok božji" vzklikne prestrašena mati.

"Da, videla sem jo, pa Francek in Lucija tudi", nanovo zatrjuje Hijacinta.

Prepozno.... Izdana je skrivnost, zastonj in odveč naslednjega dne vsa ogorčenost Lucije in Franceka....

Kje so oni lepi dnevi pastirskega življenja? — Kakor sama večnost potekajo neizmerno počasi ure; ure, poprej tako sončne in jasne, sedaj tako mračne in grenke. Zamišljena sedi mala zatočnica na bližnjem kamnu odkoder z lahkoto nadzoruje svoje bele ovčice. — Solzan pogled ji plava tja v višave, opore išče, ali vsaj, čisti žarek tolažbe pri Njej, ki je prosila molitve svetega rožnega venca in žrtev. Žrtev?

Zgodovinar Milko Kos meni: "Kocelj in Rastislav sta dosegla višek svojih prizadevanj. Slovanska nadškofija od Morave do Srema, samostojna slovenska kneževina v Spodnji Panoniji, politična in cerkvena neodvisnost od Nemčije in Salzburga, zato pa politična in nacionalno-teritorialna zveza med severnimi in južnimi Slovani ter konec pritoka nemških kolonistov in duhovnikov — to so velikanski uspehi, doseženi v dobi kratkih par let, ki so morali vzbuditi najhujše nasprotovanje in srd pri Nemcih. Kocelj sam je vladal od 869 do 874 panonskim Slovencem kot suveren knez.

Beseda do sedaj tako tuja bodoči učenki šole trpljenja. Vsak začetek je težak. Tudi v šoli trpljenja je začetek zelo težak! Toda, — ne boj se Hijacinta, zateci se k Njej, razumela te bo, ves nemir in žalost bosta odšla od tebe....

*

Gospa Olimpija, Hijacintina mati je koj naslednjega dne zaupno govorila z Lucijino, le tá z najbližnjimi sosedi. — Po vsej dolini je bliskovito brzela novica od ust do ust, novica, dvigajoča orkanski oblak prahu, ponižanja, pohujšanja in nejevolje med preprostimi — Boga boječimi vaščani. Premnogo je bilo razpravljanja v vasi o te jnovici. Večina se je togotila, ali nihče — verjel. Saj ni mogoče, — ne more biti! Bridko prizadeta Lucijina mati se obrne do gospoda župnika; v srcu ji ruje, želi pojasniti, čemu ta nesreča....

"Čemu nesreča?" jo preročsko dobrotno potolaži gospod. "V slučaju, da se izkaže resnično, — velik blagoslov, — sreča, vsega zavidanja vredna!"

"Da, sreča, vsega zavidanja vredna — ali...."

Ona, ki je skušala svojim ljubljencem že od zibel dalje vcepiti stud pred grdo lažjo, ona, ki je gojila s toliko skrbjo v njih srcih resnicoljubnost, prav ona mora doživeti to strašno kalvarijo sramote.... Kaj vse stori preizkušena mati v naslednjih dneh, da prisili Lucijo do izpričanja resnice. Vsa njena ljubezen, dobrota, pa tudi grožnje in kazni kot oster meč vise nad ubogo glavo mlade deklice.

Ponovno in ponovno je povedena pred župnega gospoda, ki jo vselej očetovsko dobrotno sprejme, prigovarja, izprašuje. Zastonj! Pa ne le duhovni gospod, sam mestni župan jo da privesti z Hijacinto in Francekom pred se. Koliko zvičajnega nastavljanja. Svetna gosposka z dobrim in s hudim izprašuje otroke, da bi jih vlovila in na laži dobila. Nič ne opravi. Odkritosrčno priproste besede prekrižajo vse njihove zanjke, da, še same pretnje in grožnje, da jih v ječo posade ne omajajo naših malih.

Kako britko resnične so besede: "Trpeli boste mnogo mnogo...."

Ne ostane le pri grožnjah, prišla je ura, ona strašna, strahu in groze polna nočna ura, ko med štirimi zidovi, ločeni od svojih dragih zadostujejo svetni oblasti za svoje nikoli storjeno zločinstvo — krivično lažjo.

Ti izredni dogodki so za Lucijino dušo predmet resnih in žalostnih sodb. Uhoga Lucija! Ne more zadržati svoje srce pretresujoče misli: "Nikomur nisem storila nič žalega in vendar kjer je ona ljubezen, ki so jo imeli še do skoraj z menoj?" Neizrečena, a občutna obsodba ljubljenih staršev, lastnih bratov, cele okolice tako boli — peče....

Ob teh razvalinah zgubljene ljubezni in zaupanja so le solze na tistem potočene edina tolažba trpečemu otroku. — Proč vzdihni in brezplodne solze! Lucija — upri pogled v nebo! Vrne svoje misli v zatšje lastnega srca; prilij olja zaupanja pojemajoči svetilki pred Njeno sliko.... saj ti je Mati, nja pojemajoči svetilki pred Njeno sliko...., saj ti je Mati, mati pa ostane mati, celo v najhujši bolečini, zato le zaupaj Lucija..... (Nadaljevanje)

POZABLJEN . . .

Pol leta je že minilo, ko je zapustil solzno dolino + SLAVKO CERNATIČ iz Ozljana. V hiralnici v Ituaingó je dokončal svoje borno življenje. Sovaščani Peter in Miro Špacapan, Jože Konič, Rafo Figelj, Jože Dovžak, Jože in Vence Špacapan ter Franc Trebušon so rajnemu preskrbeli dostojen pogreb v Moronu.

Vseh mrtvih dan nas spominja tudi onj in nam kliče, da ne pozabimo na naše rajne, da bomo vredni tudi mi, da se nas kdo spomni! . . .

ZALOSTNO JE KONČAL

+ LUDVIK TURIN, doma iz Šent Lovrenca na Dravskem Polju. Doma poročen, je tu pozabil na svoje družinske dolžnosti, zato pa je Bog naglo posegel v njegovo življenje . . . V pol ure je bil zdrav in — mrtič. Kar prejel ga je in ni bilo časa da bi niti kesanje molil . . . 6. sept. ga je doletela smrt, v 57-tem letu starosti.

PISMO IZ MIRNA

Oddano 1. avg. je bilo 10/8. v Sev. Ameriki in prišlo 17/8. že v Buenos Aires. Prejela ga je sestra Marija od sestre Vide, stare 23. let. Pisano je skoro brez napake, čeprav Velda ni hodila v slov. šolo.

Najhujše se je začelo 10. sept. 43. ko je bila v Mirnu fronta med partizani in Nemci. 21. sept. je prišel brat Ivan iz Italije. Prav tedaj je bil boj zelo hud in so Nemci iz maščevalnosti 22/9. požgali 72 hiš, moške pa so vse pobrali. Ivan se je kmalu spet vrnil, večino pa so odpeljali v Nemčijo. Isti dan se je vrnil iz Italije Butalov Ivan, a predno je videl ženo, so ga Nemci ustrelili.

2. febr. so spet požigali, (44 hiš) v našem delu vasi. Zgornji Miren je nepoškodovan. 18/3. so bombardirali vas. 34 ljudi mrtvih in ranjenih. (Več je objavljeno v Slov. listu. Pismo ima v rokah Marija Stanta).

SANTA HEMA

Se cumplió este año 900 años de su santa muerte. La historia eslovena se desarrolló durante 1300 años tan estrechamente ligada con la germana que resulta difícil descubrir aquellos personajes de la antigüedad que pertenecen al pueblo esloveno.

La vida de Santa Hema también está muy ligada con lo germano, pero el pueblo esloveno la contaba de siempre como su abogada celestial. Veamos algunos datos para comprender que se le llama con derecho "Santa eslovena".

Nació en 970 en Pilstajn (Estiria eslovena), donde tenían sus padres un hermoso castillo. Pasada su infancia la mandaron los padres a la corte imperial de Enrique II. El y su esposa Cunigunda, (también santos ambos) fueron buenos garantes de la sólida formación de la niña Hema. En la corte imperial reinaba entonces un verdadero espíritu de santidad que se ponía en práctica en múltiples obras de caridad cristiana y de vida sencilla y virtuosa.

A los 20 años volvió a la casa paterna y pronto se casó con el conde Guillermo, que tenía notables posesiones en Breže (Friesach) y Selče (Selzach) en Carintia, ambos lugares en regiones eslovenas. Como regalo de boda les dió el emperador varias posesiones en Estiria y Carniola. Se instalaron en Breže, donde tenían notables minas de oro y de plata en las cuales trabajan 700 mineros.

Con verdadero espíritu cristiano trataba Hema al numeroso personal de su casa, vigilando el fiel cumplimiento de los deberes religiosos. Ella oía la misa diariamente y comulgaba todos los domingos en la capilla del castillo que servía como iglesia para todo el pueblo.

Como otra Santa Isabel conocía todas las necesidades de los pobres de la región y les socorría en la enfermedad y en las desgracias con un corazón maternal. También fundó varias casas de hospedaje para los peregrinos y desamparados. Su vida tan llena de caridad y de fe conquistó también al esposo, que fue antes bastante difícil en su modalidad.

LA PEREGRINACION DE HEMA.

Una gran amargura fue para ella el no ver cumplido su mayor deseo, el de ser madre. Recurrió a la Madre de Dios y luego de incansables súplicas se sintió oída. Para agradecerlo y para encomendar su esperanza a Nuestra Señora se encaminó a Podgorje, muy adentro, casi en la misma cumbre de las montañas Karavanke, donde se veneraba una estatua antiquísima de Nuestra Señora de los Dolores en una ermita solitaria. Descalza se fue caminando, alimentándose con sólo pan y agua en esa peregrinación de varios días de marcha.

La devoción popular adornó aquella peregrinación con algunas escenas legendarias, que damos a continuación. Se encontró tan agotada ya la peregrina al mirar allá lejos y muy arriba, en los peñascos, la ermita, y ver que apenas había cruzado el río Drava y la hermosa región de Rožna Dolina, que desistió de su intención de llegar en ese día. Además vió, como empezaron a formarse en las alturas de las Karavankas unas nubes amenazadoras. Se echó de rodillas para implorar la ayuda de la Virgen y se durmió. Entre sueños vió los ángeles que levantaron la ermita transportándola junto a ella. Efectivamente se halló al lado de la ermita al despertarse. Entró a la capilla y al dirigir a Nuestra Señora su súplica le sonrió la estatua.

Mientras tanto se desencadenó fuera una horrible tormenta. Entre relámpagos, truenos y ráfagas de viento se precipitó desde las alturas un alud de piedras. Fue el mismo demonio que lanzó aquellas piedras, rabioso al ver el traslado de la ermita, pues sabía que en adelante acudiría la gente allí en mayor número todavía, teniendo la mucho más accesible. Quiso destruirla, pero Nuestra Señora lo impidió. La estatua se levantó y con la cruz que brillaba en su mano,

se puso a defender la ermita deslumbrando al demonio que así no pudo acertar en el blanco. Admirada asistió Hema a ese espectáculo y toda confortada regresó a su casa. Pronto nacieron los mellizos Guillermo y Hartvik para gran alegría de sus buenos padres.

LA MUERTE DE LOS HIJOS.

Bien educados, fueron los hijos gran ayuda para sus padres. También los súbditos les querían mucho, por la justicia con la cual les trataban durante la ausencia del padre, frecuentemente ocupado en tierras lejanas. La madre solía visitar con frecuencia a sus padres en Pilstajn. Una mañana, toda recogida en la oración, oye unos pasos pesados. No obstante la expresión grave del rostro del mensajero, persistió en la misa y recién al terminar invita al sirviente, para que le diga la funesta nueva que presentía.

Fue lo peor que pudo esperar. En una rebelión mataron los mineros a los dos hijos...

Inmediatamente hizo ensillar y de prisa tomó el camino de su casa, distante más de un día de viaje a caballo. Al llegar la esperaba otro golpe no menos doloroso. Su esposo, también ausente en el momento del crimen, visitando sus posesiones en Carniola, al saber la noticia volvió a su casa como un rayo y; guiado por el espíritu de venganza juntó su gente fiel y atacó a los mineros con la espada y con el fuego sin compasión ninguna.

Al acercarse la duramente probada madre vió ya desde lejos el humo del incendio que devoraba el pueblo y oyó los gritos y gemidos de la desgraciada gente.

Inmenso fue el dolor de ambos. Pero un consuelo tenía la santa madre. Entre horror y esperanza venía pensando ¿cuál habrá sido la causa de tal tragedia? ¿No habrán sido sus hijos quizás culpables de algún crimen al provocar tal odio de los mineros? Pronto supo la verdad. Un domingo llegaron de su colonia a Breže muchos mineros medio borrachos. Un tal Juan Grünvald perseguía hacia tiempo ya, a la esposa de un hombre conspicuo de Breže. Ese día, no hallándose el esposo presente, violó su casa. Otros mineros cometieron cosas parecidas. Los dos hijos, avisados de lo acontecido, en vista de las circunstancias del caso, procedieron a la sentencia capital, conforme con las usanzas de la época. Varios malhechores fueron ahorcados. Pero pronto siguió la reacción de los mineros, que inspirados por la venganza hallaron la oportunidad un día, cuando los dos jóvenes se dirigían, a Selče no sospechando ningún peligro. Les atacaron en una celada y los dos quedaron muertos.

EL PEREGRINO.

¡Qué profundo dolor reinaba en el hogar de Hema! Pero sufría más por el esposo que recapacitó pronto y lloraba amargamente su horrible venganza, no pudiendo hallar más paz, pues le remordía la conciencia por la matanza sin distinción del culpable e inocente, que no pudo revivir a los hijos, pero que hizo desgraciadas a centenares de familias. Hema le inspiraba valor. Un día se decidió Guillermo a la penitencia como era usanza de la época: Peregrinaría a pie a Roma, para pedir la absolución de su pecado al mismo Papa, y también iría a Tierra Santa, para deplorar su crimen en los pasos del Vía Crucis, que hiciera Jesucristo llevando la cruz. La esposa consintió. Se vistió de cilicio, se proyectó con una bolsa de pan seco y armado con un bastón se encaminó a su larga peregrinación.

Largo fue su viaje. Pasaron meses y años. Hema dirigía su casa y los trabajos en las minas, haciendo obras de caridad. Pero su pensamiento seguía los pasos del querido esposo. Una tarde, al cruzar el río Krka, se encapotó de golpe el cielo con nubes tan negras, que se hizo casi noche oscura. Un presentimiento funesto invadió su alma. Pronto supo, que a un pueblo, distante unas horas de camino, había llegado un peregrino. Estaba tan agotado que no pudo continuar su viaje, por eso pidió albergue en una casa. Toda la tarde y hasta altas horas de la noche contó de su larga peregrinación.

Sveta Hema je edina Slovenka, ki je dosegla čast oltarja. Rojena je bila 970 v Pilštajnu in umrla 1045 25. jun. v Krki na Koroškem, kjer je od tistega dne uživala češčenje narodov. Kanonizacijski proces je bil končan šele 1938. leta.

pero no dijo a nadie quien era. Cuando por la mañana fueron a ver, porque no aparecía lo hallaron muerto con una sonrisa dulce en los labios y con las manos cruzadas.

Resignada recibió Hema también esta noticia y luego, ya libre de todo lazo mundano, no pensó más que en hacer obras de caridad con las muchas riquezas que poseía y servir a Dios con todo su corazón.

HEMA FUNDADORA.

Primero designó los recursos necesarios para la fundación del convenio benedictino en Admont. Luego, inspirada ella misma con el deseo de abandonar el mundo y retirarse en el recogimiento de la vida religiosa, procedió a la fundación del primer convento para religiosas en tierra eslovena. Para hallar el lugar donde levantar el convento, puso sobre un carro la más apreciada imagen de Santa María, dejando a los bueyes que siguieran libremente. Cuando pararon los animales, designó ella ese lugar y fué allí, donde se levantó un gran convento con una hermosa iglesia, que fué consagrada el 15 de agosto de 1043 por el obispo Balduino de Salzburgo. Ese mismo día entró en el convento Hema y con ella 70 hijas de distinguidas familias. Después de depositar en el altar el documento de fundación, asegurando medios suficientes para el sustento del convento y de la iglesia, entró ella la última y ya no volvió más al mundo.

Lloraron las viudas y los huérfanos al verse separados de su insigne bienhechora, pero ella tenía previsto para todos. Todavía tuvo algunos años de una vida santa y ejemplar entre las hermanas, pero llegó también para ella el último adiós. Murió santamente el 25 de junio en 1045 cumpliendo 75 años.

Cuando la pusieron en la capilla ardiente en la iglesia del convento, se congregó una muchedumbre, todos llorando a su insigne benefactora y desde ese instante ya empezó su veneración.

HEMA LA SANTA ESLOVENA.

Los beneficios que ella otorgó a esa iglesia y al convento sirvieron pronto, para poder establecer en Krka el

obispado. Esa misma iglesia, junto a la cual fué sepultada la santa, fué la catedral de la nueva diócesis, fundada el 6 de mayo 1072 con el nombre "Diócesis de Krka". Entre grandiosas solemnidades se recordaba entonces a Hema, que el pueblo ya proclamó santa, recurriendo a ella en sus angustias. De Carintia, Estiria y Carniola, casi de todos los países de habla eslovena, empezaron a afluir grandes peregrinaciones al santuario de Krka, donde debajo de un altar fueron colocados sus mortales restos.

Repetidas veces se empezó el proceso de canonización pero siempre había algunos acontecimientos, que la detenían. El primer acto, que ya autorizó la veneración local fué en 1174, cuando la trasladaron a la nueva iglesia catedral de Krka.

El segundo acto fué el 21 de nov. 1287, cuando se terminó el acto de la beatificación con solemne procesión en la cual acompañaban los restos de la beata, colocándolos luego en un altar, sobre el cual se oficiaba luego la misa en honor de la "Beata Hema".

En los decenios siguientes, llenos de grandes calamidades recurría la gente con siempre mayor confianza a la Santa de su predilección. Hay 45 milagros documentados en aquella época con todos los detalles, sin contar otros que circulaban entre el pueblo como leyendas.

En 1466 se procedió al proceso ulterior de la canonización. El 15 de agosto fué el día en que empezó a tomar testimonios la comisión que presidía el obispo de Ljubljana. Durante un año depositaron con juramento sus declaraciones 97 testigos. Los pergaminos fueron luego despachados a Roma, para la canonización oficial. Pero en ese mismo año murió Ulrico, el obispo de Krka, promotor principal de la causa de canonización. Además sobrevino una invasión turca que llegó hasta Krka, lo que tuvo por consecuencia una paralización de la causa. Siguió luego el protestantismo, que entorpeció a su vez el proceso, que quedó así detenido en los archivos de Roma. Cuando en 1722 renovaron la causa no pudieron hallar las actas.

Pero no quedó detenida la veneración de la Santa pues las crónicas cuentan siempre nuevos milagros que sucedían durante las peregrinaciones de muchedumbres al visitar el altar de la santa.

Los famosos Bolandistas que publicaron las biografías de todos los santos, publicaron en 1709 su vida con todos los detalles correspondientes.

Varios siglos quedó detenido el proceso de la canonización. Recién el 5 de enero 1938 lo concluyó el Papa Pío XI, otorgando a Hema oficialmente el título de "Santa" para los países de su veneración y de "Beata" para todo el mundo cristiano.

Los días de su mayor veneración fueron del 25 al 29 de junio y el cuarto viernes después de Pascua. Hasta 70 procesiones venían por año, algunas de tan lejos, que caminaban hasta una semana de ida y de vuelta.

El día principal de veneración desde 1745 es el 27 de junio.

No sólo en Krka, sino también en muchos otros lugares en Eslovenia levantaron altares y capillas en honor de Santa Hema.

Una señal muy potente de su veneración es también el nombre de la Santa que se ponía a muchas niñas como nombre de pila en la forma simplificada de "Ema".

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi zgubi naše blage matere in žene Marije Cej, por. Ferligoj, izrekamo našo toпло zahvalo vsem prijateljem, znancem in sorodnikom kateri so nas tolažili v bridki uri, kar je bilo za našo bol velika uteha.

V prvi vrsti naj gre naša iskrena in topla zahvala iskrenemu prijatelju Mariju Zobec in njegovi vrli soprogji Josipini, za nesebično pomoč v skrajni sili in za dar prekrasnega venca na grob pokojni.

Najlepše se zahvaljujemo č. g. Janezu

Hladniku za trud in opravljene molitve pri mrtvaškem odru.

Enako se tudi hvaležno zahvaljujem g. Cirilu Jekše in celemu pevskeму zboru za prekrasno in v srce segajoče petje v cerkvi in pri odprtem grobu. V slovo njej, ki je tako zelo ljubila petje.

Posebna zahvala gre tudi društvu "Slovenski Dom" in njegovemu uglednemu predsedniku Stanetu Bareto za darovanje krasnega venca in za izraze iskrenega sočutja.

Končno naša topla zahvala za dar

krasnih vencev in cvetlic spošt. družinam Rijavec, Grosar, Pečenko, Ličen, Turk, Jekše, Merkuža in vsem drugim katerih imena bomo ohrani v trajnem in hvaležnem spominu. Bog plačaj vsem!

Naj prejmejo posebno zahvalo vsi vrli pevci, ki so se radevolje odzvali ob pri- liki pokopa naše drage in ljubljene matere in žene, in njihov blagi pevovodja Ciril Jekše, za trud in požrtvovanje s katerim so dokazali spoštovanje, ki s ga imeli do pokojne.

Družina Ferligoj
"La Colonial", Merlo FCO., 16. sept. 1945.

STOLETNICA APOSTOLSKÉ MOLITVE

Letos je 100 let, odkar je zacvetela v Katoliški Cerkvi ta verska ustanova, ki družijo 30 milijonov vernikov po celem svetu.

Centralni akt stoletnice se bo vršil 28. oktobra na nedeljo Kristusa Kralja. Ta dan bo posvetitev Republike Kristusu Kralju.

14. OKT. BO DAN POSVETITVE OTROK. Cel prejšnji teden bo zatorej namenjen otrokom v cerkvi in šoli, da se kar najboljše pripravijo na skupno sveto obhajilo, ki bo v vseh cerkvah 14. oktobra. Tudi prvo sv. Obhajilo bo ta dan. Po obhajilni maši bo posvetitev otrok.

21. OKT. BO POSVETITEV DRUŽIN. Tudi ta se bo vršila v obsegu župnij in kapel. Med tednom se bodo v pripravo vršile konference in sestanki v župnijah. Dejanje posvetitve se bo izvršilo v okviru župnij in samostojnih cerkva, kar bo že v vsakem kraju javljeno. Po maši s skupnim svetim Obhajilom se bo to zgodilo.

POSVETITEV REPUBLIKE se bo vršila

s slovesnim aktom 28. okt. Priprava pa bo prejšnji teden s konferencami za posamezne stanove, posebej za dekleta in žene, ter fante in moške.

ZA MOŠKE bo imel konference P. Benitez, sloviti govornik v cerkvi El Salvador 25. in 26. okt. ob 19 uri, 27. okt. pa ob 23. uri, nakar bo sledila maša polnočnica s skupnim sv. Obhajilom.

ZA ŽENSKE bodo konference v stolnici 25., 26. in 27. okt. Govoril bo P. Achaval, globoki in zelo iskani govornik.

V soboto 27. okt. se priporočajo spokorna in zadostila dela kot post in in miloščina ter posebna molitev za pravičen mir. Časi so težki in temna je bodočnost, kajti sile temé slepijo ljudi, da vsak dan bolj zgubljajo izpred oči silno dolžnost skrbeti za rešitev svoje duše. Najsilnejše in edino izdatno orožje proti nakanam pekla je molitev in post.

Ob 18 uri bodo zapeli zvonovi po celi deželi. Dovoljeno je da se tisti večer vrši polnočnica. Vršila se bo tudi nočno češčenje v mnogih cerkvah. Tisti dan naj

se spovedo vsi. Prilika za slovensko spoved b o v soboto pri sv. Rozi.

28. okt. bo na Plaza Congreso ob 10.30 slovesna sv. Maša, nakar bo posvetitev Srcu Jezusovemu.

Slovenci se bomo vdeležili te slovesnosti. Rojaki pogledite dobro, kje so naše zastave, da se zberete okrog njih.

Obljubil je Gospod Jezus svoj posebni blagoslov v življenju in svoje posebno varstvo v smrti uri vsem častilcem božjega Srca. Kdaj je bilo bolj potrebno kot danes, da se zatečemo pod njegovo varstvo? Zato nikar ne oklevajte, če vidite, da je nevarnih ljudi, katerim ni božje stvari in večnosti nič mari. Če ne bomo deležni pomoči od zgoraj, katera prav posebno izdatno priteka iz Jezusovega Srca, bomo zgubili bitko za zveličanje duše in ne bo nikomur nič pomagalo, čeprav bi bil zakopan v zlatu.

Spomnite se torej v dneh apostolstva, v času od 14. do 28. okt. in vdeležujte se slovesnosti in izpričajmo vsi javno našo resnično in globoko vero.

Rvdo. Padre Juan Hladnik — Bs. Aires.

Mi querido Padre al empezar mi carta os mando mis respetuosos y sinceros saludos y por medio de esta le transmito los saludos de mis padres.

He recibido su revista "La Vida Espiritual", la cual leo con gusto y amor, por que me imagino que estoy en Istria.

En V. Regina Padre todos están entusiasmados con su idea sobre Istria, dicen que están cansados de Italia; y allá la mayoría lo esperan con ansias.

La santa misa que celebraré en Avelaneda Padre será

solemne o simplemente rezada, y se lo pregunto para prepararme un poco en los cantos.

La ordenación sacerdotal será si Dios quiere el 25 de Noviembre en la Santa Iglesia Catedral de Bs. Aires, nos ordenará su Eminencia el Cardenal Copello, falta muy poco tiempo, y así le pido Padre una oración por este Diácono, se lo agradeceré ex corde.

Por ahora nada más Padre, me encomiendo en vuestras oraciones.

Su afmo. en Xto.

Mario E. Perkat

Cuenca, 20. aprila 1945.

Častiti g. Hladnik! Slednjič zopet iz Ekvadorja! V Santiago sem bil samo par dni. 16. julija smo se ukrkali v parnik "Fresia". Bilo je polno ljudi. Vozil se je tudi cel cirkus z tigri, levi, leopardi itd. Jaz sem se srečal z kolumbijsko družino, tako da sem se prav dobro počutil. Vožnja je bila sila dolga. Sem obiskal salezijanske naprave v La Serena v Iquique in v Callao. Šele 3. avgusta smo dospeli v Guayaquil. Kako reven je naš Ekvador!

To se posebno opazi ko človek pride iz Argentine. Pa tudi Čile je v strašni mizeriji. In kaj bo sedaj z mano? Želel sem oditi noter v gozde k mojim Hilarcem... in tudi škof želi, da bi se tako zgodilo. Škof bi rad, da bi jaz šel v Macas graditi misijo. A moji redovni predstojniki drugače mislijo. Hočejo me postaviti istočasno za prefekta in kateheta v našem bogoslovnem inštitutu v Quito in bi prevzel uredništvo in upravištvo neke revije za deco. Reviji je ime "Luz".

To se mi sicer dopade. A moja želja je, da bi ta revija res šla čez cel Ekvador, do zadnje ljudske šole, ker namen revije je duhovna obnova ekvadorske mladine in — misijonski poklici.

Vedno se spominjam z veseljem rojakov v Buenos Airesu. Sporočite vsem moje iskrene pozdrave.

Moj naslov je sedaj: Apartado 472, Quito, Ecuador.

Mirko Rijavec

PISMO IZ ČRNIČ NA VIPAVSKEM

Anton Bavčar iz Sela je dobil od nečaka pismo iz eGrove (21/6), ki poroča domače novice do 7. marca 1945. Po osebnih novicah preide na stvari, katere objavimo v izveščku:

Sestra Marička je poročena v Rimu. Sestra Dorica poročena z VEKOSLAVOM BAVČAR (Poljanov), ima sinčka (1941), pa je že vdova od 22. sept. 1943. Mož se je vrnil iz Italije peš, 9 dni na potu. Takoj drugi dan je šel k partizanom v Čavnu, kjer so ga Nemci še isti dan ubili. Selo do 20/3/45. ni zgorelo in pozneje menda tudi ne. ... Lojze in Zorko sta delala skoro samo za partizane. ... Teta Milka je sama s stricem Lojzetom ker Slavo je po polomu Italije ostal v Udinas pri teti. Janko je ostal na Korziki. Stankota so pa Nemci odpeljali v sept. 1943. Morda je sedaj že doma. Tako tudi moj brat Pepč. ... Pri teti Suzani po

navadič. Po napovedi vojske se ni mogla vrniti in je še danes v Egiptu. ... Od strani tete Juste ne vem nič gotovega. Vrtočve niso bile požgane. ... Družina Venčeto se je morala vrniti iz Francije 1940. Nunci Cerilli Krkoč so ubili moža v Tržiču pred pragom hiše. Bila policijska ura do 20 h in on je šel malo kasneje iskati sina, ki ga ni bilo domov (1943, ob zlomu Italije in so ga ustrelili.

Vse moške je Italija pobrala in dela k delavskim bataljonom, samo zato, da ne bi doma šli k partizanom. Med temi je bil tudi Lojze, ki sem pa nato dosegel, da so ga premestili iz Sardinije v Milan. Z njim v Sardiniji je bil tudi: "ta mali turček" Albin Ivančev in mnogo drugih iz Sela, Batuj in vseh vasi kot tudi mož od Zelke, od katerega ne vemo nič. Zelka ima tri otroke in trepetaje čaka, kdaj se Ivan vrne. In takih je nešteto! Saj ma, ker ni pošte.

Dalje Vam sporočam, da TONINČEK PIŠOT je padel pri partizanih. Enako

ZORAN BAVČAR, IVO MERMOLJA (blčkov), JOŽKO VOVK, IZIDOR BAVČAR, IVAN KOSOVEL (sinkov) in še več drugih. ... Od drugih pa ni glasu, ki so šli v Rusijo, Afriko, Indijo. Upajo družine, da se še vrnejo. ... Nič se ne ve za Francelna Mihel. Njega s stricom Tončkom in Jočkom Mužina so odpeljali Nemci. Tudi stric Lojze Pirjavec je bil odločen, da ga peljejo, pa so ga pustili. Ajnko Lipovš je delal v Reki in je ostal tam s sinom ajnkom. Slavko je v Vidmu, Dušan je v Nemčiji.

Prva požgana vas je bila USTJE, nato CESTA, in nato RIHENBERK. V Selu samo en par hiš (Šimnova in Cirila Jekšeta) in v vsaki vasi kaj. Voja je vsakemu kaj odnesla in vsem prinesla strašne nesreče in žalosti. Franck Strupov ni vedel za nobenega sina. Tudi hčer je bila nekaj časa zaprta v Ajdovščini, kot tudi od Metoda in veliko posebno iz karmenske fare. ... Sam Bog je mene rešil tolikokrat, da se meni ni nič hudega zgodilo doslej. ...

JMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANCO BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsakršna kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 5021

Telef. 51-5184.

VSA STAVBENA DELA

Dovodne in odvodne inštalacije izvršuje

Luis Daneu

PERU 832

U. T. 34 - 3405

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi! Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844, Tel. 59-1356

POSTA SEDAJ ŽE GRE.

Pišejo se lahko avijonska pisma (1.20 \$) in navadna (20 c.). Naslov se napiše s slovenskim imenom vasi in za primorsko "Zona Venecia Julia", drugo pa Jugoslavija.

POROČIL SE BO 29. sept. v Salti **KARLO KUMAR** iz Kojškega z gospodično Isabel E. Voza. Po poroki prideta novoporočena v Buenos Aires. Ženin je uradnik YPF v Salti.

PISMO IZ BRANICE

(Pisano 8. avg. 45. — Prejel Stanislav Marc od brata Alojza.)

... Naznanim Vam žalostno vest, da brata Ernesta (star 48 let) so Nemci ustrelili, ko je šel iz Ajdovščine domov in še enega drugega. . . . Ni roke, da bi popisala, koliko strahu smo užili. Branica je ostala. Ni nič požgana. Rihemberk je popolnoma končan. Komen, Štanjel in desti vasi na okrog. Odkar svet stoji, ni bilo takšnega.

Mi smo še vsi živi. Mati še živa. Nismo bili lačni. Sinovi pokojnega Ernesta so vsi trije živi: Ernesto je v Franciji, Stan-ko v Belgradu, Roman je bil pri partizan-ih. Sedaj je doma. . . . Tudi mati jim je umrla.

Planov Jože je bil peljan v Nemčijo. Prišel je domov. Hišo je dobil porušeno. Iz Kobdij so bili pregnani. Martinovi so vsi zdravi ostali. Ko so bili pregnani, so bili tri tedne na nas oni in živina, potem so šli v Gor. Branico in so še rešili robo, ki so imeli skrito.

Koliko je mrtvih iz Branice se še ne ve. Ustrelili so Viktorja Hmeljak. Albina Lisičak.

Pene Lipetov je umrl v Nemčiji. Mirko Lisičak je padel na Pivki. Benkotovega fantja so ustrelili partizani. Zoro Stubeli je padel nekje na gori. . . . Edini sin od Karla Pavletovega se je onesrečil na poti iz Nemčije. Dosti ljudi je pomrlo, dosti so jih odnehal v Nemčijo in v zapore. . . . Mati Jančeva (stara 79 let) je bila tudi v Nemčiji. Sedaj je pri bratu na Preserjahu. Izidorja so najbrž ubili četniki.

Ernesta Drežkovega (Bandeli), ki je bil župnik na Brihi, so zaklali pri Dorenbergu in vrgli v Vipavo. Sedaj so Angleži tukaj.

Z Boarom — Lojze.

KULTURNA KRONIKA

SLOV. DOM je imel prav lepo uspelo prireditev v pomoč potrebnim doma 28. avgusta z uprizoritvijo igre "Mati". Tudi "asado" 2. sept. je dal precej čistega prebitka za nakup obleke potrebnim doma. 9. sept. je bil spomin Bazovice.

SAMOPOMOČ je tudi prav živahno na delu za dobrobit in zabavo članov in za potrebe v domovini. Prva pomladanska prireditev z bogatim sporedom se je vršila 22. sept. v društvenih prostorih. Centenera 2249. Člani in nečlani so dokazali ljubezen do društva s številom in vesel- lim razpoloženjem.

G.P.D.S. V VILLI DEVOTO je postreglo z lepo mladinsko prireditvijo 23. sept. v društvenih prostorih (Simbrón 5148). Na sporedu srčkani nastopi s petjem in deklamacijami.

GREGORČIČEV ODBOR bo te dni dokončal Gregorčičevo pesmarico. Tiskana je že in je sedaj v rokah knjigoveza, tako da bo vsak vesel krasne knjige, ki jo

V spomin 101 obletnice smrti Gregorčičeve se bo vršil **GREGORČIČEV VEČER** 13. okt. v prostorih S.G.P.D. v V. bo dobil za 4.— \$.

Devoto (Simbrón 5148). Po skupni slavnostni večerji bo sledil slavnostni program deklamacij in petje. Vstopnina za moške 5.— \$ za ženske in otroke 2.— \$. Dobiček gre v pomoč domovini.

Na razpolago sta lepi knjigi: Venecia Julia (2.— \$) in Yugoslavia en Fotos (3.—).

IZ CORDOBE smo dobili opozorilo, da tam delujeta dve skupini vsaka neodvisno, a obe s Koordinacijskim centralnim odborom v Bs. Airesu. Poročali smo, da je bilo iz Córdoba poslanih več zabojev. Od tega je poslala Edinost 3 zabojne in 1 zavoj obleke.

Zadnjič smo objavili odbor od "Agrupación Yugoslavia Libre, Sección Córdoba", izbran na občnem zboru.

EDINOST pa je društvo, ki je nastalo ob spojitvi Podpornega društva in Iskre in ima lastni dom (Padre Lozano N. 267). Predsednik je Jožef Francetič, podpredsednik pa Jožef Jazbec.

PINEYRO. Pridno je na delu Yugoslavia Libre, ki ima svoj slovenski odsek, kateri je posebno delal tudi pri zbiranju podpisov za Primorsko.

Zbral je tudi že precej denarja za pomoč domovini.

V **VICENTE LOPEZ** jetudi včlanjenih več naših rojakov v krožku Svobodna Jugoslavija "Tito".

SLOVENSKI ODBOR USJ je sklenil organizirati zbirko 1000 \$ in 500 novih članov v septembru in veliko kinematografsko prireditev v kino "Nobel" 21 sept. ki je kljub slabemu vremenu zelo lepo uspela.

G.P.D.S. V VILLI DEVOTO je v svojem mladinskem odseku pokazalo posebno živahnost. Posebne omembe je vredna okusna ureditev prav umetniško sestavljenega programa.

LJUDSKI ODER je 2. sept. obhajal s čajanko že 20 letnico svojega delovanja. delo je v zadnjih letih bilo ovirano radi notranjepolitičnega položaja v Argentini, a te vnanje ovire niso zavrle živahne borbenosti članstva, ki se opesno udeležuje sedaj pri zbirki za pomoč potrebnim doma.

"**PRAVICA**" se imenuje novi slovenski list, ki je izšel 20/9 kot glasilo Ljudskega Odra, Cankarja in Slovenske Jugoslavija Libre. Naslov Cor Ramón Lista 5158.

PROBLEMI JUGOSLAVIJE

(Po sev. ameriškem poročilu)

Negotovost življenja je poglavalno mnogo ljudi v mesto. V Sarajevu strada 100.000 ljudi, v Zagrebu pa 200.000. Tudi boleznj strašijo.

"Veliko smrti je povzročila vročinska bolezen, četudi je sijajno delo ameriške komisije proti tifusu, pod vodstvom generala Foxa, morda rešilo 500.000 življenj in preprečilo epidemijo. Razen tega", je izjavil Hall, "so bolnišnice natrpene z žrtvami min in pasti za tanke, katerih se ne bo dalo popolnoma počistiti s polja v več kot treh letih."

"Britansko-ameriško vojaško zastopstvo, ki je prišlo v Jugoslavijo v začetku leta 1945, je v treh mesecih preskrbelo 55.000 ton živeža, zdravniških zalog, oblek in 1.200 vozil. Vse to skozi edini dve pristniščali ki ju je bilo mogoče uporabljati. UNRRA je prevzela to nalogo od vojaškega zastopstva 15. aprila 1945. V mesecu maju so se pristaniške močnosti izboljšale in je UNRRA uvozila 45.000 ton zalog, 55.000 ton, v juliju 65.000 ton, v avgustu pa 110.000 ton, če je bil načrt izvršen.

"Naivejša težava je, kako spraviti blago naprej po Jugoslaviji, kjer je tistih par potov, ki vodijo čez hribe in gore, pač zadosti dobrih za osle, nikakor pa ne za

kamijone, železnice so pa tako temeljito razdejane, da bodo pretekla leta, preden sti v Italijo so dale na razpolago Jugoslaviji nadaljnjih 2.000 kamijonov, kljub te- bo vse zopet popravljeno. Vojaške obla- mu pa se bojimo, da najmanj tretjina prebivalstva ne bo imela niti toliko za jesti, da si ohrani življenje, v teku prihod- njih 18 mesecev."

V LJUBLJANI JE EKSPLODIRALO 300

VOJAŠKIH AVTOMOBILOV.

napolnjenih z municijo. Najmanj 5 oseb je bilo ubitih in nad 300 ranjenih.

Razstrelba je bila tako silna, da se je zrušilo 11 hiš, a šipe na oknih po vsem mestu so popokale. Kako je prišlo do raz- strelbe, poročilo ne pove.

VOLITVE V JUGOSLAVIJI in sicer usta- votvorne volitve, se bodo vršile 11. nov. Te volitve naj bi odločile, če se naj kraj vrne ali pa bo Jugoslavija republika.

NEKATERE DROBNE NOVICE OD DOMA

Begunci, kateri so zapustili domovino, ko se je zlomil avojna, so našli zato- čišče v taboriščih na Koroškem, kjer jih je največ v Vetrinju. Tam je predstavi- ništvo teh Slovencev, ki tvorijo opozicijo proti sedanjemu režimu v Jugoslaviji. Vojni stan predstavlja general Kren, ci- vilno oblast pa dr. Pitamic in dr. Basaj, oba izbrana od naroda kot predstavnika ubeglih Slovencev. Niso poznana še imena, a eno poročilo imenuje dr. Tine- ta Debeljaka, Narte Velikonja, dr. Prija- telja, ravnatelj ljublj. gledališča. Tam- kaj je več profesorjev, učiteljev in duhov- nikov.

V Monigo di Treviso v Sev. Italiji je druga velika skupina, kakih 1200 naših ljudi. Tamkaj imajo tudi podobo Marije Pomagaj iz Brezij, katero so odnesli s seboj.

Iz nekaterih krajev je bežalo zelo mno- go ljudi. Iz Dobrove je šlo 250 ljudi z zdravnikom dr. Pucom in župnikom ter kaplanom.

Sedaj se vrše razgovori o repatriaciji teh ljudi. Pričuje se, da bo to zadevo uredila konferenca v Londonu. Trenutne nosi Unra (zavezniška pomoč osvobode- nim narodom) odgovornost za vzdržava- nje teh ljudi, katerih je iz Slovenije kakih 30.000.

V majniku se je v zmedu tistih dni zgo- dilo veliko zelo bolečih stvari, o katerih nam poročajo premnogo pisma. Najvaž- nejše je pisal dr. Ribnikar, (voditelj bivše slov. demokratske stranke). Drugo obšir- no pismo piše dr. Jože Basaj, maršalu Aleksandru. Tretje je pisano od župnika Marije Škrbca in četrtlo pa od ameriške- ga vojnega kurata P. Baznika iz Trsta. Teh pisem ne objavimo, da ne ustvarja- mo vznemirjenja in da počakamo, da pri- dejo vesti tudi iz drugač strani, da bo pozneje slika obsestranska.

PRESELJEVANJE SLOVENCEV

V RAJH

Prve spomladanske dni leta 1941 so vdrle nemške motorizirane čete v Ju- go- slavijo in v Sloveniji zasedle Dolenjsko do Novega mesta. To je trnelo nekaj me- secev, potem so imeli Nemci poročanje z Italijo. Na zahteva Italije bi se bili mo- rali Nemci umakniti nazaj do Save, tega pa niso hoteli storiti in so tudi prek Save zase obdržali obširna Velika dolina, Čatež (pri Brežicah), Krško vas, Cerklje (ob Krki), Krško, Leskovec, Svati Duh, Rada- če, Studenec, Raka in Bučko, obenem pa vse štadereke, okrajško, kakor tudi Go- renjsko do Ljubljane.

Ljubljano, Naftanjsko in nekaj Dolen- ske so zasedli Italijani. Iz teh krajev ni- so selili ljudi, kakor so Nemci selili bre- žički in krški sraz. Nas, ki smo bili na eni strani ob meji od Italijanov zasedene zemlje, na drugi strani pa blizu meje Hr-

vaške, so izgnali iz naših domov in Nemce nastanili po naših domovih. Višje po Štajerskem in Gorenjskem so jih na tisoče postrelili in obesili, v več krajih so tudi vasi zažgali, z ljudmi vred.

Dne 3. novembra 1941 so nas iz občine Rake pregnali in vse naše imetje zaplenili, naše hiše zaklenili, nas naložili na avto in nas zvozili v Rajhenburg v lager. Nepopisna ostudnost je bila v teh lagarjih.

Tam so nas popisali, kaj smo vse pustili doma, in nam obljubovali, da v rajhu nam bo vse povrnjeno in še več, nego smo pustili doma. Potem so nas razkropili po celi stari Nemčiji.

Od 15 pa do 25 let stare dekleta so zbrali in jih v mesta dali, da so morale služiti kruh, fante in moše pa v fabrike in na železnice, nekaj družin so pa oddelili na kmete. Jaz, moja žena in dva sina, za kmetijsko delo sposobna, smo bili oddeljeni na kmetije. Delati smo morali vsa dela, po istem načinu kakor v fabriki, od ure do ure in še več, naj bo lepo ali dež.

Prišli smo v lager v Walsrode bei Hannover. Dekleta so poslali na razna mesta po Nemčiji. Moji dve hčerki sta že bili zraven. V prvič so ju dali prav blizu Bremana, da se koj hitro privadita bombardiranju. Tam so že tisti čas Angleži bombardirali pristanišče Bremen. Čez par mesecev ju je lagerfuehrer poklical nazaj in poslal na Berlin kjer nista dolgo časa vedeli druga za drugo. Težko je bilo njuno življenje, a še težje je bilo poslušati oficirske žene, ki jim ni bilo mogoče ustreči.

Mlajša hčerka je bila pri nekem oberstu in ji ni bilo prestat, zato nekega dne spravi vse svoje reči skupaj, zvečer gre na vlak in se odpelje na Dunaj. Tam ji je bilo kar dobro, ali kaj, ko so jo vedno zasledovali! Pretekli so trije meseci, ko jo najde policija. Tedaj jo zgrabi, zapro v avto in zaveljejo v Duesseldorf v kazensko taborišče (Straflager). Na vrošnjo policijo sem jo rešil in sem jo dobil k sebi v Manstedten, kakor tudi drugo hčer iz Berlina.

Ostali smo v lagarju do 15. aprila 1942, potem pa so nas prepeljali v drugi lager, ki se imenuje Buchen. Od tam so nas dali čez mesec dni nekemu kmetu blizu Koelna.

Glede hrane je bilo malo boljše na kmetiji nego v lagru, posebno kjer je bil gospodar dober, a žali Bog, jaz in moja družina smo naleteli na slabega; bil je hudoben kot pes, žena njegova pa istotako. Vedno sta nam govorila samo, "musst arbeiten, musst schnell arbeiten!"

Ko so pa zračne ladje priplavale nad nas, ta čas je pa gospodar klel in zmerjal vse, češ da je to svinjarija od strani Amerikancev in Angležev. Naštetokrat so bežali v podzemeljske rove. Tudi jaz sem se včasih skril, ker je bilo le hudo. Večkrat smo se kar v božjo voljo udali in prosili Marijo in angela varuha, naj nas varujeta, in res, hvala Bogu Očetu nebeškemu, nobenemu nam tuim se ni pripetila nobena nesreča v naši vasi. Nemcem pa se je pripetila nezaoda med otroki, ki so se igrali z zažigalnimi bombami, pa se je ena vžgala in razpočila. Enega je ubilo, tri druge pa ranilo. Sedaj pa, ko je prišla zavezniška fronta skozi, je eden Nemcev od strahu umrl, star 48 let.

Mi tuji smo se vedno veselili in v duhu Boga prosili, da bi le brž prišli Amerikanci skozi, in res smo dočakali ta srečni dan. V velikem strahu med gra-

natami smo dočakali dan 3. marca. Ob pol dveh popoldne so prišli amerikanski tanki in njihova premoč do nas, hvala Bogu in njim, ki so nas rešili nemškega zla. Veseli smo z dvignjenimi rokami vzkliknili na glas: živijo Amerika!

Franc Vrček.

PISMO IZ DOMOVINE

Iz Nemčije je prejel pismo od svojega sina rojak Joe Jalovec.

Najprej prejmi najlepše pozdrave od Tvoje še živeče družine. Mi smo še vsi živi in zdravi. Nahajamo se tukaj v Straubingu, to je, v Nemčiji, kjer smo že tri leta.

Ko so leta 1941 prišli k nam v Slovenijo Nemci, so prišli do Krke in Italijani pa z one strani do Krke. Tako da Brod in kar je bilo tostran, je spadalo pod Nemce; onstran, Sv. Križ in okolica pa pod Italijane. Ko je nastopila zima, so pa pričeli Nemci zbirati nas Slovence in nas odpeljati v svoje "lagerje". Med tem pa je mnogo ljudi pobegnilo preko meje. Tudi mi smo nameravali, a so me Nemci s konji in vozom vred zajeli. Voz in konje so mi vzeli in vse, kar smo imeli naloženo, mene so pa zaprli. Zaprt sem bil 14 dni.

Nato so pa prišli 24. aprila 1942 ob petih zjutraj, ter nam dali dve uri časa, da si vzamemo kaj s seboj, pa kaj smo hoteli vzeti, ko pa nismo imeli nič, ker so nam Nemci že vse prej pobrali. 28. aprila smo prišli v Strasburg, kjer smo morali delati v gradnem ali lepem vremenu ter smo mnogo pretrpeli. Sedaj proti koncu bi nas bili kmalu še postrelili, pa niso imeli več časa, ker so nas Amerikanci prej rešili, ko so prišli sem 28. aprila 1945 ob devetih dopoldne. Sedaj pa vsi željno čakamo, kdaj nas bodo odpeljali domov.

ROJAKI V NEMČIJI

Slovenski vojak Jerry Koprivšek iz New orka Yorka je pisal:

Priloženo pošiljam imena ubogih slovenskih rojakov-izgnancev, katere sem po čudežu našel tu v Nemčiji. Prosim te, da preskrbiš, da vsi slovenski listi natisnejo, da bo mogoče kdo dobil sporočilo, da so še živi.

Iz Poljnika so sledeči: Anton Vidic, Janez Erjavac, Jožef Erjavac (brata); Klement Pavlin, Franc Krimšek, Anton Seručar, Janez Pirč.

Iz Šent Jurija so: Marija Pobilšaj, Leopold Groščar.

Iz Krškega: Jožef Levičar, Alojzij Flis; Iz Dol: Miha Žibret in Anton Kozlevčar;

Iz Brežic: Janez Jerše, Andrej Komočar in Franc Urek.

SLOVENSKI INDUSTRIJCI

Delegati zveze slovenskih industrijcev so se pred nedavnim zglasili pri Andriji Hebrangu, ministru industrije v jugoslovanski koalicijski vladi, ki je obenem s Francem Leskovškom, ministrom za industrijo v slovenski vladi, sprejel delegacijo v Beogradu.

Za slovensko industrijo je govoril Dr. Vrhun, upravitelj in ravnatelj rudnika v Trbovljah. Povedal je, da se zveza slovenskih industrijcev nudi na razpolago slovenski narodni vladi za obnovo dežele.

Dr. Vrhun je dejal: "Popolnoma se zavedamo, kaj naša industrijska proizvodnja pomeni pri obnovi dežele, pri novem pri obnovi dežele, pri novem organiziranju njenih financ in pri najbolj uspešni zamenjavi blaga z drugimi eno-

tami nove demokratične Jugoslavije. Iz istega razloga se zavedamo, kako važno je ravnotežje pri socialnih, posebno pa še delavskih vprašanjih, in tudi v tej zadevi smo pripravljeni sodelovati z narodno vlado.

Med pogovorom z ministrom Hebrangom so se zastojniki pogovarjali o obnovi industrijske zveze, zalogi sirovin in organiziranju zasebnih podjetij. Delegati so nasvetovali več važnih stvari za obnovo gospodarskega življenja.

Radio iz Jugoslavije poroča tudi, da so Zavezniki pripeljali v Jugoslavijo do 15. maja 85.000 ton živeža, predenin, obuče in tehničnega materiala, potrebnega pri obnavljanju. To blago je bilo poslano na 39 zavezniških ladjah, Beograjski listi izražajo priznanje tako častnikom zavezniškega vojaškega poslanstva kakor tudi uradnikom UNRRA za njihovo razumevanje kakor tudi dobro hotenje Angležev in Amerikancev kar se tiče potreb Jugoslavije.

VOJAŠKI DUHOVNIK REV. L. E. BOGOLIN PIŠE IZ NEMČIJE

Hilden, Nemčija, 11. junija 1945.

Dragi starši: Pošiljam Vam dva dopisa, ki sta ju napisala tukaj dva Slovenca. Prvi je bil s celo družino že štiri leta tu v Nemčiji, drugi pa malo manj.

DRUGO PISMO

piše Andrej Škraba, ki ga je vojska zalotila v Ljubljani. Odšel je v Kranj kjer je delal v tovarni in nadaljuje:

Kmalu me zajame gestapo in me odpelje v lager v Begunje. Tam nas je bilo veliko, sami taki, ki smo bili obdolženi, da smo komunisti. To taborišče je bilo prava klavnica. Vsak dan je bilo sigurno ustreljenih ali obešenih nad 20 naših ubogih Slovencev. Trepotali smo in groza nas je pretresala, naši živci so popustili, bili smo vsi že kar zmešani. Tam so nekega dneva mene in 30 drugih uklenili v verige in nas odpeljali na kolodvor. Nobeden ni znal nič, kam gremo. Po 20 urni vožnji se ustavimo. Tedaj nas odvežejo in nam tudi povedo, kje smo. Bili smo v mestu Duesseldorf. Ko smo prispeli, je bilo ravno konec letalskega alarma. A tu so se pričela druga grozodejstva. Takoj so nas odpeljali v za nas prirejeni lager.

Nekateri smo bili izbrani za fabriko, drugi pa za delo na cesti, kopanje, čiščenje razvalin itd. Jaz sem bil oddeljen v mestno elektrarno. Tam se je delalo po 10 do 12 ur dnevno. Najhujše je bilo za nas, ki smo bili v fabriki. O, dragi bratje, to Vam je bila muka, ki je ne morem opisati.

Sedaj samo hvalim Boga, da me je ohranil pri življenju, in čakam na priložnost, da se zopet povrnem nazaj v našo prelepo Slovenijo.

Škraba Andrej.

ROJAKI IZ NOTRANJOSTI!
Kadar imate opravka v Buenos Airesu, se ustavite v
HOTELU
"PACIFICO"

kjer boste ceno in dobro postreženi.
CHARCAS 769 - BUENOS AIRES
Lastnik:
ANTON BOJANOVIČ

ESLOVENIA Y LOS ESLOVENOS

ESLAVOS.

Los eslovenos son el pueblo más chico de la gran familia eslava que abarca los inmensos territorios desde el Océano Pacífico a través de Asia hasta el Mar Báltico y Adriático. Todo el territorio eslavo mide 22.700.000 km², el cual representa 2/3 de toda Europa y buena parte de Asia. Los eslovenos son la rama eslava que llegó más lejos hacia el Occidente en aquella lejana época de las grandes migraciones.

Eslavos son los siguientes países: Rusia, Polonia, Checoslovaquia, Yugoslavia y Bulgaria. Islas eslavas hay también en Alemania oriental.

La población eslava europea formaba en conjunto (antes de la guerra) 206.900.000, constituyendo así el grupo más numeroso, pues los germanos fueron 150.000.000, los romanos 122.000.000.

Fuera de Europa, en la emigración había unos 10 millones de eslavos. En Europa se reparte la población eslava en la siguiente forma:

Rusos	110 millones	Ucranios	40 millones
Polacos	25 „	Checos	8 „
Servios	7.5 „	Búlgaros	6.5 „
Croatas	4.5 „	Eslovacos	3.5 „
Eslovenos	1.7 „	Servios de Luziza	0.2 „

Comparados con los demás pueblos europeos, los eslavos son los que demuestran la natalidad más alta de modo que no está lejano el tiempo que alcanzarán la mitad de la población europea.

ESLOVENIA

En el siglo IX la extensión del territorio esloveno fué la más grande, abarcando las regiones desde el Mar Adriático y Tagliamento en el sur y oeste hasta el Danubio y lago Balatón en el norte y este (70.000 km²).

La parte norte del territorio (Austria, Estiria y Carintia) fueron poco poblados y la colonización germana iba con el tiempo reduciendo siempre más el territorio esloveno, frecuentemente despoblado por las guerras. También la presión húngara desde el este arrebató a los eslovenos siempre más tierras, hasta quedar reducida la Eslovenia actual a tan sólo 25.000 km² con los límites fijados hace cien años.

La paz de Versalles cometió contra los eslovenos la injusticia más cruel, pues repartió a Eslovenia en cuatro partes. Tan sólo la mitad de Eslovenia vió realizado su ideal de ser incorporada a la Yugoslavia (15.849 km² con 1.165.000

eslovenos). Su territorio restante fué repartido así:

Italia (Trieste, Goricia) 5.995 km² con 420.000 eslovenos.

Austria (Carintia con Celovec) 3.572 km² con 98.000 eslovenos.

Hungría (San Gotardo-Monošter) 140 km² con 11.000 eslovenos.

LOS ESLOVENOS.

Sólo los Servios de Luziza forman un pueblo eslavo más pequeño que los eslovenos. Con todos sus hijos, junto con los emigrados, apenas pasan los 2 millones.

EN LA EMIGRACION

En Yugoslavia 60.000 ; en Alemania 32.000, en otros países europeos 36.000; en Estados Unidos 250.000, en Argentina 30.000; en Canadá 10.000; en Brasil y Uruguay 11.000; en Egipto 5000; en Australia y Asia 6000.

Resumiendo: en Eslovenia 1.694.000, en emigración 440.000. En conjunto 2.134.000. Así en el año 1936.

BREVE HISTORIA ESLOVENA

En el siglo VI ocuparon los eslovenos su país actual llegando desde las llanuras ucranias. La ruta de su entrada fué la de los ríos Sava y Drava tomando posesión del curso superior de ellos y pasando más allá, hasta el río Soča (Isonzo), extendiendo su posesión hasta Tagliamento.

El año 568 se considera como la fecha de la instalación eslovena en su nueva patria, entonces casi abandonada a consecuencia de grandes migraciones empezadas con la terrible marcha de Atila al cual siguieron los Visigodos, Godos, Herules y Longobardos, todos encaminados hacia Italia, hacia Roma. Los eslovenos fueron la última avalancha de esas grandes migraciones instalándose ellos definitivamente sobre las tierras de los antiguos celtas, iliros, japodes y noricos.

La organización primitiva de los eslavos fué la coordinación democrática de las grandes comunas llamadas "župa". La "župa" se formó de una sola familia que con el tiempo iba creciendo y conservando su organización social y política según las leyes tradicionales, eligiendo a su "župan". Estos caudillos se reunían en consejo superior según la necesidad de la defensa o de empresas comunes. Para el caso de la guerra elegían al jefe llamaod "knez", pero sólo para el tiempo de guerra, pues terminada aquella volvían a su arado y a su ganado sin tener una organización estatal fija.

EL REY SAMO.

Pero las circunstancias pronto obligaron a los eslo-

KAJ BO S TRSTOM

Vsa svetovna javnost napeto pričakuje, kaj bo.

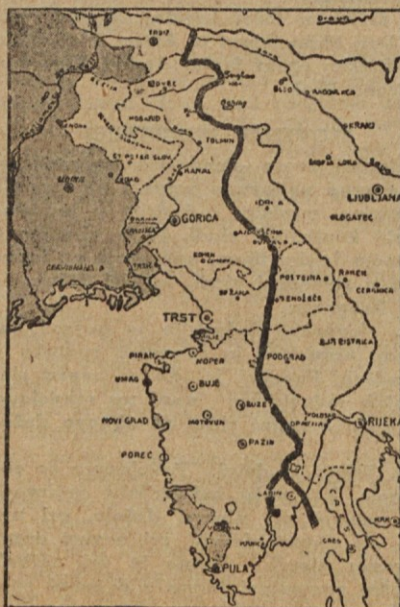
Pred 3 leti je bil Trst že nesporno zagotovljen Slovencem, toda razvoj dogodkov pozne ni bil nam naklonjen. Angleži in Amerikanci ne bi radi videli v Trstu ruski upliv, zato so premenili svoje razpoloženje.

Po neprijetnih dogodkih nesporazuma, ko so morale jugoslovanske čete zapustiti Trst in Gorico, so Amerikanci in Angleži pogledali od blizu, kdo živi v tistih krajih in je sedaj položaj že bolj ugoden za jugoslovansko stvar.

Takoj prve dneve londonske konference je postalo jasno, da Amerika že ne stoji več tako trdno v obrambo italijanske zahteve po Trstu. Njihovi ljudje so sprevideli, da so tisti kraji res slovenski.

Negotovost pa ustvarja Istra, kajti tam je narod mnogo manj zaveden v tisti zoni, katero imajo oni v rokah in zato imajo Italijani tam več opore.

Po vseh zapletkih je bilo jasno, da zadeva Primorska ne bo tako gladko rešena.

Aparece aquí la "línea Wilson" (blanco — yugoslavos; gris — italianos)

Prišli so torej na sklep, da se pošlje tja komisija, katera naj na Primorskem in v Istri preišče, komu kraji pristojajo. Mi vemo da ni treba nobene komisije, ker so pač dejstva sama, ki jasno pričajo slepcem in glušcem, da je Primorska s Trstom slovenska, Istra z Reko pa Hrvaška.

Italijani so že pripravljeni, da sprejmejo Wilsonovo črto, toda ta bi dala nam komaj polovico ozemlja, ki nam pristojajo.

Upajmo, da je razpoloženje na Primorskem tako, da ne bomo spet to pot zgubili!

Najbrže pa bo rešitev taka, da bodo skušali zadovoljiti ene in druge: da bo volk sit in koza cela...

V zadnjem slučaju bodo internacionalizirali vse sporno ozemlje, ki ne bo tako niti italijansko niti jugoslovansko. Toda glavno besedo bo v tem slučaju imel vsekako tisti, kateri tam živi!

Tako bo Trst po naravnem potu v nekaj letih postal popolnoma naš, ker le naša domovina ima v Trstu gospodarske interese, dočim Italija nima tam kaj iskati.

nos a formar un estado capaz de hacer frente a los enemigos que amenazaban su vida tranquila de parte de los francos en el Oeste y de los ávaros en el Este. Así se formó bajo el mando de Samo un estado que incluyó a todos los eslavos desde Bohemia hasta el Adriático. Hay pocos datos históricos sobre ese gran rey checo-esloveno que reinó en los años 623—658. Lo cierto es que su reinado forjó a los eslovenos para las luchas venideras, pues se demuestran muy agueridos en el siglo VII y VIII en las luchas contra los friulanos, exponentes de los francos en Italia del Norte. En 704 destruyeron al ejército de Ferdulfo, extendiendo su territorio hasta el río Tagliamento y conjurando por un siglo el peligro ávaro.

LA ESLOVENIA INDEPENDIENTE.

Cadenas de sierras muy altas dividieron a los eslovenos en varias provincias que se formaron luego como ducados independientes de los cuales el más famoso fué Carantania o Carintia. Tenían un rito especial para la entrega del mando a su kněz (príncipe), elegido de entre ellos. Hoydía se conserva en el museo de Celovec, la piedra en forma de butaca, que servía para la entronización del nuevo "knez".

El mismo modo observaban las regiones en Carniola y Estiria. El formulario de la entronización compuesta de la alocución, preguntas y cantos, se registró recién en 1414, fecha en la cual se realizó aquella ceremonia por última vez.

Durante el siglo VIII tenían los eslovenos tiempos bastante tranquilos lo que facilitó también la entrada a los misioneros que venían especialmente de Aquilea, Trieste y Salzburgo.

La iniciativa principal correspondió a los patriarcas de Aquilea y fué la fundación del primer convento en el suelo esloveno San Ivan, cerca de Devin (no lejos de Trieste). De allí salían los misioneros para convertir a los eslovenos en Carniola y Estiria; Carintia recibió la luz del Evangelio desde Salzburgo, que tenía en aquella época unos preiados muy apostólicos como el irlandés Virgilio. Se han conservado las respectivas instrucciones al misionero Modesto que efectivamente logró conquistar la población de Carintia para el Evangelio.

Pero entre tanto renació el peligro ávaro contra el cual los eslovenos no han sido bastante fuertes. Se juntaron con los bávaros y con las armas comunes lograron al fin conjurar al enemigo pero tuvieron que pagar el favor con la pérdida de su independencia, pues desde entonces ya quedan incluidos en el Imperio de los francos junto con sus fieles amigos bávaros, pues ellos mismos sucumbieron a la presión de los francos de Pipín y su hijo Carlomagno.

Desde 749 Carintia pierde la soberanía. En 811 fué determinado por Carlomagno el río Drava como la línea divisoria entre Aquilea y Salzburgo, y así quedó dividido el suelo esloveno por mil años, entre dos centros culturales y religiosos: Salzburgo de habla germana y Aquilea de habla latina.

Mientras las regiones carintias no tuvieron más remedio que familiarizarse con los francos sus nuevos amos, se levantaron los pueblos de Carniola y Estiria junto con los croatas bajo la dirección de Ludovico Posavski. Hubo varios años de duras guerras pero en 822 quedaron derrotados, perdiendo definitivamente su independencia siendo incorporado a Alemania todo el territorio esloveno con excepción del Litoral Esloveno denominado hoy Venecia Julia incluido a su vez en la "marca fronteriza Friuli".

SAN CIRILO Y SAN METODIO.

A consecuencia de las invasiones ávaras y las guerras con los francos quedó la población muy reducida y retirándose a los valles más inaccesibles tomó una actitud fría hacia los germanos y también hacia el cristianismo. Es este el segundo acto de la lucha milenaria de los eslovenos contra la germanización, empezada ya con el reinado de Samo.

Angel Pavlina el más anciano esloveno y algunos de su familia en Formosa. Vino de Europa en 1878.

Angel Pavlina, najstarejši rojak, ki se še spominja starih časov, kako so med težavami ustanavljali svoj novi dom.

En Roma comprendieron la situación y fué entonces que se procedió a un cambio brusco de las prácticas anteriores, cuando se consideraba idéntica la cultura germana y la religión cristiana.

El Papa Nicolás V aconsejó a los príncipes eslavos que pidiesen a Constantinopla misioneros, capaces del idioma eslavo, ya que en Roma no les había.

Mandaron así de allí dos hermanos, más tarde los famosos apóstoles eslavos San Cirilo y San Metodio. En 868 empezaron su trabajo apostólico entre los eslovenos en Blatograd (sobre el lago Balatón), hoydía ya bien adentro en Hungría. Allí se conservó hasta entonces el único ducado autónomo esloveno y desde allí extendieron los apóstoles eslavos con gran eficacia su trabajo apostólico, hallando una acogida calurosa de la población que se negó a abrir las puertas a los misioneros germanos procedentes de Salzburgo o italianos que venían de Aquilea.

El siglo nono se caracteriza por grandes luchas fratricidas provocadas por la política interesada de los reyes germanos y de sus administradores de los territorios eslovenos. Termina ese período con relativa tranquilidad recién luego de la derrota definitiva de magyars, pues la lucha contra esos salvajes obligó a todos los eslovenos al entendimiento mutuo y con los vecinos germanos, para poder derrotar juntos al peligroso enemigo común, objetivo conseguido en 955 en una batalla de las más cruentas de historia antigua.

Mientras tanto aceptó todo el pueblo el Evangelio y la protección del imperio germano-romano que se comprometía a protegerlo contra los enemigos externos y asegurarle la vida tranquila. Ya no hubo durante algunos siglos tirantes graves de carácter nacionalista, pues la enseñanza evangélica logró establecer la coordinación de los pueblos en una cultura cristiana. Ya no se trataba de contrariedades ni entre los latinos y germanos, ni entre los eslavos y alemanes, pues el idioma de las gentes preparadas fué el latín en toda la Europa central y occidental. El eslavo como idioma litúrgico se conservó solo en algunas regiones. Su misión inicial fué cumplida al conquistar a los eslovenos para el Evangelio.

EL PRIMER DOCUMENTO ESCRITO EN ESLOVENO

Los datos referentes a la antigua historia eslovena están contenidos principalmente en un escrito contemporáneo "La Conversión de los bávaros y carantanos" escrito en latín: en tres "leyendas" que cuentan las actividades de San Cirilo y San Metodio, escritas en eslavo antiguo y en las crónicas de conventos y curias, todas en latín. (Paulus Diaconus, Fredegarius Scolasticus, Annales Regni Francorum, etc.).

Pero ya en el siglo X aparece el primer pergamino escrito en esloveno con letras latinas denominado "Documentos de Freising". Es un pergamino, conteniendo un breve sermón y las principales oraciones, probablemente anotación de algún sacerdote no del todo dueño del idioma y que para tal fin anotó lo que precisó entre los fieles eslovenos. El

manuscrito se guarda en la biblioteca principal de Munich (Baviera).

DESMEMBRAMIENTO DE ESLOVENIA

En aquella época ya fué dividido el suelo esloveno en varias provincias, todas incorporadas en el imperio romano-germano. En el siglo XI hallamos las siguientes unidades administrativas: 1. Carintia (Carantania), 2. Petovio (Ptuj), 3. Savinia (Celje), 4. Carniola (Ljubljana), 5. Eslovenia (Dolenjska), 6. Istria, 7. Goricia y 8. Friuli.

El régimen contemporáneo tenía por base el feudalismo. El pueblo trabajaba sus campos y no tenía ninguna influencia en política, privilegio de la aristocracia. Puesto que la Iglesia tenía gran influencia y que la vida se desarrollaba conforme con el decálogo, no presentan aquellos siglos graves rozamientos sociales y políticos, hasta el período del siglo XIII, que es de una gran decadencia moral y social, lo que provocó serios acontecimientos políticos también en Eslovenia. La confusión reinante en Alemania, que terminó con el triunfo de Rodolfo de Habsburgo provocó guerras entre Otocar II de Bohemia y Rodolfo de Habsburgo. Entre 1260 y 1276 fué unida casi toda Eslovenia con Bohemia, repitiéndose así el estado antiguo eslavo de Samo (658). Pero en el año 1283 con la derrota de Otocar II cayó toda Eslovenia bajo el cetro de los Habsburgos.

LOS CONDES DE CELJE

Las terribles plagas del siglo trece (pestes, terremotos, langostas, guerras y hambre), sembraron gran descontento entre los eslovenos. Hartos de los abusos germanos aceptaron con agrado el concepto de los Condes de Celje, de unir los países eslovenos con los croatas y servir e independizarse de los germanos. Poco a poco iba progresando esta idea, pues los Condes de Celje atraían más y más regiones eslovenas bajo su mando. Casi toda Estiria y Carniola, buena parte de Carantania, partes de Istria y de Goricia entablaron lazos políticos con Celje. Los Condes que tenían en esa ciudad antiquísima su famoso castillo, llegaron a ser tan poderosos que figuraban como reyes independientes en el imperio Germanoromano, constituyéndose rivales peligrosos de los mismos emperadores. Su poder abarcó además de Eslovenia también buena parte de Croacia y Bosnia.

Si no fuera por los turcos, la formación de Yugoslavia habría sido realidad ya en aquel entonces. Pero bajo la gravísima amenaza turca los yugoslavos no pudieron arriesgarse contra los germanos y venecianos, necesitando de ellos para la defensa contra el enemigo común.

La idea de la Eslovenia y Yugoslavia independientes quedó sepultada con la muerte del último de los Condes de Celje, Ulrich II, asesinado por sus enemigos políticos en Belgrado (1456) en plena guerra con los turcos. Inmediatamente se procedió al desmembramiento del dominio de Celje.

LA CULTURA ESLOVENA

Por más que se acusase a la Iglesia Católica de reaccionaria no puede ningún conocedor de la historia pasar por alto los enormes méritos que tiene la Iglesia en el progreso y la conservación de los eslovenos desde los albores de su historia.

Rudo fué el trabajo de conquistarlos para el Evangelio, aunque fué con espíritu verdaderamente apostólico, con que se procedía a la cristianización de los eslovenos en el siglo VIII, conforme con las instrucciones del sabio Alcuin: "No buscar ni diérmos, ni poder político, sino almas". Para demostrar la sinceridad de las nobles intenciones se establecieron los conventos benedictinos en Innichen, Tirol, y Kremsmünster, Austria, al límite norte esloveno, donde encontraron los eslovenos ayuda, protección, hospital y enseñanza. De aquí se fundó con iguales intenciones el convento benedictino en San Ivan (Stivan, cerca de Trieste). Eso por el año 780.

En el siglo IX ya se procede a la organización de algunas parroquias, trabajo que se vió ayudado eficazmente en su obra civilizadora, en los siglos XI y XII, con la fundación de célebres conventos benedictinos en Osoje (1028) en Krka (1091), San Pablo (1106) y Arnoldstein en Carantania, Gornji Grad (1140) y Estiria, Moznica 1090 (Friuli).

Mayor actividad todavía han desarrollado los conventos cistercienses (Monjes blancos) dos de ellos consagrados por la presencia de su mismo fundador San Bernardo: Stična (1136), Kostanjevica (1134) en Carniola y uno en Carantania: Vetrinj (1142).

También los Cartujos empiezan en la misma época con conventos: Žiče y Jurklošter en Estiria; Bistra y Pleterje en Carniola.

Los Dominicos contribuyeron eficazmente a la formación de los eslovenos desde los conventos en Breže (1227) y Petovio (1230).

Los Franciscanos se establecieron primero en Goricia (1225), donde predicó el mismo San Antonio de Padua, luego en Ljubljana (1242), Celje (1241), Trieste (1239), Maribor (1250) y Petovio.

Los Agustinos se establecen en Velikovec (1263) en Muta (1267) en Ljubljana (1329) y en Radgona (1362).

El cuidado de la frontera contra los magyaros tenían los Cruzados Teutónicos en Velika Nedelja (1199).

En el siglo XIII existen ya también varios conventos de Religiosas Dominicas y Clarisas.

Detrás de los muros conventuales se educaban los futuros sacerdotes, maestros y guías del pueblo. Desde allí se atendía la salud del pueblo y se dirigía el progreso agricultor del país.

Tanto fué el beneficio que recibía el pueblo de los conventos que todo el país pretendía estar subordinado al mando del "bastón encorvado" pues donde dominaba el abad cuyo símbolo fué el báculo, se vivía bien y seguro.

LOS SANTOS ESLOVENOS

Aquellos siglos lejanos dieron también ya los primeros santos eslovenos. El obispo San Modesto, beatos Domician, Ing, Udalrico, Helguier y Conrado han alcanzado la veneración local, mientras que se vió extendida la veneración de la beata Hema a través de todos los países eslovenos. Fué ella una gran madre cristiana, duramente probada por la muerte trágica de sus dos hijos y de su esposo. Es modelo de caridad y celo apostólico. Murió santamente en 1045 — como otra "Santa Isabel" contemporánea de esa reina de Turingia.

En la época de grandes angustias del siglo trece, ya empiezan también las peregrinaciones hacia santuarios, en el propio país y también a países muy lejanos como a Santiago de Compostela, Jerusalén, Roma, Colonia, Aquisgran. Fueron las guerras cruzadas que contribuyeron entre los eslovenos muy especialmente a la formación del magnífico universal cristiano, pues de allí también fueron muchos con las caravanas a la Tierra Santa, dejando grandes recuerdos en la memoria popular.

LAS GUERRAS TURCAS

En el año 1408 se realizó la primera incursión turca sobre Eslovenia. Metlika fué la primera ciudad que experimentó los horrores que azotaron luego al país durante 250 años.

Año tras año eran las incursiones turcas, que venían en los tiempos de otoño, para llevarse la cosecha y el ganado, pero también mucha gente joven, especialmente niños que educados luego como los mahometanos más fanáticos, volvían a su país como los asesinos más crueles nombrados "janichari" (genízaros).

(Continuará en el próximo número).

Krščanska socijalna načela

SPLOŠNI IN TRAJNI ZAKON DELAVSKIH ORGANIZACIJ

V resnici je za to stvar potrebna primerna ureditev in pameten red, da se doseže složnost v delovanju in soglasje v hotenju. Če je torej državljanom svobodno, da se morejo združevati, kar v resnici je, morajo imeti tudi pravico, da si svobodno izberejo oni red in ona postave, ki se bodo izkazale, da najbolj vodijo k temu, kar je bilo določeno. Zdi se nam, da ni mogoče določiti tiste primerne ureditve in reda v družstvih, kakršen bi moral biti v posameznih svojih delih z gotovimi in bližje določenimi pravili, ker je bolje, da se to določi iz značaja vsakega naroda, iz skušnje in navade, iz načina in uspeha, iz obširnosti trgovine in iz drugih stvarnih in časovnih okoliščin, ki jih je treba pametno upoštevati. Kar se tiče najvažnejše stvari, naj bo ta zakon določen kot glaven in trajen: da morajo biti društva delavcev tako urejena in vodjena, da bodo nudila najprimernejše in najbolj pripravno sredstvo za to, kar je določeno, kar namreč obstoji v tem, da posamezni iz družbe kolikor možno dosežejo porast na dobrinah telesa, duha in premoženja. Očividno je, da je treba kot na glavni namen gledati na spolnenje vere in npravnosti in predvsem mora ta namen popolnoma voditi družabni red. Drugače bi se namreč izneverila v drugo osnovo in bi pač ne bila mnogo pred ono vrsto društev, v katerih običajno nimajo nobenega obzira na vero. Sicer pa, kaj pomaga delavcu, če se je trudil za imetek, če pa je duša v nevarnosti zveličanja vsled pomanjkanja svoje hrane. "Kaj namreč človeku pomaga, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?" (M. 16, 26.) To namreč nas je učil Kristus Gospod, naj imamo kot znamenje po katerem naj se loči od pagana krščanski človek: "Zakaj po vsem tem povprašujejo pagani... Išcite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to se vam bo navrglo." (Mt. 6, 32—33.) Če torej pričnemo z Bogom, naj se kar največ mesta daje verski vzgoji, da posamezni spoznajo svoje dolžnosti do Boga, da dobro vedo, kaj treba verovati, kaj upati in kaj storiti radi večnega zveličanja, in z največjo skrbjo naj se oborožijo zoper zmotna naziranja in razna zapeljevanja. Delavec naj se spodbuja za čiščenje Boga in verske vaje, posebno praznovanje službe božje ob prazničnih dnevih. Uči naj se spoštovati in ljubiti cerkev, skupno mater vseh, pravi tako služati njene zapovedi in pogosto prejemati zakramente, ki so orodje božje za očiščenje duševnih madežev in za pridobljenje svetosti.

Če postavimo temelj socialnih zakonov na vero je lahka

pot za določitev medsebojnih odnosov tovarišev, iz česar naj bi sledilo mirno sožitje in cvetoče blaogstanje. Obveznosti udruženj se naj primerno razdele v prid skupnemu blagru in sicer tako, da neenakost ne bo zmanjšala sloge. Ponajveč iz tega vzroka je potrebno, da se komu ne zgodi krivica, da se razumno razdele dolžnosti in jasno določijo. Pošteno naj se upravlja skupno imetje, da se iz potrebe posameznih najprej določi način pomoči. Pravice in dolžnosti gospodarjev naj se primerno strinjajo s pravicami in dolžnostmi delavcev. Če bi se kdo iz enega ali drugega razreda čutil kakorkoli in pošteno možje istih korporacij, po katerih razsodbi bi užaljenega, ni nič bolj želiti, kakor da so prisotni pametni se naj prepričevali kakor to zahtevajo socialni zakoni sami. Zlasti tudi je treba poskrbeti za to, da ne bo v nobenem času zmanjkalo delavcem zaposlenja in naj bi dajavce pomagale, s čimer naj bi se potrebi posameznih odpomoglo ne samo v nenadnih in slučajnih zastojih industrije, ampak tudi, ko bi katerega koli potrla bolezen ali starost ali nesreča.

Zastonj bi iskal, kdor bi hotel najti podroben načrt dela v delavskih organizacijah v delavski okrožnici Leona XIII. Papež se v to ni mogel in tudi ni smel spuščati. Ni se mogel, ker je vedel, da se gospodarske razmere spreminjajo, zato ni hotel dajati podrobnih določb, ki bi imele kratkotrajno veljavo. In tega storiti tudi ni smel. Storil bi lahko s tem krivico naprednejšim narodom, če bi jih hotel utesniti v določbe, preko katerih so že prešli. V zadrego pa bi spravil druge narode in države, kjer bi morda še ne umevali njegovih teženj in želja.

Zato je poudaril trajen in splošen zakon, ki velja in bo veljal, dokler bo na svetu razlika med tistimi, ki imajo in ki nimajo. Delavske organizacije morajo biti tako urejene in vodjene, da bodo najuspešnejše sredstvo za dosego svojega cilja. In ta cilj je: čim več dobrin za telo: to je zdravje, primerna hrana in obleka in stanovanje, zdrave delavnice, dovolj počitka, z eno besedo vse dobrine, ki jih potrebujemo človeške telo, da more dobro uspevati. Dalje: čim več dobrin za duha: vse kar potrebuje človeška duša glede izobrazbe in kulture, vse kar potrebuje v verskem oziru. In to točko papež še posebej poudarja, ker je človek predvsem po svojem duhu človek. In končno; čim več dobrin v gospodarskem oziru: toliko lastnine, kolikor jo človek po svoji naravi želi in potrebuje, da more udeleževati svoje duševne in telesne sile. To je program dela za delavske organizacije. Ohranil bo veljavo, dokler človek ostane človek.

SPOMINI VOJNEGA BEGUNCA

(Nadaljevanje)

Bil sem torej "Vanko Slanovski, poljski begunec". Začela pa se je takoj nova skrb. Kam sedaj? V mestu nisem hotel ostati, ker je bilo bolj težavno za hrano in tudi radi previdnosti. Zato sem jo ubral po cesti iz Poltave proti zapadu. Skozi zoreče žitno polje, ki je bilo široko, kakor neskončno morje, sem samotno korakal. Utrujen in lačen sem si najprej postregel iz moje potne zaloge in nato zaspal. Malo pred nočjo sem jo spet ubral dalje in prišel v vas ko se je večerilo. Na pragu prve hiše je stalo dekle, ki sem jo pozdravil in poprosil, če bi vedela, kje bi dobil kako delo. Sprejeli so me prijazno, povabili k večerji. Še isti večer so mi dobili tudi delo. V vasi je bil nek Mihajlo, poljski begunec, (ne naminšljeni kot jaz), kateri mi je delo dobil in me tudi na delo naslednje jutro spremil. Prvo opravilo v Rašošancih (tako se selo imenuje) je bila žitna košnja. Od kraja sem bil malo neroden pri tem nepoznanem delu, ki je zahtevalo urnih in spretnih rok, da je delo šlo dalje. Mlada žena, ki je poleg mene vezala snope, kakor smo

delali vsi drugi, je bila ves čas objokana. Pozneje sem zvedel, zakaj.

Vračali so se tisti čas možki iz vojne. Vsa vas je bila polna veselja ob sprejemu svojcev, toda njenega moža ni bilo od nikoder. 10 dni potem, ko smo ravno večerjali, je pa ona kakor strela skočila proti vratom, na katerih se je pojavil meni neznanec, njen tako željno pričakovani mož. Takšne radosti še nisem videl v mojem življenju! A zame je bil pa to bidek spomin... Kje je moj ljubi dom? Kako me čakajo tam?

Kmalu so zvedeli, da sem krojač in kmalu sem tako delo dobil. Tudi šivalni stroj se je našel. V vasi ni bilo nobenega krojača, zato mi je kaj prav prišla ponudba, da naj začnem jaz s tem poslom. Delo je pa bilo nevšečno. Saj novega blaga ni bilo dobiti, zato sem moral le stare obleke obračati. Pa so prihajali vse slabši časi. Zima je prihajala. Petrola ni bilo, sukanca tudi ne... vsega je začelo manjkati.

PRI ALEKSEJU ALEKSEJEVIČU.

Mihajlo mi je kmalu dobil bolj gotovo delo. Pripeljal se je mož in me pozval, da naj kar pobrem vse moje stvari, uma-

zamo perilo in nedodelane obleke, da bom pri njem končal in da mi bodo njegove ženske oprale. Videl sem, da je mož imel z menoj res lepe namene in dokazal umevanje za bedni položaj begunca.

Kar pognala sva in čez eno uro sva bila na domu Aleksija Aleksejeviča Brajlo, ki je imel ženo in 4 letnega sinčka ter malo polja in enega konja, ki je bil moje bodoče delo in skrb. Mož pa tak, da sem se čutil pred njim "smrkavec". Imel je cela 2 m velikosti. Po domače so mu rekli "Lasko", najbrže po njegovem roistem domu v vasi Repale.

Navade v tistih krajih so bile drugačne kot naše. Tam je pristojala rojstna hiša najmlajšemu sinu. Vsi bratje so delala skupno in najprej preskrbeli nov dom starejšemu bratu in po vrsti drugim. Ženijo se pa fantje že preje kot gredo k vojakom, to je z 19 leti.

Naša družina je živela navadno v miru. Enkrat sem pa bil priča besnega prizora. Vasilij je imel neko staro nelepo zgodbo, katero mu je žena vrgla v obraz, prav radi mene. Potegnila se je zame in za dekle, ker nama ni hotel dati zimskih

MATAJEV MATIJA

"Črne bukve!" je ponavljal Mataj prepoštljivo.

"Dobil sem jih pri soldatih od bivšega čnošolca", je povzel berač, si položil bukvice na kolena in listkal z važnim obrazom po njih, dokler ni našel pravega mesta. "Aha, tukaj je. Poslušaj, Matija! Takole privabiš hudiča: Jaz, Matajev Matija s Telebanovega, rotim tebe, Zerzerelus Athanatos plus tetragrammaton, in te zaklinjam, prikaži se, peklenška furija Zerzerelus, brez vsega hrupa in brez škode mojemu telesu in moji duši!"

Počasi je zlogoval Hudopisk te oblastne, visokodoneče besede. Čedra mu je ugasnila; dejal jo je poleg sebe na klop in črkoval dalje: "Obvari me, o Bog! Pomagajte mi, o Abraham, Izak, Jakob, sveti Bernard in sveti Krištof!"

"Ali mojega patrona ni vmes?" je žalostno opazil Mataj.

"Ni ga, ne."

"Jej — ampak to je predolgo," je potožil Mataj. "Tistega o Srbelesu se ne naučim vse žive dni nikoli."

"Nič za to", ga je tolažil učeni berač, skrbno shranil dragocene Črne bukve in si zopet zapalil ugasli tobak. "Pa samo zažvižgaj na prste in ukaži:"

Pridi sem, peklenški duh

pa prinesi zlatih muh!

Tudi na te besede mora priti povakljevi hudič, mu ne pomaga nič."

"Juhu!" je ukal Mataj. "To pa že opravi, že! Pijva, Andražek!"

"Na tvoje zdravje in tvojo srečo, Matija!" mu je napil berač, nastavi steklenico kakor trobento na usta in jo ponudil potem tudi Mataju.

"Andraž, koliko pa naj zahtevam od hudobca? Culo cekinov ne bi bilo preveč, he he, kaj meniš?"

"Hudič ti mora dati, kolikor zahtevaš od njega, saj ne gre iz njegovega žepa! Huar ve za vse zakopane zaklade! Lahko njemu — vzame tam, koder se mu pač ljubi. Kar koš vzemi s sobo! Boš že nosil, saj si močan!"

"Saj res, koš vzamem s sabo. Pa je iz leševih viter, ali bo držal?"

"Z rjuho ga ogrni znotraj, da ne iztreseš lepih cekinov po gozdu!"

"Juhu! Ali bom vesel, ko dobom toliko denarja! Kar precej si dam zidati novo hišo, še večjo, kakršna je mlinarjeva. Na strehi bo lepa, rdeča opeka, nobenih desak, nobene slane! Pa velik hlev bom imel, poln plemenite govedine. In sveta si nakupim toč naokoli, kolikor mi ga bodo hoteli sosede prodati, buzaroni, kaj?"

Andraž mu je molče prikimal in vlekel gost dim iz vivčka.

"Konja si kupim dva, belca, pa že tak, veš, da ju bo veselje gledati! Nobene kaplje dežja ne ostane na njiju v najhujši plohi, tako lepo bosta okrogla. Moj novi koleselj se bo svetil kakor samo solnce! Vsake nedeljo in vsak praznik se popeljeva z Anko v Zaplano k maši. Ali bodo ljudje prodajali zijala, he, he! posebno Jera Kisovajka pa Mica Kobacajka!"

"Od strupene nevoščljivosti popokata obe, boš videl, Matija!"

"Najbolj bosta zavidali srečni Anki", se je muzal Mataj. "Hlapcev bom imel pa kar troje in dekel tudi. Zakaj midva z Anko ne bova utegnili dosti delati; vozila se bova po Gorenjskem in jedla in pila ves dan. Ne bova se imela slabo, ne! In vsak dan bom sit poguč in ocvrlih piščancev, kakor takrat po birmi, he he! Pa novo marelo si moram kupiti, tako, da bo za oba in še za par otrok. Starina ne drži več dobro dežja, je še od očeta."

"Prav imaš, dežnika ne smeš pozabiti! Kaj pa, kadar bo tvoje ženitovanje, Matija?"

"E, takrat pa podarim Telebanovim največjega vola, da ga zakoljejo in razčetrtojo in speko ali skuhamo vsak po svoje. Bodo vsaj enkrat siti mesa! Še sod vina jim kupim, tistega kislega v Zaplani. In klobaso tobaka denem vanje, da bo močnejše in da jih bo vsaj dva dni bolela glava; sicer bi me še opravliali, da ni bila moja pijača za nič!"

"Le čakaj, Matijček, da zinem tudi jaz katero", mu je segel v besedo Andraž. "Boš videl, še za župana te izvolijo Zaplanci, ne bo dolgo! In gospod ti bodo rekli, gospod, in se ti odkrivali že oddaleč in te pozdravljali ponižno: Dober dan, gospod župan Mataj!"

"Gospod župan Mataj! Kako lepo se to sliši, he he! Midva pa ostaneva stara prijatelja, Andražek, in tikala se bova kakor dozdaj!"

"Lepo bo od tebe, če se res ne prevzameš, Mataj!"

"Veš, kar strah me obhaja, če pomislim, kako bom bogat in mogočen. Treba se bo piravditvi visokim mislim."

"Ali se bodo pulili za tvojo družčino! Ti se pa le modro ogibaj žejnih in lačnih tovarštev, ki te zdaj niti ne pogledajo! In na posodo te bodo hodili prosit kar v pocesijah; dosti dobrega utegneš storiti marsikateremu revežu."

"Kadar bom ravno dobre volje", je dodal Mataj in naglo popravil besedo: "Pa saj se mi ne bo ljubilo, da bi se držal kislo, ko bom imel zmerom vsega dovolj in še več!"

Na večernem nebu so se topili zardeli oblaki. Telebanovci so se vračali s polja domov. Pastir je gnal vaško čedo s paše, žvižgal in pokal z bičem.

(Nadaljevanje)

AMARO
MONTE CUDINE
AZAFRAN
MONTE CUDINE
CALIDAD Y RENDIMIENTO
MONTE CUDINE S. R. Ltda.
Capital 1,000.000 \$. **BELGRANO 2280**

JUAN BOGANI
Sucesor de BOGANI HNOS.
IMPORTADOR DE TEJIDOS
1923 — ALSINA — 1925
U. T. 47, Cuyo 6894
Buenos Aires

Recreo "EUROPA"
RIO CARAPACHAY
Pri domačinih v prelepem kraju. — Po ceni
Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—,
otroci \$ 0.50.
U. T. 749 - 0589 — **TIGRE** — FCCA.

V SOBOTO CELI DAN
je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v
FOTO SAVA
San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

ŽENINI — NEVESTE — DRUŽINE
Obrnite se na
SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA
ŠTEFAN LIPIČAR
GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

škornjev. Najprej je prevrnil mož mizo, polno posode. Ker žena še ni molčala jo je še z jermenom pretepel in bi jo nazadnje še s sekiro ubil, če bi pravi čas ne bežala. Sekira je zletela za njo pa je

ni zadela... Minila je tista jeza in je bil spet neskajen mir pri hiši.

Se en prizor je vedno živo pred mojimi očmi. Imeli so ležega bika. Neki dan se je zakadil nad sianka. Gospodar pa kar

z železnimi vilami na bika in ga je prebodel. Iz njegove kože bi moral imeti jaz zimske škornje, katerih nikoli nisem videl iz česar je prišel oni prizor, o katerem sem preje pisal. Piše Ivan Lukač.